

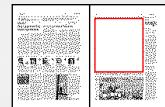

RECULL DE PREMSA

Presentació *Societat Catalana 2008*

3 de setembre de 2008

[Consulta *El Butlletí de l'IEC*](#)

Les conclusions de l'anuari de l'Associació Catalana de Sociologia

Catalunya perplexa

La sensació que se'n està furtant el progrés només pot portar a la desorientació

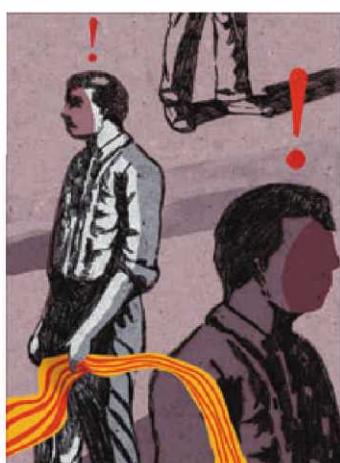
SALVADOR Giner

a Diada arribarà enguany precedida per un cert enrenou públic al voltant d'algunes opinions expressades pel president de l'Associació Catalana de Sociologia, **Oriol Hom**, sobre l'estat d'ànim de gran part de la ciutadania, perplexa davant el present i l'esdevenir de Catalunya. He dit *enrenou* i no debarriós. Aquest darrer només es pot esdevenir si és precedit per una lectura assossegada d'allò que conté l'Anuari 2008 (un text àgil, no gens feixuc, de bon llegir). Compilat i dirigit amb encert per la professora **Teresa Montagut**, aplega estudis elaborats per experts prestigiosos sobre diversos aspectes de la societat catalana, basats en dades feïents.

L'ASSOCIACIÓ Catalana de Sociologia, que és filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) des del 1979, té unes finalitats científiques que inclouen servir el país amb el coneixement d'una disciplina tan útil i necessària com, sovint, incòmoda. Prendre el pols a la societat catalana i manifestar-ne els resultats és una de les seves tasques. L'IEC, com a institució acadèmica, no s'identifica necessàriament amb les manifestacions expressades en cap estudi específic generat per les seves nombroses societats filials, però tampoc no sol tenir motius per discrepar d'allò que els professionals i científics que apleguen conclouen en llurs estudis. Ans al contrari: l'Institut s'enorgulleix del servei que fan al país. Si, posem per cas, la Societat Catalana de Biologia es pronuncia sobre l'estat de la malaltia del càncer a Catalunya, l'acadèmia considera que no solament no té

res a dir, sinó que farà tot el possible per fer-ne conèixer els resultats. Això és part del seu esforç per fomentar el coneixement cívic de la ciència.

No sorprèn gaire que, a causa dels esdeveniments més recents, hom detecti en prou sectors de la ciutadania un grau notable de desorientació i frustració. ¿O és que algú esperava que no fos així? La llista d'esdeveniments que apunten a un resultat semblant no és pas petita. Els estudis en recorden uns quants. Hi ha hagut una forta abstenció a les eleccions municipals (els sociòlegs **Quim Brugué** i **Joan Subirats** es demanen si això es deu només a la conjuntura política o potser a una certa desafecció democràtica). Pel que fa a l'economia, **Anna Laborda** detecta dificultats per fer servir el talent (capital humà) disponible en la nostra societat i, alhora, **Maria Caprile** constata notables mancances en la qualitat del mercat de treball i ocupació a Catalunya. L'ambient natural i les agressions que continua patint aquest són assenyalats acuradament per **Joaquim Sempere**, mentre que un arquitecte, **Jordi Bosch**, analitza l'estat de l'habitatge, que deixa tant a desitjar. La desigualtat social –un tema transversal que corre tots els estudis– és palesa en els fenòmens de dualització escolar assenyalats per **Isaac González i Ricard Benito**. Perquè hom no pensi que tot és desconhort, hi trobaran

Amb el reguitzell de nyaps i errors que s'han hagut d'aguantar, no es podia demanar un estat d'eufòria a la nostra gent

el capteniment de **Francesc Vallverdú**, sociolingüista i membre de l'Institut, que s'afanya a assenyalar la vitalitat que mostra la nostra llengua.

Amb un Estatut aprovat per la ciutadania catalana i per les Corts del Regne que troba estranyes entebances i dilacions d'aplicació, una sentència del Tribunal Constitucional promoguda pel PP que plana com l'espasa de Dàmocles damunt els nostres caps, uns serveis públics deficitaris dependents del Govern central –la grotesca arribada de l'AVE a l'estació de Sants n'és l'exemple més sensacional i que més ha fet patir milers i milers de treballadors– i tot un altre reguitzell de

nyaps i errors, hom no podia demanar un estat d'eufòria a la nostra gent. La perplexitat és una actitud més aviat mansioa.

PRECISAMENT són els sociòlegs els qui, des dels temps clàssics de llur disciplina, han assenyalat que la situació que dui a la desafecció popular, i, finalment, a girar les espaldes a un Govern o Constitució en principi legítims, és el que anomenen *frustració d'expectatives creixents*. Constantment, molts estudis avalen aquest regla. Amb l'arribada de la democràcia i la instauració de l'autonomia estatutària dins de la Constitució espanyola del 1978, els catalans van creure retrobada l'empenta, la iniciativa i la vitalitat nacionals, més enllà de les garanties de llibertat que hom els oferia.

S'instaurà al país una sensació de creixement continu que genera, naturalment, uns anhelos o unes expectatives creixents de progrés constant. Tornarem a tenir la nostra petita i dolça nació, «rica i plena», mitjançant la feina i la iniciativa d'un país modern, amb una inveterada capacitat de creació cultural en tots els camps. Em penso que és un anhel legitim i realista per a un poble com el nostre.

La sensació que tot això ens ha estat furtat des de fora, i no a causa de les nostres limitacions com a societat i com a poble –que, sens dubte, en tenim, i de ben paleses–, només pot dur a l'estat de desorientació que han assenyalat un grapat de sociòlegs catalans, els quals han maldat per contribuir a un coneixement més pregon de nosaltres mateixos i de les possibilitats reals que tenim d'assolir allò que legitimament volem. Tant de bo que la perplexitat d'avui no s'hagi de transformar en la ira de demà. ■

President de l'Institut d'Estudis Catalans.

José Antich

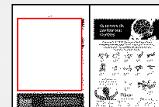
DIRECTOR

La perplejidad

LA Associació Catalana de Sociología presentó ayer el anuario 2007 y parece haber dado con el estado de ánimo de los catalanes durante estos últimos meses: perplejos. O dicho de otra manera, desorientados. El llamado modelo catalán tiene más debilidades de lo que se suponía y, al parecer, el resurgimiento de tantos problemas en tan poco tiempo nos habría colocado ante un espejo imaginario que pone al descubierto más fragilidades de las que, en un principio, se preveían. El presidente de la asociación, con una frase muy catalana, hizo el siguiente diagnóstico: "Ens hem adormit a la palla"; nos hemos dormido en los laureles. Algo que, por otro lado, tampoco es tan novedoso como análisis ya que ha sido una de las repetidas acusaciones a la hora de abordar el ensimismamiento de la ciudad de Barcelona concluida la exitosa etapa olímpica. O sea, creíamos que éramos motor de la economía y la modernidad en España y ya no es tan así. También se veían sólo ventajas en la avalancha de inmi-

grantes y hay que contar ahora con una importante crisis económica. O tenemos unas infraestructuras que están también al borde del colapso... El president Montilla, en la inauguración del curso político con los representantes de los medios de comunicación celebrado anoche en el Palau de la Generalitat, se hizo eco de este estudio y de la supuesta perplejidad catalana y ofreció como antídoto tener reflejos ante las dificultades. No sé si era una crítica a aquellos que se resisten a hablar de crisis económica o una confesión sobre las negociaciones con el Gobierno sobre el modelo de financiación. Pero, probablemente, el más perplejo de todos ayer no era ni tan siquiera catalán, sino el anterior inquilino de la Moncloa.

José Antich

Catalunya se siente perpleja ante la crisis social y económica

La Associació Catalana de Sociologia analiza las debilidades del modelo catalán

JOSEP PLAYÀ MASET
Barcelona

Perplejidad. Esta es la palabra que resume el estado anímico de los catalanes en el último año, según el anuario que publica la Asociació Catalana de Sociología. Si el año 2006 fue histórico por las expectativas que despertó el nuevo Estatut, en el 2007 se entró en un proceso de desorientación marcado por el déficit de las infraestructuras, el retraso del AVE, las dudas sobre la presencia catalana en Frankfurt y la figura del *català emprenyat*. Un prólogo cantado para la crisis del 2008.

Oriol Homs, presidente de la Asociació Catalana de Sociología, lo resumió ayer al presentar el anuario con una frase muy catalana: "Ens hem adormit a la palla". En castellano, la traducción es más grandilocuente: dormirse en los laureles. Tras trece años

de crecimiento económico y de aumento del bienestar, Catalunya toma conciencia bruscamente de que ha dejado de ser el motor de la economía y de la modernidad en España. No sólo eso, sino que Catalunya está a la cola del grupo más avanzado de comunidades autónomas (Madrid, País Vasco, Navarra, Baleares...). No se han reducido los niveles de pobreza ni se ha aumentado la productividad, sino que se ha consolidado un modelo económico de baja productividad, que obliga a buscar bajos costes y se ve abocado al peligro de constantes deslocalizaciones. Las dificultades para avanzar en una línea singular, trazada por el Estatut, son otro reflejo de esta desorientación. De pronto el país se ve sorprendido por una avalancha de inmigrantes en proporciones similares a la de los años 60. Como entonces, los recién llegados llegan en un momento económico

difícil, con dificultades para la mejora social, lo que sin duda complicará su integración. Y un último eje de esa perplejidad es el contexto, con unas sociedades desarrolladas que se ven superadas por la caída de los referentes morales, los cambios en los comportamientos religiosos, las constantes innovaciones tecnológicas y el asedio informativo al que se ve sometido el ciudadano.

Homs compara esta situación a la del adolescente que se ve desbordado por los cambios que experimenta su cuerpo sin saber

LAURA GUERRERO / ARCHIVO

Los indicadores sociales revelan que Catalunya ya no es un referente

Población	CATALUNYA	ESPAÑA	EUROPA-27
Densidad	222 habitantes/km ²	88	114
Saldo migratorio	17,6 por cada 1.000 hab.	14,4	2,9
Educación no universitaria			
Abandono escolar (18-24 años)	34,1%	30,8%	15,2%
Gasto público en educación	2,14% del PIB	3,28	3,98
Salud			
Camas hospitalarias	4,8 por cada 1.000 hab.	3,4	5,9
Esperanza de vida al nacer	80,5 años	79,9	77,8
Renta y consumo			
Tasa de riesgo de pobreza	17,2% de la población	19,8%	16%
Hogares con acceso a internet	46,6%	34,1%	49%

FUENTE: Asociació Catalana de Sociología

LA VANGUARDIA

De la secularización al abstencionismo

■ Maria M. Griera abre el informe sociológico con un análisis sobre los dos procesos paralelos que vive la sociedad catalana: por un lado, el avance del proceso de secularización, que se traduce en una reducción continua de la práctica religiosa, y, por otro, la diversificación y ampliación del mapa religioso (en el 2007 había ya 915 lugares de culto de las minorías religiosas). Los profesores Quim Brugué y Joan Subirats destacan el aumento de la abstención (46,3% en las últimas municipales), que atribuyen a una desafección (aumento del individualismo, dificultades para votar, debilidad de los movimientos participativos,...) que va más allá de la coyuntura política. Anna Laborda señala las debilidades del modelo de crecimiento. Otros estudios analizan los déficits del parque de viviendas, del modelo educativo y del sistema de bienestar.

muy bien dónde acabarán. Pero al mismo tiempo Homs halla similitudes en los problemas que se dan actualmente en el norte de Italia, en algunos estados alemanes –desencantados tras la apoteosis de la unión con el Este– o en Irlanda –que tras un espectacular crecimiento no sabe ahora como reaccionar ante la crisis–.

El anuario 2008, presentado ayer en el Institut d'Estudis Catalans, es la suma de trece estudios sobre distintos ámbitos. En conjunto reflejan las contradicciones del modelo catalán. Sólo dos

Tras 13 años de crecimiento, Catalunya descubre que ha dejado de ser el motor de España

trabajos se alejan de ese enfoque. Joaquim Sempere estudia el enfrentamiento entre partidarios y detractores de la energía eólica en la Terra Alta, con la peculiaridad de que en los dos bandos hay partidarios del ecologismo. Francesc Vallverdú analiza la situación del catalán para concluir que tras una accidentada trayectoria en el siglo XX ha entrado en un proceso de normalización no exento de retos.●

¿Aprueba las políticas económicas y sociales aplicadas en Catalunya?
www.lavanguardia.es/encuestas

Estem perplexos

ELSCATALANS, DESORIENTATS DAVANT ELS NOUS REPTES

La pèrdua de pes econòmic, la immigració i els canvis socials, algunes de les causes

Anna Lladó
Barcelona

● Catalunya no s'ha sabut adaptar als canvis. L'Associació Catalana de Sociologia adverteix que "el país està perplex", confós davant les transformacions polítiques, econòmiques i socioculturals que ha viscut en els últims temps. És la conclusió del segon anuari *Societat Catalana*, que ahir va presentar l'entitat.

Sent gràfic, el president de l'Associació, Oriol Homs, compara la situació amb la que viu "un adolescent en la pubertat que s'ha d'adaptar als canvis que pateix el seu cos".

Aquesta "desorientació" de la qual parla Homs passa per tres noves situacions: el fet que Catalunya tingui dificultats per liderar l'economia estatal, la manera com s'està gestionant l'arribada d'immigrants i la seva futura integració, i les noves formes de vida.

Ciutadania

Aquesta nova manera de funcionar també té a veure amb la religió. Ara mateix, "Catalunya viu dos processos simultanis: la secularització, sobretot en la pràctica religiosa, i la diversificació de creences", va resumir ahir la coordinadora de l'anuari, Teresa Montagut. L'estudi parla de "noves formes de religiositat semiinvisibles", però cada cop més presents. De fet, l'any passat es van contabilitzar més de 915 llocs de culte de minories religioses a Catalunya.

L'anuari també alerta de les diferències entre homes i dones en quant al temps que dediquen a treball domèstic i laboral. Els destinen una mitjana de quatre hores i 14 minuts diaris a les tasques de la llar; ells, poc més d'una hora i mitja.

Política

Buscant una explicació a l'elevada abstenció de les eleccions municipals del 2007, l'estudi conclou que aquesta apatia política no s'acabarà fins que la gent no torni a sentir que "el seu vot pot fer canviar les coses". I divideix el país en tres Catalunyes polítiques: "la que segueix votant, la que comença a dubtar; i la que no vota".

Economia

Greu error del model econòmic català. L'informe critica que la baixa productivitat hagi estat la base de l'economia durant anys, una fórmula que obliga a la deslocalització i que a la llarga no és viable. Això, la baixa formació continua dels treballadors i la poca inversió en recerca i desenvolupament fan que el lideratge de Catalunya en la modernitat i l'economia estatal i europea trontollin.

Població

I en clara relació amb això hi ha els problemes per accedir a un habitatge. Els sociòlegs insisteixen en denunciar la vulnerabilitat social de diferents col·lectius, com els joves, les persones grans, els immigrants, els discapacitats o els sense sostre. El Pacte Nacional

Alumnes d'un centre escolar de Barcelona. ARXIU

La segregació escolar depèn del nivell dels pares

● El sistema educatiu actual no dóna prou bons resultats. D'aquí parteixen els sociòlegs Ricard Benito i Isaac González, que firmen l'apartat d'ensenyament de l'anuari. Diuen que els "notables" nivells de segregació a les aules catalanes depenen sobretot d'un element: "el perfil instructiu dels pares".

Fins que el sistema escolar no aconsegueixi que la procedència social no sigui rellevant, no hi haurà equitat. És a dir, que la proporció de

de l'Habitatge, amb una actuació de 10 anys, ha de ser una sortida a aquestes dificultats.

En el mateix apartat, l'anàlisi denuncia la incoherència a l'hora d'aplicar a la pràctica l'exigència d'energies renovables per part dels col·lectius ecologistes.

Benestar

Els nivells de salut també han evolucionat, però no igual per a tothom. El grau de benestar de les dones és pitjor que el dels homes, i el de la classe treballadora, inferior al de la classe mitjana.

En aquest sector, la gent percep que ha perdut salut en els últims temps. Però l'anuari es pregunta: "És això o que cada cop el nivell de benestar que es vol aconseguir és més alt?".

allado@adn.es

Les xifres

9,1%

de la població censada a Catalunya és estrangera, segons dades del 2006. A Espanya, aquesta xifra es redueix fins el 6,9%.

2,3%

dels ciutadans catalans no saben ni llegir ni escriure (un 2,4% a l'Estat espanyol). Mentre que un 20,75% té estudis superiors.

EDITORIAL

La perplexitat catalana

L'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, va presentar ahir un estudi fet l'any 2007 que revela que els catalans estem desorrientats, bàsicament per dos motius principals. Primer, perquè hem pres consciència que Catalunya ja no és el motor de l'economia i la modernitat dins d'Espanya; i segon, per la nova allau immigratòria dels últims anys. Per tot plegat, l'estudi conclou que "perplexitat" és el terme que defineix millor l'estat d'ànim dels nostres ciutadans davant els canvis socials, polítics i econòmics que ens han condut fins a allò que anomenen "un estat de confusió".

Ens hem adormit. No hem sabutaprofitar els anys de creixement i bonança per accelerar i mantenir el lideratge. Aquestes són opinions d'Oriol Homs, president de l'Associació Catalana de Sociologia, que tot i els resultats tan poc esperançadors d'aquestes dades, tambéafegeix que "no som un país de passotes". Fugim, doncs, de tanta boira baixa i de tants indicadors negatius i agafem-nos a aquestes últimes paraules. Per tornar a tirar amunt com a país, potser no hem d'esperar que tot ens vingui fet i donat, ni tampoc hem d'esperar que els polítics (amb tendència a quedar-se en el detall, la cosa petita i el partidisme) ens donin la consigna. D'entrada, cal recuperar l'autoestima de país, la confiança en nosaltres mateixos i la nostra potencialitat, i, sobretot, marcar-nos un horitzó ambiciós.

El pensament positiu, que tants manuals d'autoajuda fa vendre, convé aplicar-lo també al país. Hem de ser conscients que l'autocritica està molt bé, mentre no ens paralitzi. L'autoflagel-lació sistemàtica, en canvi, esdevé xacra de país. Catalunya és més que una quantitat de finançament. És clar que, com més gent som, més recursos ens calen i, per tant, si no arriben els diners, ens tiben les costures. Ahir mateix deia Miquel Iceta que "està bé que ens donin la raó, però també ens han de donar els diners". Si no és així, la situació de la relació Catalunya-Espanya serà greu, però continuarem maldant per ser referència. Bo i sabent que no som el centre del món, ens resistim a creure que hem perdut cap tren. Encara no.

Radiografia L'Associació Catalana de Sociologia presenta l'informe anual

Reportatge

Catalunya està perplexa

FEINA • Dèficit de treball qualificat i excés de temporalitat **RELIGIÓ** • La secularització i la diversitat de creences augmenten **EDUCACIÓ** • La procedència social dels pares és clau per a una bona formació

Ada Castells
BARCELONA

Oriol Homs, president de l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, té ben clar l'adjectiu que defineix la Catalunya de l'any 2007: "És un país perplex". L'affirmació parteix de la radiografia de la societat catalana que ha coordinat la sociòloga Teresa Montagut i que ahir es va donar a conèixer. Segons Homs, "hem viscut 13 anys molt bons i no els hem sabutaprofitar prou per transformar el país". Homs considera que aquest "adorament" ha estat "polític, econòmic, cultural i social". De tota manera, el sociòleg reconeix que aquesta perplexitat catalana és similar a la d'altres zones europees, com el nord d'Itàlia o Irlanda: "Ens crèiem líders d'una economia potent i no és que haguem perdut el tren, però tampoc no estem en els vagons de lideratge". La solució? "Recuperar l'empenta".

Economia feble

En aquest àmbit, l'informe constata que un model de creixement econòmic basat en la construcció i els serveis com és el nostre ha de reduir els costos per ser competitius, fet que repercutex en el mercat laboral. Aquest model, per tant, va en detriment d'una economia forta. També es detecta una baixa formació continuada dels treballadors. Catalunya pateix un dèficit important de treball qualificat. A més, hi

Catalunya ha viscut uns anys molt bons que no ha sabut aprofitar per transformar el país, segons un estudi de l'Associació Catalana de Sociologia

■ MIQUEL ANGLARILL

ha una elevada taxa de temporalitat i simstralitat, i la dona continua sent qui assumeix més la feina no remunerada de la llar.

Diversitat religiosa

L'estudi detecta una paradoxa: l'abandonament progressiu de la pràctica religiosa i l'augment de la diversitat de creences acompanyat d'un debat públic intens sobre la qüestió. A Europa també es presenta aquest doble vessant. El mapa religiós de Catalunya mostra que la

minoria religiosa més gran són les esglésies evangèliques, amb 435 llocs de culte, seguides de les islàmiques, amb 167, i els Testimonis de Jehovà, amb 146.

Puntals variables

L'educació, la sanitat i la participació democràtica són tres dels eixos que analitza aquest anuari sociològic. A les aules, s'ha detectat que la procedència social dels pares és clau per valorar la diferència de resultats entre els alumnes. Fet que fa pensar

34 per cent de joves d'entre 18 i 24 anys abandonen els estudis després de l'ensenyament obligatori. A la UE la xifra és del 15,2 per cent.

3,8 hores són les que dediquen les dones catalanes diàriament a les feines domèstiques. Els homes hi dediquen de mitjana 1,2 hores.

que els ajuts només han d'anar a parar als qui ho necessiten i no a tots hom. En matèria sanitària, s'ha detectat que una part important de les classes mitjanes perceben que estan perdent salut, encara que no se sap si és perquè el seu nivell d'exigència és més elevat que abans. La salut democràtica també és precària. L'absolucionisme ha augmentat en els nuclis urbans i l'estudi adverteix que, si es vol que la participació torni a ser significativa, s'han de modificar les circumstàncies que afecten directament la vida de la gent. ■

El país que s'adorm a la palla

Un estudi conclou que els catalans estan «perplexos» pels canvis polítics i socials

ODEI A.-ETXEART / Barcelona

● Catalunya està «perplexa». Aquest és l'adjectiu amb què l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, va

definir ahir l'estat d'ànim del país, com a conclusió d'un anuari elaborat per experts sobre la salut de la societat catalana després dels impactes polítics, socials i econòmics viscuts

el 2007. Oriol Homs, president de l'entitat, va argumentar que Catalunya s'ha «adormit a la palla» i ara es troba desorientada, com un adolescent en plena pubertat.

Per Homs, els catalans estan perplexos en vista de la dificultat d'interpretar una sèrie d'esdeveniments clau sobre els quals dubten «quina posició prendre». En aquest paquet hi ha la presa de consciència progressiva que Catalunya ja no és el motor de l'economia i de la modernitat a l'Estat espanyol, la «maduració» de la transformació social del país que es va engegar a partir de les onades migratòries dels anys 50 i els dubtes d'una societat amb més educació, oberta al món i individualista. En el terreny polític, Homs va subratllar ahir en la presentació de *Societat catalana 2008* –que ha coordinat Teresa Montagut– que el «canvi de centre polític» ha contribuït a la desorientació dels ciutadans. Les maneres d'entendre el país derivades de la Renaixença, i

Una veïna de Cerdanyola vota en les municipals. / C. ALUJU

que al seu criteri van dominar fins al final del periodisme, han experimentat un canvi substancial fins a

constituir una majoria política que parteix d'altres maneres d'entendre la política, segons Homs.

L'informe, que l'Associació Catalana de Sociologia ha elaborat enguany per segona vegada, situa l'elevada abstenció en les darreres eleccions municipals com una prova més d'aquesta «perplexitat». En el capítol dedicat a aquests comicis, els acadèmics Quim Brugué i Joan Subirats assenyalen que el 46,3% de l'abstenció registrada en la comtessa electoral responen a «notables desajustos en la percepció que es té de la qualitat del funcionament de la democràcia institucional» i no a un simple «consentiment passiu» pel funcionament de la política. Els autors apunten que el cansament que va produir el procés d'aprovació de l'Estatut i el fet que els catalans fossin cridats a votar vuit vegades en quatre anys van afavorir l'abstencionisme.

EL PAÍS.com | Versión para imprimir**Imprimir**

El IEC define Cataluña como una sociedad "perpleja"

J. F. - Barcelona - 04/09/2008

La Associació Catalana de Sociologia, integrante del Institut d'Estudis Catalans (IEC) que preside Salvador Giner, presentó ayer su segundo anuario sobre la sociedad catalana. Lo más destacable del estudio que presentó el sociólogo Oriol Homs es que, tras reunir 11 informes, Cataluña es una sociedad "perpleja", que "está dormida en los laureles". ¿Pero en qué ámbitos? Pues en todos; desde la economía a la vivienda y la educación, pasando por la política, existe una fuerte crisis de liderazgo.

Cataluña "no es un país de pasotas", expuso Homs, sin echar mano de ningún dato, pero sí aseguró: "no es oportuno plantear horizontes en Europa cuando no se tiene un Estado y no se ha sabido tejer complicidades con Madrid y el resto de España".

Los estudios que configuran este anuario son una relectura de varios indicadores que indican la confluencia de la secularización de la sociedad catalana a la par que su diversificación religiosa. También se incide en que varios sectores de la economía catalana tienen un bajo nivel de productividad y que hay que exigir a las empresas que apuesten por la formación continua, gran asignatura pendiente, como la investigación. Uno de los informes certifica que el auge abstencionista se debe a la madurez de la sociedad catalana.

© Diario EL PAÍS S.L. - Miguel Yuste 40 - 28037 Madrid [España] - Tel. 91 337 8200
© Prisacom S.A. - Ribera del Sena, S/N - Edificio APOT - Madrid [España] - Tel. 91 353 7900

SOCIOLOGIA**Els sociòlegs
retreuen que
Catalunya
«s'hagi adormit
sobre els llovers»**|| EL PERIÓDICO
BARCELONA

Perplexitat. Amb aquest terme va definir Oriol Homs, president de l'Associació Catalana de Sociologia (ACS), l'estat d'ànim amb què la població catalana ha viscut els fets més importants del 2007. L'ACS va presentar ahir l'anuari *Societat Catalana 2008*, que reflecteix el desconcert viscut el 2007 i que s'atribueix a tres motius en particular: la conscienciació que Catalunya ja no és el motor de l'economia ni de la modernitat d'Espanya, l'onada migratorià i la transformació social causada pels últims avanços científics i tecnològics.

Segons Homs, «Catalunya s'ha

**Els catalans van viure
el 2007 amb perplexitat,
segons un informe**

adormit sobre els llovers» durant els últims 13 anys de prosperitat i no ha aprofitat aquesta bonança per impulsar el verdader canvi de model productiu i social, fins llavors apuntalat sobretot en la construcció.

L'informe reflecteix qüestions tan variades com la creixent diversitat religiosa; la decreixent qualitat que tenen les feines; les diferències educatives causades per la procedència social dels pares; la percepció que els catalans tenen de la salut -relacionada amb el nivell d'estudis- o l'aposta dels ecologistes globals per les energies renovables i també el rebuig dels grups locals a la instal·lació de camps eòlics als seus voltants. ■

Los catalanes afrontan «perplejos» los cambios económicos y sociales

BARCELONA. – Cataluña está desorientada. Un estado de ánimo motivado, principalmente, por una pérdida de liderazgo en el terreno económico y social y con el que afronta «perpleja» los cambios que se están sucediendo en la actualidad ante sus ojos.

Al menos así lo considera el presidente de la Asociació Catalana de Sociología, Oriol Homs, quien ayer presentó la segunda edición del anuario *Societat Catalana 2008*, promovido por el Institut d'Estudis Catalans (IEC). Para él, la realidad actual que obliga a todos los catalanes a acelerar los cambios y las reformas para hacer frente a la nueva situación.

Homs concluyó que Cataluña «no acaba de entender» la transformación que está viviendo y que tanto los cambios sociales internos como los principales temas globales le han sumido en un cierto «estado de confusión». Cataluña «es como un adolescente en la pubertad que se da cuenta de que su cuerpo está cambiando y se tiene que ir adaptando a él», relató Oriol Homs.

El presidente de los sociólogos catalanes apuntó la existencia de tres ejes que alimentan «la desorientación» de la comunidad catalana. Por un lado señaló que Cataluña debe ser consciente de que ha dejado de ser el motor de la economía y modernidad del país. Asimismo, destacó los retos que implica la nueva ola migratoria y manifestó la relavancia de los dilemas éticos y morales derivados de las innovaciones científicas y las nuevas formas de vida.

En este sentido, y según manifestó el representante de los sociólogos, la sociedad catalana «se ha dormido en los laureles» y no ha sabido aprovechar los años de bonanza de los últimos tiempos. «Hemos seguido creciendo pensando que todo funcionaba y que éramos el centro del mundo, cuando la realidad no era así», subrayó el presidente de la Asociació Catalana de Sociología.

A pesar de todo, el sociólogo confesó que Cataluña todavía «no ha perdido el tren», aunque «no va en los vagones delanteros», constató. Pero para no bajarnos de ese tren hace falta «empuje y más exigencia» para no descol-

garse definitivamente de la prosperidad económica. «Mantener esto pide mucha más exigencia de la que parece que estamos dispuestos a ofrecer», aseguró, aunque apuntó que, en cualquier caso, Cataluña «no es un país de pastotas».

Para ejemplificar tales afirmaciones, Oriol Homs alertó de que la normalización de los nuevos inmigrantes no se conseguirá ofreciéndoles sólo educación, sanidad y vivienda –aunque «hasta ahora no se lo hemos ofrecido», masculló– sino también «esperanzas de cambio» como en anteriores olas migratorias.

Junto a temas económicos y sociales, el informe *Societat Catalana 2008* –coordinado por la socióloga Teresa Montagut–, analiza los acontecimientos más relevantes ocurridos durante el pasado año 2007 en Cataluña a través de la visión de diversos especialistas en otras áreas, como la política, la sanitaria, la educativa o el medio ambiente.

Así, en el ámbito político, el

Oriol Homs apunta que Cataluña «se ha dormido en los laureles» pero que «no ha perdido el tren»

anuario concluye que se ha observado en los últimos tiempos una cierta «desafección» entre algunos sectores de la población hacia la gestión pública, un hecho que se demuestra con el aumento significativo de la abstención electoral en las pasadas elecciones municipales de 2007. Asimismo, el informe advierte que el anterior eje electoral nacional ha dado paso al tradicional izquierda-derecha, lo que configura –afirma– «una nueva mayoría política».

En referencia a la cuestión educativa, el texto aborda los resultados escolares de los alumnos catalanes y los vincula con la procedencia de los padres. En este sentido, el Institut d'Estudis Catalans invita a luchar por disminuir la segregación escolar y apostar por un sistema igualitario y equitativo que tenga en cuenta las diferencias sociales.

Esta es la versión caché conservada por [acceso](#) de <http://www.elmundo.es/diario/catalunya/2486728.html>. La caché de [acceso](#) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática.

Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

acceso no está vinculada con los autores de esta página ni se hace responsable de su contenido

EL MUNDO

Jueves, 4 de septiembre de 2008. Año: XVIII. Número: 6835.

ÚLTIMAS NOTICIAS

TU CORREO

SUPLEMENTOS

SERVICIOS

MULTIMEDIA

CHARLAS

TIENDA

LOTERÍAS

Dejemos que el pasado sea pasado (Homero)

CATALUNYA

Los catalanes afrontan «perplejos» los cambios económicos y sociales

Primera

Opinión

España

Mundo

Ciencia

Economía

Motor

Deportes

Cultura

Toros

Comunicación

Última

Índice del día

Búsqueda

Edición local

M2

Catalunya

Baleares

Servicios

Traductor

Televisión

Resumen

de prensa

Hemeroteca

Titulares

por correo

Suplementos

Magazine

Crónica

El Cultural

Su Vivienda

Nueva Economía

Motor

Viajes

Salud

Aula

Ariadna

Metrópoli

Ayuda

Mapa del sitio

Preguntas

frecuentes

elmundo.es

Información gratuita
actualizada las 24 h.

SUSCRIBASE A
EL MUNDO

- [Más información](#)
- [Renovar/Ampliar](#)
- [Estado suscripción](#)
- [Suscríbase aquí](#)
- [Suscripción en papel](#)

BUSCAR
con ARIADN@

Buscar en...

Buscar

Participación

Debates

Charlas

Encuentros digitales

Correo

BARCELONA. - Cataluña está desorientada. Un estado de ánimo motivado, principalmente, por una pérdida de liderazgo en el terreno económico y social y con el que afronta «perpleja» los cambios que se están sucediendo en la actualidad ante sus ojos.

Al menos así lo considera el presidente de la Associació Catalana de Sociología, Oriol Homs, quien ayer presentó la segunda edición del anuario Societat Catalana 2008, promovido por el **Institut d'Estudis Catalans** (IEC). Para él, la realidad actual que obliga a todos los catalanes a acelerar los cambios y las reformas para hacer frente a la nueva situación.

Homs concluyó que Cataluña «no acaba de entender» la transformación que está viviendo y que tanto los cambios sociales internos como los principales temas globales le han sumido en un cierto «estado de confusión». Cataluña «es como un adolescente en la pubertad que se da cuenta de que su cuerpo está cambiando y se tiene que ir adaptando a él», relató Oriol Homs.

El presidente de los sociólogos catalanes apuntó la existencia de tres ejes que alimentan «la desorientación» de la comunidad catalana. Por un lado señaló que Cataluña debe ser consciente de que ha dejado de ser el motor de la economía y modernidad del país. Asimismo, destacó los retos que implica la nueva ola migratoria y manifestó la relevancia de los dilemas éticos y morales derivados de las innovaciones científicas y las nuevas formas de vida.

En este sentido, y según manifestó el representante de los sociólogos, la sociedad catalana «se ha dormido en los laureles» y no ha sabido aprovechar los años de bonanza de los últimos tiempos. «Hemos seguido creciendo pensando que todo funcionaba y que éramos el centro del mundo, cuando la realidad no era así», subrayó el presidente de la Associació Catalana de Sociología.

A pesar de todo, el sociólogo confesó que Cataluña todavía «no ha perdido el tren», aunque «no va en los vagones delanteros», constató. Pero para no bajarnos de ese tren hace falta «empuje y más exigencia» para no descolgarse definitivamente de la prosperidad económica. «Mantener esto pide mucha más exigencia de la que parece que estamos dispuestos a ofrecer», aseguró, aunque apotilló que, en cualquier caso, Cataluña «no es un país de pasotas».

Para exemplificar tales afirmaciones, Oriol Homs alertó de que la normalización de los nuevos inmigrantes no se conseguirá ofreciéndoles sólo educación, sanidad y vivienda -aunque «hasta ahora no se lo hemos ofrecido», mascullo- sino también «esperanzas de cambio» como en

anteriores olas migratorias.

Junto a temas económicos y sociales, el informe Societat Catalana 2008 - coordinado por la socióloga Teresa Montagut-, analiza los acontecimientos más relevantes ocurridos durante el pasado año 2007 en Cataluña a través de la visión de diversos especialistas en otras áreas, como la política, la sanitaria, la educativa o el medio ambiente.

Así, en el ámbito político, el anuario concluye que se ha observado en los últimos tiempos una cierta «desafección» entre algunos sectores de la población hacia la gestión pública, un hecho que se demuestra con el aumento significativo de la abstención electoral en las pasadas elecciones municipales de 2007. Asimismo, el informe advierte que el anterior eje electoral nacional ha dado paso al tradicional izquierda-derecha, lo que configura -afirma- «una nueva mayoría política».

En referencia a la cuestión educativa, el texto aborda los resultados escolares de los alumnos catalanes y los vincula con la procedencia de los padres. En este sentido, el **Institut d'Estudis Catalans** invita a luchar por disminuir la segregación escolar y apostar por un sistema igualitario y equitativo que tenga en cuenta las diferencias sociales.

recomendar
el artículo

portada de
los lectores

copia para
imprimir

PUBLICIDAD

HACEMOS ESTO...

MAPA DEL SITIO

PREGUNTAS FRECUENTES

elmundo.es como página de inicio

Cómo suscribirse gratis al canal | Añadir la barra lateral al netscape 6+ o mozilla

Otras publicaciones de Unidad Editorial: **Yo dona** | **La Aventura de la Historia** | **Descubrir el Arte** | **Siete Leguas**

© Mundinteractivos, S.A. / **Política de privacidad**

Con un millón de inmigrantes, el estudio señala su integración como uno de los retos a afrontar

YOLANDA CARDÓ

Cataluña, «perpleja» y confusa ante los retos en economía, trabajo e inmigración

El Institut d'Estudis Catalans advierte de que ha perdido el liderazgo dentro de España — No aprovechó los años de bonanza y **ahora afronta «grandes transformaciones» sin un modelo propio**

NATALIA ARAGUÁS

BARCELONA. Confusa, perpleja, vacilante. Con este estadio de ánimo afronta Cataluña «las grandes transformaciones que está sufriendo», según Oriol Homs, presidente de la Asociación Catalana de Sociología. Esta entidad, filial del Institut d'Estudis Catalans (IEC), presentó ayer el segundo anuario Societat Catalana, correspondiente al 2008. «¿Puede Cataluña mantener su singularidad en el futuro y pretender una relación de mayor bilateralidad con el Estado sin ser una potencia económica de primer orden?», interpela el documen-

to. En él se echa de menos la «capacidad de innovación y de empuje» demostrada en la primera transición a la sociedad industrial y hoy ausente. «Cataluña no ha perdido el tren», quiso tranquilizar Homs, «sólo está en los últimos vagones».

El anuario sitúa entre los ejes que «alimentan la perplejidad» de los catalanes la progresiva toma de conciencia de que han dejado de ser «el motor» de España para situarse «a la cola» del grupo de autonomías más avanzadas, como Madrid, Navarra o el País Vasco. Ahora que España se ha instalado en la modernidad —«más o me-

nos», se matiza— a Cataluña no le funciona ir por libre como hasta el momento porque «los parecidos le discuten la primacía». En este nuevo orden de las cosas, se ha dado cuenta de que no ha sabido tener con el Estado «unas relaciones de fuerza que le sean beneficiosas». Como puntilla, el informe califica sucesivamente de «pataleta» e «ilusión naïf» pensar aquello de que «si en Madrid no nos entienden dejemos correr y miremos hacia Europa». En el terreno internacional no se puede competir sin tener «un estado como mínimo cómplice», se advierte.

En definitiva, Cataluña «se ha dormido en los laureles» durante bonanza y ahora le toca encarar tiempos más complicados sin haber construido un modelo propio de liderazgo, concluyó ayer Homs. Con la económica a favor, se creyó «el centro del mundo» y creció «pensando que todo funcionaba»; la realidad ha acabado por imponerse.

En el año 2008, a los dirigentes catalanes les toca apear a la ola migratoria sin precedentes, una economía en

crisis y un ciudadano desconcertado ante los dilemas que plantean las innovaciones científicas y las nuevas formas de vida.

Inmigración y catalanidad

El IEC dedica todo un capítulo a analizar la secularización de la sociedad catalana, que se produce en paralelo a una creciente diversidad religiosa fruto de sus nuevos ciudadanos. Sobre ellos, Homs señaló que «la catalanidad de la inmigración no se soluciona dando hospital y escuela. Hay que acercar los discursos de integración a los de país». No en vano, Cataluña supera el millón de inmigrantes. En un momento, advierte el anuario, en que corre peligro de «regionalización» ante una España que ha recuperado el lustre que perdió en el franquismo.

Respecto a los ciudadanos

En el terreno internacional no se puede competir sin tener «un estado como mínimo cómplice»

INMIGRACIÓN

«Su catalanidad no se soluciona dando hospital y escuela. Hay que acercar los discursos de integración a los de país»

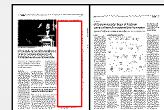
LIDERAZGO

Ahora que España se ha instalado en la modernidad a Cataluña no le funciona ir por libre porque «los parecidos le discuten la primacía»

autóctonos, se dividen entre los que votan, los que se abstienen y los que están cansados. A juzgar por el análisis de las municipales del 2007 que realiza el estudio, la mayoría se debate entre estas dos últimas categorías. En aquellos comicios, casi la mitad del electorado (un 46,3%) optó por quedarse en casa, mientras que un 3% de los que votaron lo hicieron en blanco, la cifra más alta de todas las municipales hasta el momento. Esto puso en guardia a la clase política, que tuvo que admitir que el grado de desafección no era coyuntural por mucho que los catalanes se recuperasen del hastío del debate estatutario. «Si queremos que la participación electoral vuelva a ser significativa en la vida de las personas debemos modificar un conjunto de circunstancias», se constata. En particular, se aconseja incentivar el voto en las núcleos urbanos menos favorecidos.

Políticas «más equitativas»

Según el informe, la educación tampoco va bien y la procedencia social de los padres se erige en la variable «más explicativa» de las diferencias entre alumnos. La coordinadora del anuario, Teresa Montagut, reconoció que resulta difícil incidir en esto desde el sistema educativo. En su opinión, la solución pasaría por apostar por «políticas más equitativas» y dar más recursos a quienes los necesiten. Otra cuestión que preocupa a la clase media es la «pérdida de salud» que creen que se está produciendo. Ante este panorama general, Homs animó a recuperar la vitalidad perdida. «Cataluña no es un país de pasotas», espoleó.

Cataluña, «perpleja» y confusa ante los retos en economía, trabajo e inmigración

El Instituto de Estudios Catalanes advierte de que ha perdido el liderazgo dentro de España

NATALIA ARAGUÁS

BARCELONA. Confusa, perpleja, vacilante. Con este estado de ánimo afronta Cataluña «las grandes transformaciones que está sufriendo», según Oriol Homs, presidente de la Asociación Catalana de Sociología. Esta entidad, filial del Instituto de Estudios Catalanes (IEC), presentó ayer el segundo anuario Sociedad Catalana, correspondiente a 2008. «¿Puede Cataluña mantener su singularidad en el futuro y pretender una relación de mayor bilateralidad con el Estado sin ser una potencia económica de primer orden?», interpeló el documento. En él se echa de menos la «capacidad de innovación y de empuje» demostrada en la primera transición a la sociedad industrial y hoy ausente. «Cataluña no ha perdido el tren», quiso tranquilizar Homs, «sólo está en los últimos vagones».

El anuario sitúa entre los ejes que «alimentan la perplejidad» de los catalanes la progresiva toma de conciencia de que han dejado de ser «el motor» de España para situarse «la colilla» del grupo de autonomías más avanzadas, como Madrid, Navarra o el País Vasco. Ahora que España se ha instalado en la modernidad —«más o menos», se matiza— a Cataluña no le funciona ir por libre como hasta el momento porque «los parecidos le discuten la primacía». En este nuevo orden de las cosas, se ha dado cuenta de que no ha sabido tejer con el Estado «unas relaciones de fuerza que le sean beneficiosas». Como puntilla, el informe califica sucesivamente de «pataleta» e «ilusión naïf» pensar aquello de que «si en Madrid no nos entienden dejemos correr y miremos hacia Europa». En el terreno internacional no se puede competir sin tener «un Estado como mínimo cómplice», se advierte.

En definitiva, Cataluña «se ha dormido en los laureles» durante la bonanza y ahora le toca encarar tiempos más complicados sin haber construido un modelo propio de liderazgo, concluyó ayer Homs. Con la economía a favor, se creyó «el centro del mundo» y creció «pensando que todo funcionaba»; la realidad ha acabado por

imponerse. En el año 2008, a los dirigentes catalanes les toca apechugar con una ola migratoria sin precedentes, una economía en crisis y un ciudadano desconcertado ante los dilemas que le plantean las innovaciones científicas y las nuevas formas de vida.

Inmigración y catalanidad

El IEC dedica todo un capítulo a analizar la secularización de la sociedad catalana, que se produce en paralelo a una creciente diversidad religiosa fruto de sus nuevos ciudadanos. Sobre ellos, Homs señaló que «la catalanidad de la inmigración no se soluciona dando hospital y escuela. Hay que acercar los discursos de integración a los de país». No en vano, Cataluña supera el millón de inmigrantes. En un momento, advierte el anuario, en que corre peligro de «regionalización» ante una España que ha recuperado el lustre que perdió en el franquismo.

Según el informe, la educación tampoco va bien y la procedencia social de los padres se erige en la variable «más explicativa» de las diferencias entre alumnos. Según la coordinadora del anuario, Teresa Montagut, la solución pasaría por apostar por «políticas más equitativas» y dar más recursos a quienes los necesiten.

INMIGRACIÓN

«Su catalanidad no se soluciona dando hospital y escuela. Hay que acercar los discursos de integración a los de país»

LIDERAZGO

Ahora que España se ha instalado en la modernidad a Cataluña no le funciona ir por libre porque «los parecidos le discuten la primacía»

«Cataluña está dormida a nivel político, social y económico»

Un estudio del IEC muestra que los catalanes afrontan «perplejos» la transformación de la sociedad

El anuario sociológico del Institut d'Estudis Catalans (IEC) considera que Cataluña vive un «estado de confusión».

Maria Molins

BARCELONA. «Cataluña vive un adormecimiento político, económico y sociocultural y ahora hemos de acelerar procesos». Estas fueron ayer las palabras del presidente de la Asociación Catalana de Sociología, Oriol Homs, en la presentación de la segunda edición del anuario «Sociedad Catalana 2008».

Según este estudio elaborado por esta filial del Institut d'Estudis Catalans (IEC), los catalanes se encuentran en «un estado de confusión y asumimos con per-

Según el IEC «para mantener lo que ha sido Cataluña falta mucha más exigencia»

plejidad los importantes cambios políticos, sociales y económicos que hemos vivido en 2007». Según el IEC, a la sociedad catalana «le resulta difícil encontrar una salida a esta situación» y «no acaba de entender la transformación que

La sociedad catalana «no acaba de entender la transformación que está sufriendo» según el estudio del IEC

está sufriendo además de no saber percibirse a tiempo de unos cambios que obligan a replantear su economía, política y cohesión social».

Según el anuario, la desorientación en que vive Cataluña gira alrededor de tres ejes. Por una parte, la toma de conciencia de que Cataluña ya no es el motor de

la economía y de la modernidad de España. A ello se le suma la llegada de una nueva ola migratoria, por último, los dilemas éticos y morales que plantean las innovaciones científicas y las nuevas formas de vida.

«En los últimos años no hemos aprovechado el modelo productivo de Cataluña, no hemos aumentado

tanto riqueza ni disminuido el índice de pobreza», comentó Homs. Sin embargo, «todo lo que se está haciendo va con la orientación correcta pero le falta mucho más empuje», añadió.

El incremento de la abstención política en las elecciones municipales de 2007, la denominada «desafección» de la población

Fórum Internacional de Sociología

A partir de mañana y hasta el próximo lunes se reunirán en Barcelona unos 3.000 sociólogos de todo el mundo para celebrar el primer Fórum de la Asociación Internacional de Sociología (AIS). El encuentro girará en torno a la investigación sociológica y el debate público y «se tratarán temas como el racismo, la inmigración o el papel de la mujer», explicó ayer el vicepresidente del Comité de Coordinación de Investigación de la AIS, Arturo Rodríguez Morató. El certamen contará con la participación de A. Touraine, Z. Bauman, M. Maffesoli o M. Castells.

hacia la gestión pública o el desplazamiento del eje nacionalista hacia el eje social en la representación política son para el IEC algunos de los indicadores que reflejan claramente la falta de adaptación a estas situaciones.

«Para mantener lo que ha sido Cataluña falta mucha más exigencia», comentó Homs.

Un estudi diu que Catalunya s'ha adormit i no ha sabut mantenir el lideratge

► L'Institut d'Estudis Catalans afirma que la societat està en un estat de confusió i perplexitat davant els canvis

BARCELONA | EFE ACN/Ddg

■ Perplexitat és l'adjectiu que millor definiria l'estat d'ànim de Catalunya davant els importants canvis polítics, socials i econòmics que s'han viscut durant tot el 2007 i que han portat a la societat catalana a un «estat de confusió» que li dificulta trobar una sortida a aquesta situació. Així és com l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), veu i defineix l'estat actual de Catalunya, que «no acaba d'entendre» -afegeix- la transformació que està patint. Segons els sociòlegs, no ha sabut adonar-se a temps d'uns canvis que obliguen a replantejar la seva economia, política i cohesió social.

«És com un adolescent en la pubertat que se'n adona que el seu cos està canviant i s'ha d'anar adaptant a ell», va explicar ahir el president de l'Associació Catalana de Sociologia, Oriol Homs, durant la presentació de la segona edició de l'anuari *Societat Catalana 2008*.

Segons aquest informe, hi ha tres eixos que alimenten la «desorientació» en què viu el país en l'actualitat: la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat d'Espanya, l'arribada d'una nova onada migratorià i els dilemes ètics i morals que plantejen les innovacions científiques i les noves formes de vida.

Alguns indicadors reflecteixen clarament la inadaptació de la societat a aquestes noves situacions, com l'increment de l'absència política a les eleccions municipals de 2007, la ja popular «desafecció» de la població cap a la gestió pública que va popularitzar el president Montilla o el desplaçament de l'eix nacionalista

L'estudi afirma que Catalunya «s'ha adormit en els llorers».

LA CLAU

Tres eixos són els causants de la «desorientació» de la societat

► Segons els sociòlegs hi ha tres elements que causen l'estat de perplexitat dels catalans: la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor d'Espanya, la nova onada d'immigrants i els dilemes ètics que planteja la ciència.

ta cap a l'eix social com hegemonic en la representació política.

Homs atribueix aquesta situació de perplexitat al fet que Catalunya no ha sabut aprofitar el suport dels anys de bonança que ha viscut en els darrers temps per impulsar un verdader canvi de model productiu i social que li hagu-

és permès seguir liderant l'economia espanyola i reduir la pobresa, entre d'altres qüestions.

«Hem seguit creixent pensant que tot funcionava i que érem el centre del món, quan la realitat ens ha demostrat que no és així», va subratllar Homs, que considera que Catalunya «s'ha adormit en els llorers» i no ha trobat la manera d'aprofitar la llarga època de creixement per «accelerar» i mantenir el lideratge.

El president dels sociòlegs catalans va dir, sobre això, que Catalunya pot ser que «no perdi el tren» de la prosperitat econòmica, encara que segurament s'allunyarà dels vagons de capçalera.

Homs, a més, va assegurar que aquesta situació és a causa de l'«adormiment polític, econòmic, social i cultural» en què ha estat

DECLARACIONS

ORIOL HOMS PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE SOCIÒLEGS

«Mantenir el creixement demana molta més exigència de la que sembla que estem disposats a oferir. Però no es pot dir que sigui un país de passotes»

sumida Catalunya els últims anys, el que fa necessària «molta més empenta» perquè el país mantingui el nivell del qual ha gaudit històricament.

«Mantenir això demana molta més exigència de la que sembla que estem disposats a oferir», va remarcar Homs, que va afegir, però, que Catalunya, en qualse-

L'informe Societat Catalana 2008

■ L'estudi Societat Catalana 2008, dividit en sis apartats, aborda aspectes com la política i la governabilitat a Catalunya, l'economia i el desenvolupament, la cultura i l'educació o el benestar i la salut. D'aquesta manera el punt dedicat a Ciutadania i societat civil recull, per exemple, l'article de la sociòloga Maria M. Griera sobre secularització i diversitat religiosa a Catalunya, a més d'un treball que exposa la necessitat de replantejar el conveni entre sexes per repensar l'Estat del benestar. També hi ha l'estudi L'economia i el desenvolupament que analitza la dificultat del sistema productiu català en el moment d'utilitzar el talent de la població.

vol cas, «no és un país de passotes».

A l'informe «Societat Catalana 2008», coordinat per Teresa Montagut, segueix l'esquema encetat en l'edició de l'any passat i fa un repàs dels fets més rellevants ocorreguts l'any anterior a Catalunya a través de la visió de diferents especialistes. Ara bé, l'estudi, dividit en sis apartats, aborda temes molt diferents. En l'apartat de Política i governabilitat, per exemple, es analitzen les passades eleccions municipals i es pregunten si l'elevada abstenció respon a la «desafecció democràtica» o és resultat de la conjuntura política actual. En un estudi d'economia que s'inclou a l'informe s'apunta també la relació entre la manca de qualitat i el pobre desenvolupament de l'Estat del Benestar.

NO HEMOS SABIDO APROVECHAR LA ÉPOCA DE CRECIMIENTO

Estamos "perplejos" por la pérdida de liderazgo de Catalunya

Los catalanes estamos en "estado de confusión" debido a los últimos cambios políticos, económicos y sociales, según el IEC

JORDI DOMÈNECH
jordi.domenech@que.es

Estamos "perplejos". Así lo constata un informe del Institut d'Estudis Catalans, que concluye que la sociedad catalana se encuentra en "un estado de confusión debido a los importantes cambios políticos, sociales y económicos que ha vivido el país en los últimos años", según explica Oriol Homs, presidente de la Asociación Catalana de Sociología. "Hemos seguido creciendo pensando que todo funcionaba y que éramos el centro del mundo, cuando la realidad no era así", subraya Homs, que considera que Catalunya "se ha dormido en los laureles" y no ha sabido aprovechar debidamente la larga época de crecimiento.

INES BAUCCELLS

Catalunya está en tiempos de cambio según el IEC.

DESORIENTADOS EN DIVERSOS CAMPOS

Ya no nos sentimos el motor de España

Los catalanes han dejado de tener la sensación de ser el motor económico y de modernidad de España, lo que también nos crea confusión.

Tenemos la sensación de que se pierde salud

Los catalanes percibimos que nuestro propio estado de salud es un poco peor que el de hace unos años, según el estudio.

¿Cómo afrontar la nueva inmigración?

Otra conclusión es que los catalanes no sabemos cómo afrontar la nueva oleada de inmigración y la diversidad religiosa que produce.

Nuestros trabajadores no reciben formación

El IEC denuncia la baja formación que reciben los trabajadores catalanes y la poca inversión que realiza la administración en búsqueda y desarrollo.

Hay que acabar con la segregación escolar

El IEC también subraya que hay que acabar con la segregación escolar que se está empezando a producir en algunos colegios de la geografía catalana.

Catalunya afronta “perplexa” els nous canvis socials

SOCIOLOGIA. Perplexitat és el substantiu que millor defineix l'estat d'ànim de Catalunya davant els importants canvis polítics, socials i econòmics que s'han viscut el 2007 i que han sumit la societat catalana en un “estat de confusió” que li dificulta trobar una sortida a aquesta situació.

Així és com l'Associació Catalana de Sociologia (ACS) veu Catalunya, que “no acaba d'entendre” la transformació actual.

Tres són els eixos que alinejament la “desorientació”

“No s'ha sabut aprofitar els temps de bonança.”

Oriol Homs, ACS

en la qual viu el país: la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat d'Espanya, l'arribada d'una nova onada migratòria i els dilemes ètics i morals que plantegen les innovacions científiques i les noves formes de vida.

METRO

Els catalans estan apàtics i perplexos per la falta de bones infraestructures

L'economia ja no és capdavantera. El 2006 va ser un «any històric». Dotze mesos després, Catalunya era «un país perplex», que ja no és el motor d'Espanya. Ho diu l'Associació Catalana de Sociologia, que per «perplexitat» entén un estat de confusió, de vacil·lació, en què no se sap què pensar o com sortir d'una situació difícil.

L'any va ser intens: «déficit de les infraestructures» i «sobretot el desgavell de les obres per a l'arribada de l'AVE», indica la filial de l'Institut d'Estudis Catalans. A la perplexitat s'ha arribat

per tres camins. Primer: «la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat a Espanya». A tot això s'afegeix que 13 anys de bonança han estat insuficients per reduir la pobresa i millorar la competitivitat.

Segon: «S'ha de fer front a una nova onada immigratòria de cultures més llunyanes», constaten.

I tercer, la introducció de «nous dilemes culturals» i la posada a prova dels «referents col·lectius tradicionals», en mig d'una onada de canvis tecnològics. **ARTUR ZANÓN**

Editorial

La Catalunya perplexa

Perplexitat és el terme que millor definiria l'estat d'ànim de Catalunya davant dels importants canvis polítics, socials i econòmics que s'han viscut el 2007 i que han sumit la societat catalana en un “estat de confusió” que li dificulta trobar una sortida a aquesta situació. Així és com l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), veu una Catalunya que “no acaba d'entendre” la transformació que està vivint i que no ha sabut adonar-se a temps d'uns canvis que obliguen a replantejar la seu economia, política i cohesió social. “És com un adolescent en la pubertat, que s'adona que el seu cos està canviant i s'hi ha d'anar adaptant”, ha explicat el president de l'Associació Catalana de Sociologia, Oriol Homs, durant la presentació de la segona edició de l'anuari *Societat Catalana 2008*. Segons aquest informe, tres són els eixos que alimenten la “desorientació” en què viu el país: la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat d'Espanya, l'arribada d'una nova onada migratòria i els dilemes ètics i morals que plantejen les innovacions científiques i les noves formes de vida. Davant d'aquesta realitat constatada fa temps per aquest diari i els principals agents de la societat lleidatana i catalana en general, hi caben totes les interpretacions que agradin al lector, però tant el Govern de la Generalitat com el ciutadà del carrer només tenen una possibilitat de sortir de la perplexitat i tornar al camí que ja va fer, ha fet i esperem que faci de Catalunya un país modern, obert i progressista en el més ampli sentit de la paraula: unió de totes les forces polítiques i socials per reconduir amb caràcter d'urgència la situació. Aquesta unió ha d'estar per sobre de protagonistes dialèctics que només perseguen un grapat de vots i anteposar qualsevol altra cosa al bé comú i al progrés de Catalunya. Com a primera baula és necessari aconseguir el finançament aprovat per l'Estatut i que ha de servir per cobrir el déficit que durant moltes dècades han tingut les arques catalanes perquè primi la solidaritat i l'equilibri de l'Estat. Aquest déficit ens ha llasrat en molts camps i hem de reprendre el temps perdut. També, i encara que sembli una contradicció, hem d'abandonar el victimisme i posar-nos a treballar i centrar el nostre futur en les nostres capacitats, que continuen sent moltes i variades.

INFORME AIXÍ HO DESCRIU UN INFORME DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Catalunya és un país “perplex” al deixar de ser “el motor d’Espanya”

Segons els sociòlegs, els catalans no accepten els canvis en la seua societat

L’Institut d’Estudis Catalans va presentar ahir un informe en què s’afirma que a Catalunya li costa adaptar-se als canvis que ha viscut durant l’últim any.

[BARCELONA] Perplexitat és el terme que millor definiria l'estat d'ànim de Catalunya davant dels importants canvis polítics, socials i econòmics que s'han viscut el 2007 i que han sumit la societat catalana en un “estat de confusió” que dificulta trobar una sortida a aquesta situació.

Així és com l’Associació Catalana de Sociologia, filial de l’Institut d’Estudis Catalans (IEC), veu una Catalunya que “no acaba d’entendre” la transformació que està registrant i que no ha sabut adonar-se a temps d’uns canvis que obliguen a replantejar la seua economia, política, així com la qüestió de la cohesió social.

“És com un adolescent a la pubertat que s’adona que el seu cos està canviant”, va explicar ahir el president de l’Associació Catalana de Sociologia, Oriol Homs, durant la presentació de la segona edició de l’anuari *Societat Catalana 2008*.

Segons aquest informe, tres són els eixos que alimenten la “desorientació” en què viu el país: la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l’economia i de la mo-

Els catalans s’han d’adaptar amb més rapidesa als nous estils de vida.

LA DADA

3

EIXOS QUE ALIMENTEN LA CONFUSIÓ

■ Segons l’IEC, la desorientació que viu el país es deu a la presa de consciència que Catalunya ja no és el motor d’Espanya, a l’ona migratorià i als nous estils de vida.

dernitat d’Espanya, l’arribada d’una nova onada migratorià i els dilemes ètics i morals que plantejen les innovacions científiques i les noves formes de vida.

Alguns indicadors reflecteixen la inadaptació a aquestes situacions, com l’increment de l’absènci políctica a les eleccions municipals del 2007, la denominada “desafecció” de la població cap a la gestió pública o el desplaçament de l’eix naciona-

lista cap a l’eix social com a hegemonic en la representació política.

Oriol Homs va assenyalar que és possible que Catalunya “no perdi el tren” de la prosperitat econòmica, encara que segurament s’allunyarà dels vagons del capdavant. Per aquest motiu, cal, segons el sociòleg, “molta més empenta” perquè el país mantingui el nivell de què ha disfrutat i ha estat ostentant històricament.

Esta es la versión caché conservada por [acceso](#) de <http://www.lamanyana.es/web/html/lapunxa.html>. La caché de [acceso](#) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática. Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

acceso no está vinculada con los autores de esta página ni se hace responsable de su contenido

Publicidad

Perplexes

Un informe de l'Associació Catalana de sociologia, filial de l'**Institut d'Estudis Catalans**, conclou que els catalans vivim en la perplexitat. Oriol Homs, president de l'entitat que ha elaborat l'estudi, diu que la societat catalana està sumida en un "estat de confusió" davant dels canvis polítics, socials i econòmics. "Estem desorientats", remarca el sociòleg. Fa temps que ens ho ensumavem, però faltava la ratificació científica. Hem d'estar desorientats a la força. Érem el motor econòmic i les infraestructures ens cauen a bocins; aproven l'Estatut en referèndum i ara li tornen a passar el ribot; els independentistes pacten amb els espanyolistes; els espanyolistes són més catalanistes que els nacionalistes; els nacionalistes no se sap si també són independentistes... Anem a estudiar a Sevilla i no ens hi volen perquè no entenen els números en català. Perplexes? Bojos acabarem.

Josep Ramon Correal
correal@lamanyana.cat

Publicidad

Lleida Qualitat
la qualitat desperta els sentits

Noticias
Portada
Lleida
Comarcas
Sociedad
Economía
Deportes
Cultura
Espectáculos
Política
Internacional
Edición impresa
PDF La Mañana

Opinión
Editorial
La Punxa
La Recontra
Carta del Director

Humor
Els Farrús
Marçal
Lo Pixador

Ediciones
El Pla d'Urgell
La Noguera

Suplementos
Revista
Ateneu

Servicios
Necrológicas
Clasificados
Tienda
Teléfonos de interés

Sugerencias
Envíe su opinión

Álbum

PÍNDOLES

Xavier Domènech

Perplexitat

L'informe anual de l'Associació Catalana de Sociologia, vinculada a l'Institut d'Estudis Catalans, diu que la societat catalana està submergida en la «perplexitat» a causa de totes les coses i de tots els canvis esdevinguts el 2007. Home, sí, d'acord. Però sumem-hi les coses i els canvis esdevinguts el 2006, també. D'ençà del psicodrama de l'Estatut que no som els mateixos. Perplexitat? El que patim és un esglai continuat difícil de païr.

La perplexitat, un atribut de la catalanitat

Hi ha notícies que d'alguna manera et tranquil·litzen. Com aquesta: «L'any 2007 ha portat la població catalana a un estat de perplexitat desconegut fins ara». Això et tranquil·litza? Doncs sí, quan et fa adonar que la teva perplexitat no és només teva, sinó nacional. Quan descobreixes que ets, simplement, un catalanet més que comparteix amb set milions i mig de catalans més una manera d'estar, ara mateix, al país i al món: la manera perplexa.

Darrere el titular hi ha una font solvent: l'anuari Societat Catalana 2008, elaborat per l'Associació Catalana de Sociologia, filial, al seu torn, del prestigiós Institut d'Estudis Catalans. El president de l'associació, Oriol Homs, ho explica en el pròleg: el munt de coses que han passat al llarg del 2007 ens han deixat ben desorientats. Diu que la desorientació té tres motors: el descobriment que ja no som el motor de l'economia i de la modernitat espanyoles, l'impacte de l'onada migratòria i la ràpida transformació dels usos i referents socials. Dit d'una altra manera: hem deixat de ser els reis del mambo, ens avancen per totes bandes, tenim un munt de problemes que no sabem com resoldre i a més a més ja no sabem el que està bé i el que està malament.

Temps era temps, ens feia gràcia aquella frase de Francesc Pujols, segons la qual un dia els catalans ho tindriem tot pagat quan anéssem pel món. L'audit del filòsof surrealista recollia les grans dosis d'autocomplàença amb què els catalans ens hem vist a nosaltres mateixos durant generacions. Ser l'avançada europea de la península era un mèrit que ens omplia d'orgull i satisfacció. Nosaltres érem treballadors, estalviadors i seriosos, i per això havíem prosperat, i la resta dels ibers eren tot el contrari, i per això acabaven venint a treballar a les nostres fàbriques. És veritat que tan bon punt passàvem la frontera ens adonàvem de la nostra pròpia i endarrerida celtiberitat, però en tornar a casa celebràvem novament la condició de cap d'arenaga.

Doncs ja no. Espanya, bella dorment meridional, va despertar-se amb la democràcia i la Unió Europea li va servir un esmorzar vitamínic que la va posar a cent. La seva accelerada ens ha agafat de sorpresa. No és gens fàcil canviar els esquemes que t'han permès entendre el món durant dècades. Però aquest és el pa que s'hi dóna, i no s'hi val a rondinar.

,

| CATALUNYA |

Un estudi diu que Catalunya s'ha adormit i no ha sabut mantenir el lideratge

EEF
Barcelona

Perplexitat és l'adjectiu que millor definiria l'estat d'ànim de Catalunya davant els importants canvis polítics, socials i econòmics que s'han viscut el 2007 i que han sumit la societat catalana en un «estat de confusió» que li dificulta trobar una sortida a aquesta situació.

Així és com l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), veu una Catalunya que «no acaba d'entendre» la transformació que està patint i que no ha sabut adonar-se a temps d'uns canvis que obliguen a replantejar la seva economia, política i cohesió social.

«És com un adolescent en la pubertat que s'adona que el seu cos està canviant i s'hi ha d'anar adaptant», va explicar ahir el president de l'Associació Catalana de Sociologia, Oriol Homs, durant la presentació de la segona edició de l'anuari Societat Catalana 2008.

Segons aquest informe, tres són els eixos que alimenten la «desorientació» en què viu el país: la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat d'Espanya, l'arribada d'una nova onada migratòria i els dilemes ètics i morals que plantegen les innovacions científiques i les noves formes de vida.

Alguns indicadors reflecteixen clarament la inadaptació a aquestes situacions, com l'increment de

ARXIU/JORDI BIEL

Manresans consultant el cens electoral en les darreres eleccions municipals

l'abstenció política en les eleccions municipals del 2007, la denominada «desafecció» de la població cap a la gestió pública o el desplaçament de l'eix nacionalista cap a l'eix social com a hegemònic en la representació política. Homs va atribuir aquesta situació de perplexitat al fet que Catalunya no ha sabutaprofitar prou els anys de bonança que ha viscut els últims temps per impulsar un verdader canvi de model productiu i social que li hauria permès seguir liderant l'economia espanyola i reduir la pobresa, entre altres qüestions. «Hem seguit creixent pensant que tot funcionava i que érem el centre del món,

L'informe Societat Catalana 2008 analitza alguns dels fets més rellevants ocorreguts el 2007

quan la realitat ens ha demostrat que no és així», va subratllar Homs, que considera que Catalunya «s'ha adormit als llorers» i no ha sabutaprofitar la llarga època de creixement per «accelerar» i mantenir el lideratge.

El president dels sociòlegs cata-

lans va assenyalar, a aquest respecte, que Catalunya potser «no perdrà el tren» de la prosperitat econòmica, però segurament s'allunyarà dels vagons del davant.

Homs va assegurar que aquesta situació es deu a l'«adormiment polític, econòmic, social i cultural» en què ha estat sumida els últims anys i que fa necessari «molta més empenta» perquè el país mantingui el nivell del qual ha disfrutat històricament.

En l'informe Societat Catalana 2008, coordinat per Teresa Montagut, s'analitzen alguns dels fets més rellevants ocorreguts l'any passat a Catalunya a través de la visió de diferents especialistes.

Cataluña, “perpleja” por los cambios en su sociedad

BARCELONA. Perplejidad es el adjetivo que mejor definiría el estado de ánimo de Cataluña ante los importantes cambios políticos, sociales y económicos que se han vivido en 2007 y que han sumido a la sociedad catalana en un “estado de confusión” que le dificulta encontrar una salida a esta situación. Así es como la Asociación Catalana de Sociología, filial del Instituto de Estudios Catalanes (IEC), ve a una Cataluña que “no acaba de entender” la transformación que sufre.

El presidente de la Asociación Catalana de Sociología, Oriol Homs presentó la segunda edición del anuario “Sociedad Catalana 2008”. Según el informe, tres son los ejes que alimentan la “desorientación”: la toma de conciencia de que Cataluña ha dejado de ser el motor de la economía y de la modernidad de España, la llegada de una nueva oleada migratoria y los dilemas éticos y morales que plantean las innovaciones científicas y las nuevas formas de vida. El incremento de la abstención política en las elecciones municipales de 2007 o la denominada “desafección” de la población hacia la gestión pública reflejan esa inadaptación.

EFE

ESTUDIO SOCIOLOGICO

Cataluña, «perpleja y confusa»

EFE. BARCELONA

■ Perplejidad es el adjetivo que mejor definiría el estado de ánimo de Cataluña ante los importantes cambios políticos, sociales y económicos que se han vivido en 2007 y que han sumido a la sociedad catalana en un «estado de confusión» que le dificulta encontrar una salida a esta situación. Así es como la Asociación Catalana de Sociología, filial del Instituto de Estudios Catalanes (IEC), ve a una Cataluña que «no acaba de entender» la transformación que está sufriendo y que no ha sabido percibirse a tiempo de unos cambios que obligan a replantear su economía, política y cohesión social. Según este in-

forme, tres son los ejes que alimentan la «desorientación» en que vive el país: la toma de conciencia de que Cataluña ha dejado de ser el motor de la economía y de la modernidad de España, la llegada de una nueva oleada migratoria y los dilemas éticos y morales que plantean las innovaciones científicas y las nuevas formas de vida.

Algunos indicadores reflejan claramente la inadaptación a estas situaciones, como el incremento de la abstención política en las elecciones municipales de 2007, la denominada «desafección» de la población hacia la gestión pública o el desplazamiento del eje nacionalista hacia

La pérdida de su poder económico y la nueva inmigración sume a la sociedad en un «estado de confusión»

el eje social como hegemónico en la representación política.

Homs achaca esta situación de perplejidad al hecho de que Cataluña no ha sabido aprovechar lo suficiente los años de bonanza que ha vivido en los últimos tiempos para impulsar un verdadero cambio de modelo productivo y social que le hubiera permitido seguir liderando la economía española y reducir la pobreza, entre otras cuestiones. «Hemos seguido creciendo pensando que todo funcionaba y que éramos el centro del mundo, cuando la realidad nos ha demostrado que no es así», subrayó el presidente de la Asociación Catalana de Sociología, Oriol Homs, que consideró que Cataluña «se ha dormido en los laureles» y no ha sabido aprovechar la larga época de crecimiento para «acelerar» y mantener el liderazgo. A este respecto, Homs dijo que Cataluña puede que «no pierda el tren» de la prosperidad económica, aunque seguramente se alejará de los vagones de cabecera.

Cataluña se siente "perpleja" porque ha dejado de ser el motor de España

El IEC asegura que no se adapta a la transformación que está sufriendo

EFE BARCELONA

Perplejidad es el adjetivo que mejor definiría el estado de ánimo de Cataluña ante los importantes cambios políticos, sociales y económicos que se han vivido en 2007 y que han sumido a la sociedad catalana en un «estado de confusión» que le dificulta encontrar una salida a esta situación. Así es como la Asociación Catalana de Sociología, filial del Instituto de Estudios Catalanes (IEC), ve a una Cataluña que «no acaba de entender» la transformación que está sufriendo y que no ha sabido percatarse a tiempo

de unos cambios que obligan a replantear su economía, política y cohesión social.

Desorientación

«Es como un adolescente en la pubertad que se da cuenta de que su cuerpo está cambiando y se tiene que ir adaptando a él», ha explicado el presidente de la Asociación Catalana de Sociología, Oriol Homs, durante la presentación de la segunda edición del anuario 'Sociedad Catalana 2007'.

Según este informe, tres son los ejes que alimentan la «desorientación» en que vive el país: la toma de conciencia de que Cata-

luña ha dejado de ser el motor de la economía y de la modernidad de España, la llegada de una nueva oleada migratoria y los dilemas éticos y morales que plantean las innovaciones científicas y las nuevas formas de vida.

Algunos indicadores reflejan claramente la inadaptación a estas situaciones, como el incremento de la abstención política en las elecciones municipales de 2007, la denominada «desafección» de la población hacia la gestión pública o el desplazamiento del eje nacionalista hacia el eje social como hegémónico en la representación política.

Un estudio asegura que a los catalanes les confunde dejar de ser el motor de España

AGENCIAS *Barcelona*

Los últimos cambios políticos, sociales y económicos que se han vivido en 2007 han sumido a la sociedad catalana en un estado de "perplejidad y confusión". Así lo dice la Asociación Catalana de Sociología, dependiente del Instituto de Estudios Catalanes (IEC). Cataluña "es como un adolescente en la pubertad, que se da cuenta de

que su cuerpo está cambiando y se tiene que ir adaptando a él", explicó ayer el presidente de la Asociación Catalana de Sociología, Oriol Homs.

El hecho de que Cataluña haya dejado de ser el motor de la economía de España, la llegada de nuevas oleadas de inmigrantes y los dilemas éticos y morales que plantean las innovaciones científicas explican la "desorientación" de los catalanes.

03/09/2008 12:40 POL

CAT-INFORME-SOCIOLOGIA (Previsió)**Catalunya afronta "perplexa" canvis que estan transformant la seva societat**

Barcelona, 3 set (EFE).- Perplexitat és l'adjectiu que millor definiria l'estat d'ànim de Catalunya davant els importants canvis polítics, socials i econòmics que s'han viscut el 2007 i que han sumit a la societat catalana en un "estat de confusió" que li dificulta trobar una sortida a aquesta situació.

Així és com l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'Istitut d'Estudis Catalans (**IEC**), veu una Catalunya que "no acaba d'entendre" la transformació que està patint i que no ha sabut adonar-se a temps d'uns canvis que obliguen a replantejar la seva economia, política i cohesió social.

"És com un adolescent en la pubertat que s'adona que el seu cos està canviant i s'ha d'anar adaptant a ell", ha explicat avui el president de l'Associació Catalana de Sociologia, Oriol Homs, durant la presentació de la segona edició de l'anuari "Societat Catalana 2008".

Segons aquest informe, tres són els eixos que alimenten la "desorientació" en que viu el país: la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat d'Espanya, l'arribada d'una nova onada migratòria i els dilemes ètics i morals que plantejen les innovacions científiques i les noves formes de vida.

Alguns indicadors reflecteixen clarament la inadaptació a aquestes situacions, com l'increment de l'abstenció política a les eleccions municipals de 2007, l'anomenada "desafecció" de la població cap a la gestió pública o el desplaçament de l'eix nacionalista cap a l'eix social com hegemoníic en la representació política.

Homs atribueix aquesta situació de perplexitat al fet que Catalunya no ha sabut aprofitar el suficient els anys de bonança que ha viscut en els últims temps per impulsar un veritable canvi de model productiu i social que li hagués permès seguir liderant l'economia espanyola i reduir la pobresa, entre d'altres qüestions.

"Hem seguit creixent pensant que tot funcionava i que érem el centre del món, quan la realitat ens ha demostrat que no és així", ha subratllat Homs, que considera que Catalunya "s'ha adormit en els llorers" i no ha sabut aprofitar la llarga època de creixement per "accelerar" i mantenir el lideratge.

El president dels sociòlegs catalans ha dit, sobre això, que Catalunya pot ser que "no perdi el tren" de la prosperitat econòmica, encara que segurament s'allunyarà dels vagons de capçalera.

Homs ha assegurat que aquesta situació es a causa de l'"adormiment polític, econòmic, social i cultural" en que ha estat sumida Catalunya els últims anys i que fa necessària "molta més empenta" perquè el país mantingui el nivell del qual ha gaudit històricament.

"Mantenir això demana molta més exigència de la qual sembla que estem disposats a oferir", ha remarcat Homs, que ha postulat que Catalunya, en qualsevol cas, "no és un país de passotes".

A l'informe "Societat Catalana 2008", coordinat per Teresa Montagut, s'analitzen alguns dels fets més rellevants ocorreguts l'any passat a Catalunya a través de la visió de diferents especialistes.

L'estudi, dividit en sis apartats, aborda aspectes com la política i governabilitat a Catalunya, l'economia i el desenvolupament, la cultura i l'educació i el benestar i la salut. EFE

gb/pll.

x

SOM NET

POL:política:autoritats regionals

CYT:ciència i tecnologia:institucions científiques

Búsquedas

CATALUNYA.-Catalunya está "perpleja" por la pérdida de liderazgo y debe acelerar los cambios, según el IEC

El anuario Societat Catalana 2008 constata que el país se ha dormido "en los laureles" y debe recuperar terreno

BARCELONA, 3 Sep. (EUROPA PRESS) -

Catalunya está "perpleja" al darse cuenta de que en los últimos años ha perdido liderazgo económico y social en e incluso en Europa, por lo que deberá cambiar algunos aspectos y acelerar otros para recuperar el terreno perdido, según el anuario Societat Catalana 2008 del Institut d'Estudis Catalans (IEC).

Según el sociólogo y presidente de la Associació Catalana de Sociología (ACS), filial del IEC, Oriol Homs, Catalunya tiene que enfrentarse, además, a los rápidos cambios sociales internos, con la llegada masiva de inmigrantes en los últimos años, y a los importantes cambios globales.

El anuario del IEC, el segundo tras el del año pasado, ha sido realizado por varios sociólogos y expertos que han analizado, bajo la coordinación de Teresa Montagut, hechos y situaciones de 2007 en seis grandes áreas de la sociedad catalana, como la política, la economía, la salud, la educación, el medio ambiente y la demografía.

Para Homs, autor del prólogo, Catalunya se ha dado cuenta de que "ha cambiado", como le sucede a un adolescente, por lo que se encuentra en un "estado emocional" de "desorientación". La sociedad catalana ha cambiado por la " fusión" de numerosas transformaciones sectoriales.

Según él, el país se "ha dormido" cuando las cosas iban bien económicamente, y ahora esto "pasa factura". "No hemos aprovechado suficientemente los años buenos", lamentó, y recordó que "no se ha reducido la pobreza ni se ha aumentado la productividad". También se preguntó qué "estrategia" se ha seguido en Madrid para mejorar la situación de Catalunya.

Pese a este análisis, el sociólogo considera que Catalunya todavía "no ha perdido el tren, pero no va en los vagones delanteros". "Falta empuje y aceleración, más exigencia" y acelerar los cambios y reformas para no descolgarse definitivamente.

Como ejemplo de ello, alertó de que no se conseguirá la integración efectiva de los últimos inmigrantes sólo ofreciéndoles educación, sanidad y vivienda --"hasta ahora no se los hemos ofrecido", añadió--. Según él, en las anteriores oleadas migratorias se ofrecía a los recién llegados "esperanzas de cambio".

Aunque el informe no compara la situación catalana con la de otras regiones o países

europeos, Homs sí admitió que también tienen problemas zonas como la Alemania del Este, que no se ha acabado de integrar tras la reunificación del país; el norte de Italia, que se considera rico pese a estar en un Estado con muchos problemas políticos y económicos; o Irlanda, que ahora ha sufrido un "batacazo considerable" tras el auge económico de los últimos años.

DESAFECCIÓN POLÍTICA

En el análisis político de la situación catalana, Homs y los expertos consideran que hay cierta desafección de la población, aunque sólo de algunos sectores, y que el eje electoral nacional ha dejado paso al tradicional izquierda-derecha, lo que configura una "nueva mayoría política y no coyuntural".

Montagut explicó que la pérdida de poder económico de Catalunya se debe en parte a que se ha basado en "sectores poco productivos" que sólo son efectivos con bajos costes. También se critica la "baja formación continua" de los trabajadores.

En cuanto a la educación, el análisis determina que la variable más explicativa de las diferencias de resultados entre alumnos es la procedencia de los padres, por lo que el sistema educativo tiene que luchar para disminuir la segregación escolar y decidir si apuesta por un sistema igual para todo el mundo o equitativo y que tenga en cuenta las diferencias sociales.

Sobre la salud, el informe explica que las clases medias "perciben" una pérdida de salud, por lo que en los próximos años se tendrá que comprobar si es verdad o se debe a que el ideal de salud cada vez es más alto.

La gestión del territorio y el medio ambiente también evidencia la desorientación de Catalunya, como se ve en las polémicas entre ecologistas "globales" que apuestan por la energía eólica y los "locales", que se oponen a la instalación de molinos de viento en ciertos parajes.

Una cuestión tradicionalmente controvertida es el uso de la lengua catalana. El informe del IEC, máximo responsable de la normativización del idioma, tiene una "mirada esperanzadora" y ve un futuro "abierto" para el catalán.

© 2008 Europa Press. Está expresamente prohibida la redistribución y la redifusión de todo o parte de los servicios de Europa Press sin su previo y expreso consentimiento.

Esta es la versión caché conservada por [acceso](#) de <http://www.acn.cat/webACN/detailNoticia.do?idNoticia=447617>. La caché de [acceso](#) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática.

Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

acceso no está vinculada con los autores de esta página ni se hace responsable de su contenido

La societat catalana està en un estat de 'perplexitat', segons l'Associació Catalana de Sociologia

ACN // 03.09.2008 // 17.06 h ■ Ref. 447617 // 0 caràcters

Barcelona.- La població catalana està en un 'estat de perplexitat' i 'desconeugut fins ara', segons l'anuari de l'Associació Catalana de Sociologia (ACS), filial de l'**Institut d'Estudis Catalans** (IEC). Aquest estat es deu, segons ACS, a la presa de consciència progressiva que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat de l'Estat espanyol; la transformació social del país, que ara ha de fer front a una nova onada d'immigrants, i la ràpida transformació de la societat, que crea nous dilemes culturals i posa a prova els referents més tradicionals. Així ha quedat reflectit en la segona edició de l'anuari Societat Catalana, que ha elaborat l'ACS.

acn © 2008 Intracatalònia, SA | Tots els drets reservats

Mares i tontos

De sobte ens hem trobat en un bonic debat dels anys 60.

En una setmana hem tornat a pensar en l'embaràs de les mares solteres. Precisament ara, quan creiem haver reconegut el dret a tota persona -i, sobretot, a les dones occidentals- a decidir sobre la seva maternitat, ens arriba novament la sospita del que pot passar quan es produeixen embarassos fora de la norma.

Ara tenim la candidata a vicepresidenta dels Estats Units pel Partit

republicà, a qui la seva filla es disposa a fer avia amb només 17 anys. Poc es podia imaginar la nena Palin que la seva rebolcada amb el seu jove col·lega d'estudis seria una cosa tan important per a la família que aspira a la Casa Blanca. Cria desagraït i et donaran fills, deu estar pensant la candidata. I el pare de la criatura deu maleir aquella nefasta i passionat nit en què va decidir no posar-se el preservatiu. Alguna cosa passa en la vida política de les aparences. Abans s'insistia en el bressol del candidat, que si s'ha nascut aquí o que si el seu pare era negre. Ara el que és essencial és saber si els fills de la candidata s'han portat bé a la vida. ¿He dit els fills? Error: el que sembla que importa de veritat són les filles. Perquè, a Iraq o a Ohio, la dignitat dels pares es veu que depén de les filles.

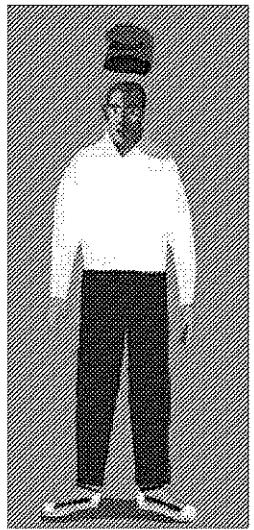
A Europa el debat també continua. Es tracta d'una ministra francesa de la cort de Sarkozy. Una senyora d'origen magribi que il·lus un esplèndid estat de bona esperança. A la premsa li ha faltat

temps per buscar estranyes i impossibles paremirats. O sigui: que tants anys parlant de la igualtat de la dona, fent tants esforços per aconseguir la paritat, i el que en el fons importa és saber qui és el pare de la criatura.

Tant a Rachida com a la nena Palin caldrà deixar-les fora d'aquest morbós i masclista debat. Elles han decidit i a elles els pertany el seu fill. Ni a la Casa Blanca ni a l'indignat expresident Aznar. No hem arribat fins aquí per continuar considerant l'embaràs com una taca política. Si la premsa adversària necessita un pare per explicar l'embaràs de la dona és que no hem avançat gens.

El català perplex

Fins ara em pensava que la sociologia era la ciència que servia per explicar-ho tot de tot. Avui estic satisfet d'aquesta ciència que em permet saber qui sóc i qui-snes són les meves característiques nacionals. Ser català, d'on és això?

Ser català no implica tenir un color de la pell, uns trets facials, ni tan sols el coneixement del maleït ni-vell C. Ser català ja no comporta votar partits nacionalistes o independentistes. En realitat, es coneix el català pel fet de ser un home perplex. Ja ho tinc clar. Fa uns quants anys que estic instal·lat en la perplexitat nacional: per tant dec ser un bo català, perquè compleixi les expectatives que els sociòlegs atribueixen als meus conciutadans. Perplex, dubtos, incomprès, mancat de fe i l'esperança. Sóc un ésser humà simplement normal. Ni sóc el rei del mambo ni sóc l'últim mico. Una vegada instal·lat en la realitat, la perplexitat s'ha convertit en la meva verdadera identitat. Em sento mil vegades millor instal·lat en el dubte que en les certeses mesianiques.

Temps

I meu amic Wagensberg em recorda: «Viure és enveillir». Vaig a buscar el bastó.

la crònica | MANUEL CUYÀS

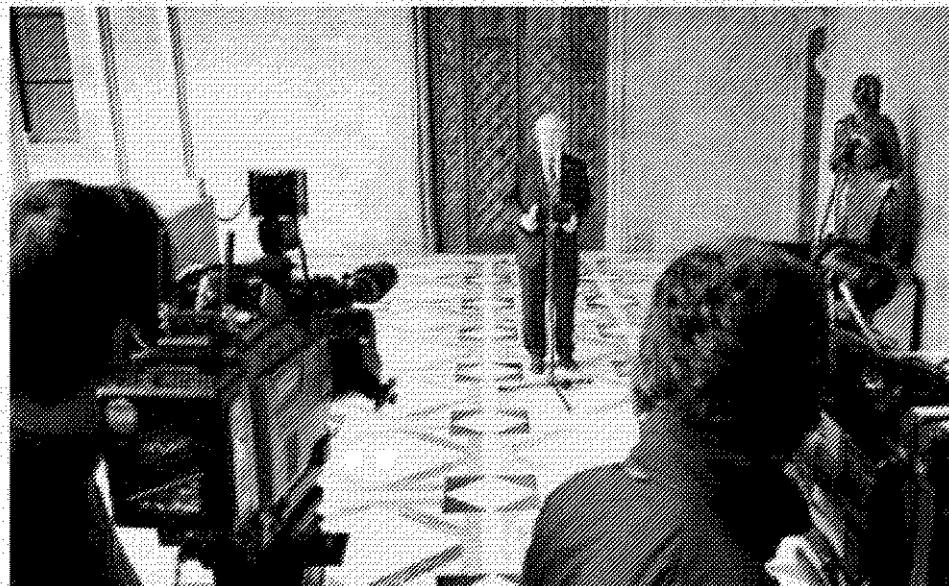
Sota la vela del circ, perplexos

El president Montilla celebra l'anual trobada amb els periodistes

Jordi Pujol, que era ironíquament païslese i poc refinat amb la premsa, es reunia amb el gremi dels periodistes pels volts de Nadal. Feia parataules al Saló de Sant Jordi i oferia als convocats un dinar que tenia el menú que es poden imaginar: escudellà carn d'olla, costit, torrons i neules. Va venir Pasqual Maragall i va desestructurar el dinar. No perquè l'encomanés a Ferran Adrià, sinó perquè el va suprimir. Els periodistes van protestar: perquè era l'única ocasió de l'any que es podien acoixir al President amb una pensió, una dècima i uns petons més dolços que aquests torrons en comptes de fer-ho amb l'agressivitat de cada dia, l'agressivitat que ha de regnar entre polítics i periodistes si uns volen ser bons polítics i els altres semblar bons periodistes. Maragall s'hàvia de repensar, però el nét del poeta no era païslese o no ho volia semblar-ho volta dissimular i va situar la trobada a principi de setembre, en el dia més buit de contingut que va trobar. Era un inici de temporada: ja hem tornat uns i altres de vacances, ja estem a punt d'entrar en la batalla de cada dia, la que ens exigeix el client i l'ofici, i abans d'arribar a les mans ens trobarem per fer un pica-pica a peu dret.

El president Montilla ha mantingut la citja de Maragall perquè no sigui dit que la partides de peres dels dos homes va afectar el pique. Abans d'abrir, tres de setembre, dia que no passa res, hi va haver, doncs, la tradicional trobada entre el president de la Generalitat i la gent de la premsa. Si representa que els periodistes no han de ser mai notícia sinó que estan per servir-la, aquesta crònica no hauria de tenir lloc perquè vosaltres no n'hauríeu de fer res, de les accions dels periodistes. Però és que són periodistes que es veuen amb la figura pública del President i endrapen un pica-pica pagat amb moneda també pública. O sigui que passim al pati dels Tarongers i vegim.

Son dos quarts de nou del vespre. El cel contemplat entre els pinacles gòtics del palau, té un color blau turquesa molt bonic, lluminós. «Quin cel més blau, el d'aquesta nit», della l'aví poeta del Presi-

El President Montilla durant una declaració institucional, en una imatge d'arxiu. / EL PUNT

dent iconoclaste referint-se a la nit de Nadal. José Montilla puja en una petita estrada amb Josep Carles Rius, degà del Col·legi de Periodistes. Rius diu que la professió passa moments difícils, que els joves cobren un sorte que fan plorar i que s'ha de garantir la independència i la pluralitat dels mitjans públics. Montilla parla de la paraula del dia: «Perplexitat». Al matí, l'Institut d'Estudis Catalans, docta casa i santa paraula, havia dictaminat que els catalans ens trobem perplexos, com els artistes sota la vela del circ d'Alexander Kluge. Tots som consciènts de la nostra perplexitat des de fa temps, no calen estudis d'instituts catalans que ens ho diguin, però ja se sap que les institucions que fan direccionalis, com els legisladors, sempre van per darrere del carrer. Té receptes Montilla per dissipar la col·lectiva perplexitat? Treballar, aconseguir un bon horitzó. Si, si, però sempre hi ha parsons on es treballa més i el finançament el tien resolt d'entrada.

Acaben els discursos, els cambrers es posen en moviment i Montilla, que camina com si no troqués a terra o com si hi hagués montat en una plataforma amb rodes, es barreja entre la multitud per departir-hi. Josep Lluís Carod-Rovira i Joan

Saura, que l'han acompanyat, desapareixen. A Saura li sona el mòbil, i se'n va. A Saura sempre li sona el mòbil. Carod s'esmuny. Aquesta és la paraula, s'esmuny. Últimament ho fa sempre. Carod és un peix fixa de l'argua que obre la boca per recollir aire. L'únic conseller que aguanta és Joan Manuel Tresserras. Tresserras, que parla una mica complicat, és un home intel·ligent i molt atent i educat.

Les converses de Montilla i amb Montilla són més aviat de tràmit, corteses. Cap revelació espectacular. Ja passava amb Pujol i Maragall, només que amb Pujol hi havia pilotà i arri tenim el *pepiot* que serveix el carabíer de Can Miracle. Al final també se'n va José Montilla, i els periodistes ens quedem com en aquells dinars de casament quan els novius discretament han sortit d'escena. Només que en competències de ballar la conga ens mostrem pre-ocupats. Els dinars més titrats i grossos s'aprimen per falta d'anuncis i estalvi de paper —el poc gruix dels diaris és més eloquent, de la crisi general que les notícies que les seves planes publicuen— i els periodistes i directius de la ràdio i televisió públiques fan cara de no tenir les totes i mantenir-se a l'expectativa. Perplexos, amoníats, demanen.

VISC(A) PERPLEXALUNYA

Diu que Catalunya està perplexa. Doncs mirí que un servidor... A mi em punxen i no em treuen sang de la sobredosí de perplexitat que m'assalta. Però no, no ho estic perquè 1) resulta que l'Ansar, insigne estatista que passarà a la història perquè ha aconseguit parlar, moure's i vestir com Julio Iglesias, hagi de sortir a desmentir una web marroquina desconeguda pel 99.9999% dels ciutadans (i de les ciutadanes) que ha escampat un rumor que ha arribat al 99.9999% dels ciutadans (calma, al final l'Ansar no està embrassat d'una ministra conservadora francesa; bufff, després de la prenyamenta de la filla adolescent i soltera de la nova líder dels ultrics mundials, qui pes em trec de sobre, de veritat l'hi dic).

Tampoc estic perplex perquè 2) l'Àlex Casanovas i en Santi Ibáñez facin publicitat del muntatge que presentaran a la Fira de Tàrrega anunciant la creació d'un partit polític anomenat "Entesa per Catalunya" i que els mitjans de comunicació reaccionem creient-nos la notícia i donant-la a les pàgines de política. Ni perquè, 3) des de no fa gaire, el futur rei d'Espanya aparegui en públic amb una senyora que té una lleu retirada a Letizia Ortiz però amb més prestacions: diu que aquesta respira molt millor que l'altra. I tampoc perquè 4) la Rahola ens hagi reaparegut a can mestre Cuní rossa i molt jovenívola.

No, no. La meva perplexitat va esclatar ahir veient el meu apreciat (i mai prou admirat) Pepito Bono explicant la gens demagògica proposta de congelar els sous dels diputats (i de les diputades) com a mesura per afrontar la crisi (ja sap, allò que ens havíem inventat la xusma periódistica). Renoi (i renola), o ha canviat de xampú (o ara en fa servir) o s'asseca el cabell amb difusor, però d'un pentinat semi-Anasagasti hem passat a un tupè semi-Elvis (www.tv3.cat/video-05/640489, minut 2.46). Això sí que deixa realment perplex (i perplexa) i no la situació de Catalunya.

Política

Montilla enten la "perplexitat" dels catalans davant la crisi econòmica i la pèrdua de lideratge de Catalunya

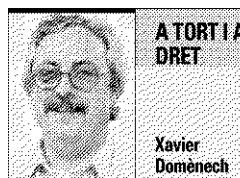
El president de la Generalitat, José Montilla, entén que els catalans estiguin perplexos davant l'actual crisi econòmica i per la pèrdua de lideratge de Catalunya. Aquesta és una de les conclusions de l'Anuari sobre la societat catalana de l'Institut d'Estudis Catalans. Ara bé, Montilla rebutja que les administracions siguin responsables d'aquesta situació. .

El president del govern català també ha lamentat la desafecció dels catalans per la política. Malgrat tot, Montilla considera que davant la crisi la societat no s'ha quedat amb els braços plegats.

El cap de l'executiu català ha assegurat que en un moment de canvis socials, amb reptes com el de la immigració, l'objectiu és mantenir el progrés, el benestar i integrar les diferents cultures sense que hi hagi fractura social.

Serveis informatius

5/9/2008 12:3

Jordi Pujol ens torna a dir que fem política

L'expresident Jordi Pujol ha escrit que la societat civil s'ha d'interessar per la política, perquè sense política i només amb societat civil no farem res. «Sense política, sense bona política, Catalunya no donarà resposta als grans reptes de l'època. La societat civil sola no podrà enfrontar-se a temes com la globalització, la immigració, el canvi tecnològic constant, l'enveliment de la població, la garantia de la seguretat ciutadana, etc. Ni a la consolidació de la nostra identitat nacional». Això afirma Jordi Pujol en el butlletí de la seva fundació.

Però la societat civil, ai las!, està perplexa, com ho està tot el conjunt de la societat catalana, segons la secció sociològica de l'Institut d'Estudis Catalans. La perplexitat li ve en bona part del fet que no acaben d'entendre per on van i on volen arribar els polítics. Però Jordi Pujol ens convida a no desentendre'ns-en. I té raó o, com a mínim, té raons.

Fa tres dècades i mitja, Pujol va dir als milers de membres de la xarxa de complicits que havia anat teixint per Catalunya: «fins ara hem estat fent país, ara ha arribat l'hora de fer política». I va fundar el partit que ha governat Catalunya durant un quart de segle i que ha pesat a Madrid molt per sobre dels seus vots.

Pujol s'adonava que l'estat s'anava fent gran i ocupant espais que abans eren exclusius de l'anomenada societat civil. Ensenyament, sanitat, pensions, seguretat, cultura, lleure... Ja no era només qüestió de negociar els aranxels i cridar els guàrdies quan creaven esglésies. El país es construïa des de l'estat, i l'estat es conqueria des de la política.

En el seu article, Pujol recorda la construcció del Liceu barceloní. Gran exemple. El Liceu va ser construït per la burgesia de la ciutat, però després de l'incendi ha estat reconstruït per les administracions. I perquè els números quadressin es va haver de cridar el ministeri.

L'estat s'ha anat fent cada cop més gran, també amb els nostres impostos, cotitzacions i consums. La pèla, el gran capital, s'ha arrecerat a l'ombra protectora de l'estat realment existent. La societat civil d'identitat catalana, el que en queda, ho veu molt gros i inabastable, i mira cap als polítics que juguen en aquell terreny. Els polítics catalans no saben com posar la falca per moure les grans pedres d'un poder que se'ls ha escapat. I així estem, perplexos.

Montilla discrepa de l'informe que diu que els catalans estan 'perplexos' davant la situació politicosocial que viu el país

ACN // 05.09.2008 11.33 h ■ Ref. 447965 // 0 caràcters

Barcelona.- El president de la Generalitat, José Montilla, ha discrepat respecte a l'informe que explica que els catalans es troben 'perplexos' davant la situació politicosocial que viu el país i assegura que la societat catalana està 'reaccionant adequadament' per superar les circumstàncies actuals. El cap de l'Executiu ha respòs així a l'informe 'Societat Catalana 2008' que va presentar aquesta setmana l'Associació Catalana de Sociologia. Montilla també ha assenyalat que la 'desafecció dels ciutadans envers la política' se soluciona amb una societat exigent amb si mateixa i amb els que la representen.

■ 05.09.2008 11.33 h // ACN ■ Ref. 447965

El president ha fet aquestes declaracions durant la inauguració del Fòrum de l'Associació Internacional de Sociologia, on ha explicat que comparteix 'en línies generals' els elements del diagnòstic de l'estudi. Tot i així, discrepa tant d'algunes causes 'que no són tan immediates', com de l'atribució de responsabilitats per superar l'actual situació'.

El cap del Govern ha afirmat que hi ha algunes raons locals, i d'altres de caràcter global, per explicar aquest estat de perplexitat, com per exemple el període de canvis socials de gran importància que comporten incertesa de cara al futur. La forta incidència de la immigració en la societat catalana també és una de les raons d'aquest estat, segons el president.

Montilla ha explicat que l'increment de l'esperança de vida també planteja noves necessitats a les quals s'ha de donar resposta, tant des del punt de vista sanitari com social. 'Cal saber mantenir la dignitat i la qualitat d'unes vides que es fan fràgils, i s'ha de poder mantenir econòmicament aquest model de societat del benestar', ha afegit.

El cap de l'Executiu ha subratllat que 'una societat sense capital social és una societat condemnada' i que els governs han d'arbitrar i aplicar polítiques públiques per evitar que això succeeixi. D'altra banda, el president ha mostrat la seva preocupació per la creixent desafecció de la societat envers la política, perquè creu que ningú desitja una societat 'que doni l'esquena a la res pública' de forma generalitzada. Montilla aposta per una societat que confiï i respecti la participació democràtica en els afers col·lectius.

'Catalunya, Espanya i en el conjunt de països de la Unió Europea en general, disposen d'uns estàndards de vida d'una qualitat més que raonable però no tothom participa d'això en la mateixa mesura', ha explicat.

Segons el seu parer, una societat més lliure, justa i solidària s'aconseguirà 'mantenint uns serveis públics de qualitat, oferint oportunitats a tots i impulsant polítiques que tendeixin a reduir el diferencial de rendes entre els que més i menys tenen'.

05/09/2008 10:01 POL

CAT-CONGRÉS SOCIOLOGIA (Previsió)

Montilla diu que Catalunya està reaccionant "adequadament" als canvis

Barcelona, 5 set (EFE).- El president de la Generalitat, José Montilla, ha assegurat avui que Catalunya "està reaccionant adequadament" als profunds canvis polítics, socials i econòmics que està vivint els últims anys i que, segons els sociòlegs, han sumit a la societat en un estat de "perplexitat".

Montilla ha aprofitat la inauguració del I Congrés Internacional de Sociologia per respondre a l'informe dels sociòlegs catalans segons el qual la societat catalana viu en un "estat de confusió" que li dificulta trobar una sortida a la profunda transformació que està patint.

Segons l'Associació Catalana de Sociologia, tres són els eixos que alimenten la "desorientació" en que viu el país: la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat d'Espanya, l'arribada d'una nova onada migratòria i els dilemes ètics i morals que plantegen les innovacions científiques i les noves formes de vida.

Montilla ha afirmat que comparteix, "en línies generals", els elements de diagnòstic de l'estudi, però ha mostrat la seva "discrepància" amb algunes de les causes exposades pels sociòlegs, així com amb l'"atribució de responsabilitats per superar l'actual situació".

Catalunya, ha explicat el líder autonòmic, està vivint un moment de canvis socials "de gran importància" que s'expliquen per raons tant "locals com globals".

Entre elles destaca la forta incidència de la immigració, que ja representa el 15 per cent de la població catalana, que s'afronta al repte de saber integrar als nouvinguts per "seguir sent una societat cohesionada".

També les noves tecnologies de la comunicació estan provocant profunds canvis socials, doncs comporten el risc inherent que s'obri un forat digital entre aquells ciutadans que tenen accés als nous mitjans i els que no.

"Cal entendre aquest fenomen i avançar-se a ell per evitar que es converteixi en una causa de desigualtat", ha subratllat Montilla.

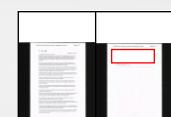
Una altra de les preocupacions de Catalunya, ha afegit el president, és l'augment de l'esperança de vida de la ciutadania, el que obliga a les administracions a impulsar un model econòmic i de benestar que permeti "mantenir la dignitat i la qualitat de vida" de les persones.

"Una societat sense capital social és una societat condemnada i els governs ha d'invertir en polítiques públiques per evitar que això succeeixi", ha postulat.

Montilla ha indicat que un factor que preocupa especialment al govern català és la "creixent desafecció" de la societat respecte a la política, una situació, ha precisat, que urgeix corregir perquè les persones no donin l'esquena a la política i confiïn i participin en ella.

"Volem una societat exigent amb ella mateixa i amb qui la representa", ha remarcat Montilla, que no ha fet referència a la "perplexitat" que, segons els sociòlegs, ha causat en la ciutadania la pèrdua de lideratge de Catalunya com motor econòmic de l'Estat espanyol.

El president català ha recordat que actualment hi ha "més interrogants que certeses" i que l'objectiu de la Generalitat és aconseguir mantenir el benestar i la cohesió de la població per evitar que es produueixi una fractura social.

Montilla ha inaugurat avui a Barcelona el I Fòrum ISA de Sociologia, en el que participen més de 2.500 acadèmics i professionals de tot el món.

La reunió, organitzada per l'Associació Internacional de Sociologia (ISA), pretén promoure la projecció internacional d'aquesta disciplina i fer sentir la seva veu per acostar la seva feina a la ciutadania. EFE

gb/pll.

Catalunya

CATALUNYA.-Montilla asegura que los cat reaccionando "adecuadamente" a los cam socioeconómicos

BARCELONA, 5 Sep. (EUROPA PRESS) -

El presidente de la Generalitat, José Montilla, aseguró hoy que la sociedad catalana est "adecuadamente" a los cambios socioeconómicos que se están produciendo en los últimc en algunas de las causas que el anuario Societat Catalana 2008 del Institut d'Estudis Cat responsables de que Catalunya esté "perpleja" al darse cuenta de que en los últimos año: económico y social en España e incluso en Europa.

Montilla hizo estas declaraciones durante la inauguración del I ISA Forum de Sociología Barcelona hasta el lunes y que contará con la participación de 2.500 expertos y más de 51

El presidente aseguró que se está produciendo un período de cambios sociales y que h futuro, uno de los factores que influyen es el aumento de la inmigración ya que apuntó qu multiplicado por siete en los últimos ocho años en Catalunya.

Ante esta situación, consideró necesario actuar para afrontar esta nueva realidad pero "cohesión". Añadió que la aparición de nuevas tecnologías y el aumento de la esperar afrontar, así como evitar que continúe aumentando las diferencias de renta entre los ciuda

"Una sociedad sin capital social es una sociedad condenada", declaró Montilla. Ante la el presidente de la Generalitat reivindicó una sociedad participativa y "exigente consigo m representan".

Para Montilla es una época de "más interrogantes que certezas" y apuntó que el objetivo bienestar e integrar las diferentes culturas sin que suponga una fractura social". Para afro presidente consideró necesario el trabajo de los sociólogos.

SOCIOLOGÍA PARA TODOS

El director del ISA Forum de Sociología, Arturo Rodríguez, apuntó que uno de los objetiv establecer un diálogo con la sociedad. Del mismo modo, el presidente de la Federación E Emilio Lano de Espinosa, definió a los sociólogos como el "instrumento del que las socied a si mismas".

Destacó la importancia de que los expertos de este ámbito no sólo escriban pensando e profesión sino también para que cualquier ciudadano pueda entender su labor y participar

El presidente de la Asociación Internacional de Sociología (ISA), Michel Wieviorka, anuncia la creación de una enciclopedia en línea 'Sociopedia', que se actualizará permanentemente y que será accesible para todos los interesados en la sociología.

Petits
details

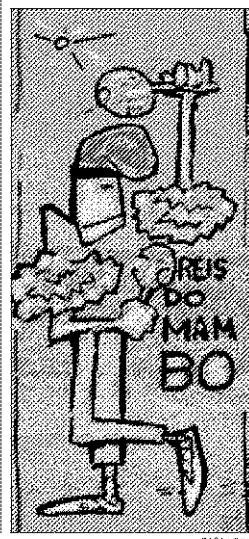
JOSÉP
CUNÍ

Perplexa

Així està Catalunya. Confusa. Segons l'Associació Catalana de Sociologia, les nostres vides han entrat en una sensació d'incertesa després de 13 anys de felicitat que vam creure duradora. Però és que, a més a més, ens van convèncer que érem el motor d'Europa i teníem Espanya als nostres peus. Tant, que la regenerariem, la canviariem i la federalitzariem. Lògicament, davant de tanta euforia, convicció i dinamisme, vam actuar com els reis del mam-

bo, res ens va impedir ballar a ritme de consum desenfrenat i hipoteca desorbitada rebaixant el nostre rendiment, vam tornar a fixar-nos en el nostre mètic movedís fins a adormir-nos, i així vam arribar al moment de dubte present. Estat en què vam entrar a causa de la política avorrida -debat de l'Estatut-, raons econòmiques -creixement basat preferentment en la construcció-, qüestions culturals -visible diversitat religiosa i debat corresponent-, i conseqüències socials -immigració creixent i palpable, temporalitat laboral i falta de formació professional-. Lògicament, davant d'aquest escenari, vosaltres us deveu preguntar si això és notícia. I no. No ho és. O no hauria de ser-ho, perquè vosaltres que ho patiu sabeu que tot estava escrit i comentat moltes vegades per vosaltres mateixos, protagonistes, a pesar vostre, del qui s'acostava i profeta domèstics del que ja patim. Per més que alguns intentin disfressar-ho encara avui i recorrin a la propaganda per emmascarar la realitat. Però si-

guem sincers: si aquesta radiografia té interès i transcendència és per la possible reacció oficial que suscita i que fins avui ha estat amagada darrere els inescrutable despatxos i els vidres tintats de vehicles oficials. Admetem, doncs, que fins ara, ni vosaltres ni nosaltres, ningú havia pogut incidir en la reconducció imprescindible que necessitavem. Ni tan sols en les respostes que me reixiem. Tot eren mentides de gent descontenta i ciutadans malhumorats. Opinions de periodistes, crítics sistemàtics, i articularistes demagogs postmoderns. Homes i dones encantats d'haver-se conegut i contravenir allò que és políticament correcte perquè així adquirien la notorietat mediàtica que perseguien però que, en el fons, contra l'únic que estaven era contra els polítics. Amb la qual cosa, en el fons, actuaven com perfectes fatxes. Bé, som aquí. Celebrem, doncs, que avui tot aquell corrent d'energia contrària s'ha canalitzat, negre sobre blanc, en un treball científic benèfit per la nostra Acadèmia Nacional, com li

agrada destacar al president de l'Institut d'Estudis Catalans, Salvador Giner, especialista en la matèria.

Satisfeta

Tot això rellueix mentre destaca els sociòlegs de tot el món debaten a Barcelona la gran transformació en què estem ficats. Iavalen que el que ens passa no és únic ni autòcton, i que la solució passa per ser reactius al desconcert i empênyer la nau per mirar de recuperar la velocitat de creuer. Ni més ni menys. Just allò que vam deixar de fer perquè ens vam estramar massa i vam caure en l'error de viure d'unes rendes que no teníem, com la cigala, mentre la formiga seguia laboriosa i incansable proveint el seu rebost per enfrontar-se tranquil·la a l'hivern dels comptes en què estem. Al final, vam fer com el criticat nétil burgès: vam dilapidar l'erència creient que érem rics. I que els altres dormien.

El repartiment dels recursos públics

<<<

Montilla avisa Zapatero que el pacte constitucional està en joc

Vol un PSC ferm «sense amenaces ni testosterona» || **Evita esmentar el pressupost de l'Estat del 2009 en la recta final de la negociació del finançament** || **en una reunió amb els seus diputats al Congrés**

LUIS MAURI
BARCELONA

José Montilla va fer ahir un nou apunt en la seva llarga llista d'avertències a José Luis Rodríguez Zapatero a propòsit del futur model de finançament autonòmic. El president català va avisar que un desenllaç de la negociació que no respecti les exigències de l'Estatut «posarà en joc la fortaleça del pacte constitucional», renovat el 2006 precisament amb l'aprovació de la Carta catalana.

El president i líder dels socialistes catalans va formular aquesta advertència en la reunió que els representants del PSC al Congrés i el Senat celebren cada any a l'iniciarse el curs polític. I ho va fer remarcant el fet amb el qual vol que el seu partit abordí la recta final de la negociació sobre el finançament: amb fermeza però amb fredor, «sense amenaces, ni testosterona, ni cops d'efecte». És a dir, a l'estil Montilla.

PRIMER, CATALUNYA // El líder del PSC va instar els seus parlamentaris a les Corts a «refredar tant com sigui possible» una discussió que serà «dificil i acalorada». Però al mateix temps es va encarregar de recordar que els socialistes catalans no estan subjectes a la disciplina del PSOE. «No som una part d'una suma aritmètica», va dir. I va reiterar que el PSC no acceptarà la imposició d'un mal acord de finançament i va insistir en el fet que el compromís del seu partit amb Catalunya està per sobre del compromís amb el projecte socialista espanyol.

El marc del discurs d'ahir del president era molt significatiu. A l'auditori s'alcineaven els diputats del PSC al Congrés, els vots dels quals seran imprescindibles perquè el Govern de Zapatero pugui fer tirar endavant els comptes de l'Estat del 2009. Evidentment, en la seva intervenció inicial (l'única oberta als periodistes), Montilla no va fer cap mena d'allusió al que haurien de fer els diputats del PSC amb el pressupost de l'Estat en el cas que la Generalitat no aconseguís un finançament que resultés acceptable.

UN SEGUIT D'ADVERTÈNCIES // En lloc d'això, després de desgranar el seguit d'avertències (aconseguir un bon finançament, va dir, és clau per al futur de Catalunya, perquè el Go-

► El conseller Gual saluda el president del PSC, Isidre Molas, davant el ministre Corbacho, a la reunió d'ahir.

El president discrepa de l'informe que veu perplexos els catalans

» José Montilla va mostrarahir la seva discrepció amb l'Associació Catalana de Sociologia, integrada a l'Institut d'Estudis Catalans, que sosté que els catalans estan «perplexos» al veure que Catalunya ja no és el motor de l'economia ni de la modernitat d'Espanya, per l'impacte dels fluxos migratoris i per les transformacions derivades de la revolució tecnològica.

» El president va dir que comparteix el diagnòstic, però discrepa de les causes i de l'atribució de responsabilitats que fa l'informe, qui asssegura que Catalunya «s'ha adormit sobre els llitors» els últims 13 anys.

vern català pugui desenvolupar el seu programa, per a la credibilitat del sistema polític espanyol, per a l'estrègia del PSC d'erigir-se en la força central del tauler català, per al futur de la relació amb el PSOE...). Montilla va voler mostrar-se convencut que aquest pols entre el seu Govern i el de Zapatero només pot acabar de manera raonablement acceptable per a tots dos: «Tirem endavant. No serà fàcil, però no contempla una altra hipòtesi. La justícia i la llei ens donen la raó».

NI REFERÈNCIES NI PREGUNTES // Alguns assistents a la reunió d'ahir a la tarda van assegurar després a EL PERIÓDICO que ni Montilla ni cap parlamentari es van referir ni es van interessar per què haurien de fer els diputats del PSC amb els pressupostos de l'Estat en cas que fracassessé la negociació financer.

El líder del PSC si que va expressar la seva preocupació per la possiblitat que aquesta negociació pugui donar la idea d'una pugna que es

pugui saldar amb vencedors i vençuts». Montilla va instar els seus parlamentaris a apostar per la «co-responsabilitat i la lleialtat institucional» per evitar aquesta imatge, així com a juguar amb intel·ligència i audàcia per aconseguir els objectius que s'ha marcat l'Executiu català.

RECERCA D'ALIATS // El president va constatar que el punt més feble de Catalunya en aquesta negociació és la incomprendió i el rebuig general que les seves demandes desperten a la resta d'Espanya. «Necessitem aliats fora de Catalunya», va proclamar, després de felicitar-se pel consens bàsic aconseguit pel seu Govern i la primera força de l'oposició catalana. I va exhortar els seus a buscar complicits exteriors amb arguments, raons i dades objectives que retin compte de la lleialtat i la solidaritat catalanes, no sense haver reconegut abans la «gran dificultat» d'aquesta empresa a causa de la «llavor de l'anticatalanisme».

editorial

Un país que no sap on para

Peròdiònicament es fan estudis per conèixer què vol el país, per saber cap a on orienten el seu vot els ciutadans; fins i tot per saber si són felics. La darrera mostra, obra de l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, s'ha elaborat per saber com estem d'ànims. No estem bé. La societat catalana, diuen els autors de l'estudi, està perplexa. Hi podríem afegir més adjetius: desconcertada, compungida i, fins i tot, resignada.

No és estrany aquest resultat. Gairebé el que hauria estat estrany és un resultat diferent. La societat catalana està esgotada. Molts factors ens han portat fins aquí. El canvi polític n'és un. Els darrers anys han estat d'una inestabilitat política manifesta en relació a la *pax pujoliana*. Possiblement, ara concitem millor les nostres febleses com a país que aleshores, però hi ha un cert enyorament de la comoditat que comportava un govern aparentment sólid per bé que paternalista.

L'altre gran motiu és el canvi que ha experimentat Espanya, que ha fet disminuir el paper de Catalunya com a motor de l'Estat. Les comunitats espanyoles s'han modernitzat i algunes s'han espavilat considerablement, entre altres coses, gràcies a la solidaritat econòmica a la qual l'Estat força les comunitats com Catalunya, que disposen de més recursos. La situació d'espoli fiscal continuat ha anat debilitant Catalunya, situació a la qual cal afegir-hi les conseqüències negati-

ves de la globalització, que ha comportat el desmantellament industrial d'àmplies zones del país. I la crisi econòmica mundial que afecta el teixit productiu i que ens afebleix.

A la cerimònia de la confusió s'hi afegeix no saber què acabarà passant amb l'Estatut i amb el mateix finançament i, el pitjor de tot, el fet de no estar gaire segurs de com actuaran les forces polítiques del país si les coses van mal dades. Els polítics són fonamentals per fer-nos recuperar l'esperit adormit.

editorial

Una reforma necessària

El govern de l'Estat encetarà aviat el debat previ a l'esperada reforma de la llei de l'avortament, que podria ser una realitat a finals de l'any vinent. L'anunci fet per la ministra d'Igualtat, Bibiana Aído, respon a una necessitat real, evidenciadament arran de la investigació de diverses clíiques on es practicaven interrupcions voluntàries de l'embarràs. L'operació judicial va posar de manifest fins a quin punt la llei actual, aprovada fa 23 anys, ha deixat

de donar resposta a les necessitats reals d'una societat que té molt poc a veure amb la del 1985. La ciutadania reclama un nou marc que garanteixi els drets de les dones i dels professionals, i una revisió a fons del paper de la sanitat pública, que només practica un 3% del total de les intervencions d'aquesta mena que es fan a l'Estat. Ara només cal esperar que el govern de Madrid faci cas dels experts, als quals, de moment, ha concedit tot el protagonisme, de manera encertada.

Una mesura inapropiada

L'Associació d'Industrials i Comerciants de la Barceloneta ha amenaçat d'organitzar patrulles ciutadanes per vigilar el comportament dels grups de nòmades urbans que aquest estiu han proliferat al barri. Els comerciants i l'associació de veïns s'han queixat amargament de les situacions que s'han viscut i han afirmat que hi ha hagut un augment del nombre de robaris i que aquests han depassat la via pública per arribar a les cases. A més, els comerciants estudien contractar seguretat privada per a les terrasses dels bars. La situació no és gens agradable i els veïns tenen tot el dret a reclamar solucions a uns fets que es repeteixen cada estiu, però les patrulles ciutadanes no són la solució. Cal exigir a l'administració que solucioni els problemes per la via dels serveis socials, quan les situacions tinguin a veure amb la marginalitat vinculada a la pobresa, i per la policial pel que fa a la seguretat. I aquesta no és feina dels veïns.

L'escaire | MIQUEL PAIROLÍ

Infidels i confusos

C om el país és irònic —i sort en tenim— aquest diagnòstic de l'Associació Catalana de Sociologia segons el qual els catalans estem dominats per la perplexitat ha generat sobretot brometa. A TV3 van donar la notícia al costat d'una típica informació es-tival —tot i que semblava del dia dels Innocents— en què s'explicava que un prestigiós organisme suec ha comprovat que la infidelitat, particularment masculina, té relació amb la genètica. Quina gràcia! Podrien anomenar-lo Don Giovanni a aquest gen tan eixert. A la informació sortia una senyora científica que deia que, a partir d'aquest descobriment, la tendència potser es podrà modificar. Amén, al-leluia! El TN va dedicar una extensió considerable al tema. De Suècia abans ens arribaven altres aires, però ja veieu el que ara hem d'arribar a veure i sentir. Després va sortir el sociòleg a dir que els catalans estem perplexos. Naturalment. Com voleu que no hi estiguem si la televisió pública demostra aquest rigor? Llegit l'endemà a la premsa escrita, que és on les

Ens veuen perplexos, confusos i desorientats. I a una part, infidels. A la foto, manifestació a Amposta. / EFE

informacions prenen l'extensió i la maduresa adequades, es veia que l'informe dels sociòlegs és serios i afiat. Se'n poden discutir els matisos i fins i tot les conclusions, però hi toca, en les causes i en els raonaments. És una evidència —i en aquesta secció fa temps que ho anem escrivint— que, ara com ara, Catalunya es pot definir fonamentalment com una societat confusa i desorientada. Hi ha confusió de llengües, confusió d'identitats i desorientació pel que fa als objectius polítics. Els que volen fer volar coloms, en comptes de confusió parlen, amb elogi i alegria, de diversitat. No és el mateix. En el món actual, de diversitat n'hi ha areu. Però quan la diversitat esdevé un embolic de troques es converteix en confusió, que és el que tenim a Catalunya. Tot això en un marc de canvis tecnològics vertiginós, que tenen efectes decisius en la vida laboral i quotidiana, i en ple rearmament de la ideologia i dels principis del capitalisme. Caminem sobre un present flou, insegur, i el futur és tant o més imprevisible que mai.

Montilla alerta que el finançament posa a prova la fortalesa del pacte constitucional

Fa una crida a diputats i senadors del PSC a rebaixar la tensió amb el PSOE i refreda l'expectativa de votar contra el pressupost

ANNA SERRANO / Barcelona

● La negociació del finançament transcedeix la mera quadratura de números amb els territoris. El president de la Generalitat veu «en joc la fortalesa del pacte

constitucional» i reconeix que la reforma del model serà «la prova de foc» per a les relacions entre el PSOE i el PSC. Conscients que, després de l'incompliment del mandat estatutari del 9 d'agost, no passen

pel millor moment, José Montilla va fer ahir una crida als diputats i senadors dels socialistes catalans a «refredar» la discussió del finançament, fugint de la «testosterona, les amenaces i els cops d'efecte», i

actuant amb «intel·ligència». El primer secretari del PSC va refredar l'expectativa sobre la possibilitat de desmarcar-se del PSOE en la votació del pressupost de l'Estat, com li reclamen CiU i ERC.

En joc, molt més que els recursos que hauran de rebre els territoris. La tesi de José Montilla és que l'aprovació i entrada en vigor, ara fa dos anys, de l'Estatut –conté els principis de la reforma– va suposar la renovació del pacte constitucional i, si ara la carta catalana no es compleix, es posarà a prova la seva fortalesa. No serà l'única. La reforma, complicada, com no es cansa de repetir, serà «una prova de foc» per a la relació entre el PSOE i el PSC, admetia Montilla. I això quan aquesta convivència ja ha començat a donar mostres d'una certa fatiga, en un estiu farcit de crítiques dels uns cap als altres.

Passada la calor d'un agost marcat per l'incompliment del termini estatutari del 9 d'agost, els socialistes espanyols i catalans miren ara de fer baixar uns graus la temperatura d'un debat que desgasta José Luis Rodríguez Zapatero, en el punt de mira del PP, i a Catalunya, en el de molts territoris. Des de l'executiu estatal exhibeixen comprensió amb «les raons» de Catalunya per reclamar la reforma del finançament, i ahir el primer secretari del PSC va aprofitar la reunió dels diputats i senadors a Madrid –es va veure el ministre de Treball, Celestino

Montilla, en la reunió dels diputats i senadors del PSC, i Teresa Cunillera i Antoni Castells, escollint-lo. / JUANMA RAMOS

El President no veu Catalunya perplexa

● El president de la Generalitat va negar ahir que la societat catalana estigui «perplexa» davant dels canvis socials, econòmics i polítics, com va conloure l'Associació Catalana de Sociologia en el seu darrer anuari. Montilla va subratllar que els catalans estan «reactivant adequadament» a les transformacions «de gran impor-

tància» que viu Catalunya, que s'expliquen tant per raons «locals» com «globals». Segons el President, la recepta per evitar la possible perplexitat diagnosticada pels sociòlegs es basa en la previsió. Pel que fa a l'augment del nombre de nouvinguts, va subratllar que la catalana «ha de seguir sent una societat cohesionada» i, sobre l'ex-

pansió de les noves tecnologies, va apuntar: «Cal entendre aquest fenomen i avançar-se a ell per evitar que es converteixi en una causa de desigualtat.» Però és la «desafecció» cap a la política, que es manifesta en l'abstenció en les eleccions, un dels factors que més preocupa l'executiu. Montilla va assenyalar que urgeix corregir-la.

Corbacho, conversant amb el conseller d'Econo-

mia, Antoni Castells— per instar-los a «refredar» la

tensió amb el PSOE. La recomanació de Montilla és

actuar «amb intel·ligència», jugant bé les cartes

de la negociació, però, sobretot, fugint de la «testosterona, les amenaces i els cops d'efecte». Són –va dir– «la veu de Catalunya» i tenen –va ilistar– «les raons, la necessitat, la justícia i la llei» del seu cantó.

I en un moment en què CiU, però també ERC, demanen al PSC que els seus 25 diputats no donin suport al pressupost de l'Estat si no hi ha un bon acord de finançament, Montilla va refredar les expectatives d'un eventual desmarcament. «No som una suma aritmètica, som un projecte compartit.» Amb tot, va afirmar que l'actitud a la capital de l'Estat no és de «disciplina i resignació», com l'ataca l'oposició i el punxen els republicans, sinó que hi fan una aportació «decidida, compromesa i crítica». Montilla va rebutjar que el fet de participar en el projecte del PSOE signifiqui «renunciar a l'essencial del projecte» del PSC.

Vencedors i vençuts

I una de les peticions que feia Montilla als diputats i senadors del PSC, i per extensió a la resta de partits, és abandonar la retòrica bel·licista. El president de la Generalitat no vol que la negociació es plantegi en termes de batalla ni de «vencedors i vençuts», sinó de diàleg, que «és millor que el frontisme».

Montilla diu que està en joc el pacte constitucional

■ També admet que el finançament és una prova de foc per a les relacions amb el PSOE, amb qui defensa la "responsabilitat compartida" ■ Lamenta que aquesta relació no l'entenguin bé ni els de "casa" ni els de "fora"

M.J.
BARCELONA

El primer secretari del PSC, José Montilla, va advertir ahir que en la negociació del nou finançament està en joc "la fortalesa del pacte Constitucional" renovat el 2006 amb el nou Estatut. En la cita anual d'inici de curs amb diputats i senadors, Montilla va dir també que la negociació és una " prova de foc" per a les relacions entre el PSC i el PSOE.

Però el també president de la Generalitat va instar també a refredar el debat evitant "testosterona, cops d'efecte i amenaces" ja que és l'hora del "compromís lleial", en temps de crisi econòmica, tot recordant el compromís del PSC amb Espanya i el projecte "reformista i reformador" de José Luis Rodríguez Zapatero. I en una mostra més del difícil equilibri que ha de guardar el PSC –que, va dir, no és una contradicció, sinó una construcció no sempre ben entesa "ni pels de casa ni pels de fora"–, va advertir que tot plegat no ho faran amb "disciplina resignada amb el PSOE", sinó amb "responsabilitat compartida".

IEC: reacció adequada
Al matí, Montilla també havia respondat a l'estudi de

El primer secretari del PSC, José Montilla, amb el president Isidre Molas ■ FRANCESC MELCION

Reivindicació per la Diada

El govern i el Parlament organitzen conjuntament l'acte institucional de la Diada de l'Onze de Setembre al Parc de la Ciutadella, davant de la cascada. Aquesta celebració tindrà un caràcter reivindicatiu tant pel que fa al desplegament de l'Estatut com al finançament que s'està negociant. Per això han demanat a la població que assisteixi a l'acte prepa-

rada, ja que, a banda del component més festiu amb actuacions culturals, també hi haurà, va assegurar el tercer secretari de la mesa del Parlament, Jordi Miralles, la reclamació d'un finançament més just. La Generalitat també celebrarà la Diada a Madrid i a l'Expo de Saragossa, amb la presència de José Montilla i bona part del govern de la Generalitat.

l'Istitut d'Estudis Autonòmics, que diu que els catalans estan perplexos, dient que la societat catalana "reacciona adequadament" als reptes.

Per la seva banda, el secretari general adjunt del grup socialista al Congrés, Daniel Fernández, va subratllar que el PSC "sempre ha fet servir la veu catalana" per incidir en els pressupostos de l'Estat. Fernández, que va voler subratllar la cordialitat que havien mantingut a la reu-

nió el conseller Castells i el ministre Corbacho –que havia donat per fet el vot als pressupostos de l'Estat–, perquè, al seu parer, hi haurà un "bon model de finançament" per a Catalunya que es "visualitzarà" per força als comptes. El diputat, a més, va advertir a la resta de forces catalanes amb representació a Madrid que la voluntat del PSC no és portar les negociacions bilaterals al ple perquè se'n beneficiï el PP. ■

Catalunya no paeix la pèrdua de lideratge

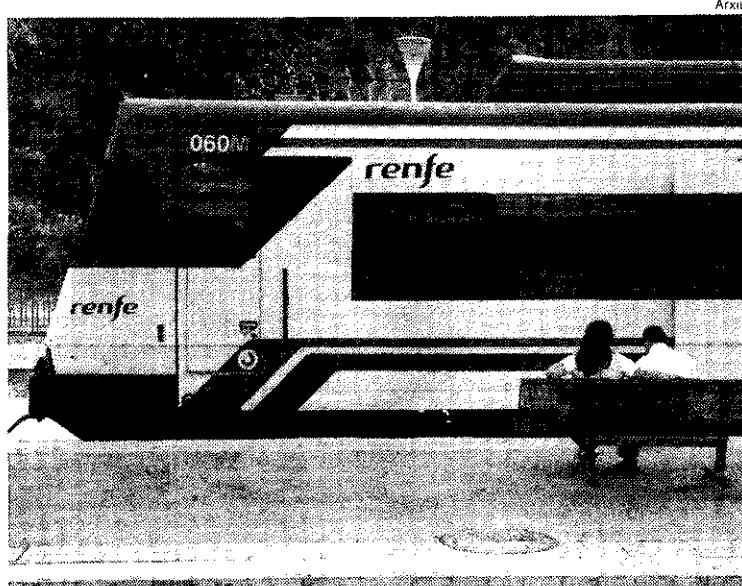
PERPLEXITAT. AQUESTA ÉS LA SENSACIÓ GENERAL QUE DESCRIU L'ANUARI' DE L'IEC SOBRE ELS CATALANS EL 2007 ■■■ **ECONOMIA.** S'HA DEIXAT DE SER EL MOTOR DE CREIXEMENT

DOSSIER ECONòMIC
BARCELONA

Catalunya ha actuat com a motor econòmic d'Espanya durant molts anys, però, a poc a poc, la pèrdua del pes industrial en el model de creixement econòmic ha reduït l'avantatge acumulat a favor d'altres territoris que fins ara observavem a distància. Aquesta és una de les realitats que analitza l'*Anuari societat catalana 2008* elaborat per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), en què es parla d'un país «perplex» davant aquesta pèrdua de lideratge. Segons els responsables de l'estudi, Catalunya no ha sabut pair aquest canvi de posició i necessita ara buscar un nou rumb.

La coordinadora de l'*Anuari* de l'IEC, Teresa Montagut, ha destacat que aquesta pèrdua de lideratge econòmic és deguda principalment al fet que Catalunya ha basat el seu creixement en «sectors poc productius» i dependents d'un context de baixos costos laborals. En aquest sentit, Montagut critica la baixa formació contínua dels treballadors i la poca aposta que s'ha fet per activitats d'alt valor afegit.

El pitjor de la situació, diuen els experts que han elaborat l'*Anuari*, és que el país no ha reaccionat davant els canvis econòmics i socials que han transformat la seva realitat. «Hem continuat creixent pensant que tot funcionava i que érem el centre del món, quan la realitat no era així», destaca Oriol Homs, president de l'Associació Catalana de Sociologia (ACS) i que ha participat en la redacció de l'*Anuari* de l'IEC. Tot i això,

SITUACIONS LÍMIT. Diversos problemes de Rodalies han tesat la societat catalana

L'apunt

ANY DE DESCONCERT

L'Anuari presentat per l'IEC recull les percepcions d'una societat marcada per la crisi de Rodalies i les experiències quasi esperpèntiques viscudes durant mesos. 2007 va ser l'any del «català emprenyat» i això a la força va generar una sensació general de desànim i d'una certa deixadesa. En el pròxim Anuari de l'IEC, que reflectirà la societat del 2008, la crisi econòmica i la decepció del finançament tindran segur el seu protagonisme.

Homs no creu que sigui massa tard per assumir un canvi sempre que es compti amb l'actitud adequada per afrontar els nous reptes. «Falta empenta i acceleració, més exigència», diu.

La pèrdua de lideratge econòmic és un dels elements que analitza l'*Anuari*, però hi ha altres factors que expliquen, segons l'IEC, aquesta situació de desorientació. Un d'ells seria l'arribada massiva d'immigrants, situació que Catalunya no hauria estat capaç d'assimilar del tot. En aquest sentit, Homs assenyala que la integració efectiva d'aquesta població només s'aconseguirà oferint-los educació, sanitat i habitatge, la qual cosa encara no s'està fent segons l'opinió del president de l'ACS.

Altres aspectes que analitza l'*Anuari* –en total són tretze capítols– són l'educació, la sanitat o la gestió del medi ambient, en què l'IEC també detecta febleses. Respecte a l'anàlisi política, el text reconeix una certa desafecció i detecta una substitució de l'eix nacional pel tradicional esquerra-dreta. ■

Xavier Domènech

► xdomenech@regio7.cat

LA PERPLEXITAT, UN ATRIBUT DE LA CATALANITAT

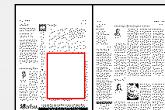
Hi ha notícies que d'alguna manera et tranquil·litzen. Com aquesta: «L'any 2007 ha portat la població catalana a un estat de perplexitat desconegut fins ara». Això et

tranquil·litza? Doncs sí, quan et fa adonar que la teva perplexitat no és només teva, sinó nacional. Quan descobreixes que ets, simplement, un catalanet més que comparteix amb set milions i mig de catalanets més una manera d'estar, ara mateix, al país i al món: la manera perplexa.

Darrere el titular hi ha una font solvent: l'anuari Societat Catalana 2008, elaborat per l'Associació Catalana de Sociologia, filial, al seu torn, del prestigiós Institut d'Estudis Catalans. El president de l'associació, **Oriol Homs**, ho explica en el próleg: el munt de coses que han passat al llarg del 2007 ens han deixat ben desorientats. Diu que la desorientació té tres motors: el descobriment que ja no som el motor de l'economia i de la modernitat espanyoles, l'impacte de l'onada migratòria i la ràpida transformació dels usos i referents socials. Dit d'una altra manera: hem deixat de ser els reis del mambo, ens avancen per totes bandes, tenim un munt de problemes que no sabem com resoldre i a més a més ja no sabem el que està bé i el que està malament. Temps era temps, ens feia gràcia aquella frase de

Francesc Pujols, segons la qual un dia els catalans ho tindriem tot pagat quan anéssem pel món. L'audit del filòsof surrealista recollia les grans dosis d'autocomplenaça amb què els catalans ens hem vist a nosaltres mateixos durant generacions. Ser l'avancada europea de la Península era un mèrit que ens omplia d'orgull i satisfacció. Nosaltres érem treballadors, estalviadors i seriosos, i per això havíem prosperat, i la resta dels ibers eren tot el contrari, i per això acabaven venint a treballar a les nostres fàbriques. És veritat que tan bon punt passàvem la frontera ens adonàvem de la nostra pròpia i endarrerida celtiberitat, però en tornar a casa celebràvem novament la condició de cap d'arenys.

Doncs ja no. Espanya, bella dorment mediterrània, va despertar-se amb la democràcia i la Unió Europea li va servir un esmorzar vitaminat que la va posar a cent. La seva accelerada ens ha agafat de sorpresa. No és gens fácil canviar els esquemes que t'han permès entendre el món durant dècades. Però aquest és el pa que s'hi dóna, i no s'hi val a rondinar.

El pensament positiu

PERE FULLANA
perefullana@hotmail.com

Els manuals comercials d'autoajuda van plens d'aquest tipus de raonament i les pàgines web exclusivament dedicades a aquesta temàtica són cada cop més abundants a la xarxa. Mig d'amanegat són molts els que consumen aquest tipus de productes, perquè cada cop són més els que demanden ofertes per enriquir el seu teixit mental i requereixen instruments per estimular l'espiritu. Un percentatge elevat de la ciutadania no se sent realitzada, espera més de tot i de tots, no acaba de sentir-se satisfet amb la seva vida, ni amb les dificultats que li depara l'existència. Però

sobretot les dificultats augmenten quan el pensament crític es deteriora i esdevé negatiu. Fa uns dies, en un programa esportiu d'àmbit estatal, s'entrevistava un jugador de futbol musulmà practicant, i un comentarista anotava: 'Sorprèn la naturalitat i la frescor en la qual viu i expressa la seva religió'. No pareix una cosa del nostre temps, afegia. Hi ha molta gent que viu amb naturalitat i profunditat valors que passen desapercebuts, sobretot si pensam que la nostra societat en particular i el món en general, és allò que reflecteixen els mitjans de comunicació. La societat és allò que pensa, sent, treballa, viu, projecta i enriqueix amb tenacitat el seu teixit social real, no només l'econòmic com pensen, malauradament, molts. Com a país, com a col·lectivitat viva necessitam experimentar que ho som, recuperar sensacions i

**La societat pensa,
sent, treballa, viu,
projecta i
enriqueix amb
tenacitat el seu
teixit social real**

emocions compartides, gairebé al mateix nivell que demandam arguments per plantar cara a la confusió i a la mediocritat que domina el paisatge de la quotidianitat. Un estudi de l'Associació Catalana de Sociologia presenta, aquests dies, un diagnòstic de la societat principatina.

Ho feia amb alguns indicadors que ens haurien d'inquietar o posar en guàrdia, sobretot en allò que afecta directament el partits polítics i les seves mecaniques institucionals. La ciutadania de les Illes Balears espera una alternativa sòlida al model de poder que ha dominat a les Balears, però no podem esser ingènuos davant aquesta urgència. La predisposició dels partits i de la política -ho remarcava el diari *Avui* del passat dijous- és la tendència a quedar-se en el detall, la cosa petita i el partidisme. Alguna cosa en aquesta direcció també comentava, fa dies, Josep Melià en un article publicat a *Diari de Balears*. La política, ara, és més necessària que mai. Però una política més sòlida, més feta, més enriquidora i, sobretot, una política creativa que serveixi per dinamitzar el pensament positiu. *

Historiador

Castells, Touraine y Bauman, entre los 2.500 sociólogos del I Foro Internacional en Barcelona

La Asociación Internacional de Sociología quiere dar a conocer su trabajo a la sociedad

EFE BARCELONA

Más de 2.500 sociólogos de todo el mundo participan desde ayer y hasta el día 8 en Barcelona en el I Foro Internacional de Sociología, que los profesionales quieren uti-

lizar para hacer sentir su voz y acercar y dar a conocer su trabajo a la sociedad.

El encuentro, organizado por la Asociación Internacional de Sociología, reúne en la capital catalana a los más destacados exper-

tos en esta disciplina, como el polaco Zygmunt Bauman, el profesor de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) Manuel Castells, el francés Alain Touraine o Michel Maffesoli, de la Sorbona parisina.

El foro, que ha despertado gran interés entre los profesionales de Asia y América, servirá para debatir y formular nuevas respuestas a temas de actualidad como la inmigración, el racismo o el desa-

rrollo sostenible, pero, sobre todo, pretende actuar como una plataforma para acercar la sociología a la ciudadanía.

«Queremos implicar a la ciudadanía y a las administraciones en la sociología. ¡Hagamos sentir nuestra voz!», ha manifestado el director del foro, Arturo Rodríguez, durante el acto de inauguración, al que también han asistido el presidente de la Generalitat,

José Montilla; el presidente de la Federación Española de Sociología, Emilio Lamo de Espinosa, y el presidente de ISA, Michel Wieviorka.

El presidente de la ISA, por su parte, anunció que próximamente se pondrá en marcha la «sociopedia», una enciclopedia en línea abierta a todos los internautas, como la popular 'Wikipedia', que recopilará toda la información relacionada con el campo de la sociología. El I Foro Internacional de Sociología se estructurará en 43 programas temáticos que abordarán todas las ramas de las ciencias sociales.

LA MIRILLA

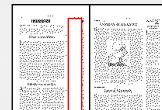
Perplejos por el aborto

La elaboración de una ley del aborto por Igualdad ha dejado a la sanidad catalana perpleja, parafraseando al IEC. Igualdad avanzó en julio a las clínicas que hacen abortos la creación del comité de expertos (el martes les dijo que quedaban fuera), pero el plan del Gobierno no lo conocía ni el Departamento de Salut. Y eso que la consellera lleva meses encargando estudios para cambiar la normativa. Ha sorprendido al sector sanitario que se orille a Sanidad y a quienes lidian con la realidad del aborto. Geli pedirá a Igualdad que lo corrija y le ofrecerá expertos catalanes.

CREEMOS QUE...

Una variante, tres opciones

El departamento de Política Territorial i Obres Públiques resolverá en breve uno de los grandes dilemas de la política de carreteras de Catalunya del último cuarto de siglo. El conseller Nadal tomará por fin la decisión sobre el trazado de la variante de C-66 a su paso por La Bisbal, uno de los principales puntos negros de la red viaria gerundense. Sobre la mesa, tres alternativas que son objeto de un intenso debate en el territorio. Cabe confiar en que la voluntad de ahorrar unas decenas de millones no haga decidirse a la administración por la peor de las opciones.

La invasión de los sociólogos

Si hoy un tipo se le acerca con cara de curiosidad, seguramente no será para que le indique dónde está la Pedrera, sino para intentar descubrir en su rostro la perplejidad que nos invade. No se ofenda si le fotografía, pues no será para conservarla como recuerdo, sino para tener una prueba de catalán perplejo, que más que una especie en extinción, parece una mutación circunscrita al nordeste de la península Ibérica. Todo sea por la ciencia, ciencia social, pero ciencia al fin y al cabo. Desde el viernes pasado al martes próximo, 3.000 sociólogos han aterrizado en Barcelona para participar en una reunión organizada por la Asociación Internacional de Sociología. Lo curioso es que este foro mundial ha coincidido con un estudio de la asociación catalana de esta especialidad que advierte que el estado anímico de los ciudadanos de Catalunya es de perplejidad, que sería el resultado de un desconcierto creciente a la vista de que el país ha dejado de ser el motor de la economía y de la modernidad.

El último año habría contribuido decisivamente a acelerar este proceso

Llegan a Barcelona 3.000 investigadores sociales para un foro y encuentran un país de perplejos

de desorientación, cuando los fiascos se sucedieron con cortes de luz, caos de cercanías, retraso de la alta velocidad, sequía y falta de infraestructuras, después del inacabable debate del Estatut que, más allá del desgaste que supuso fuera, despertó un exceso de expectativas dentro. Esto no lo digo yo, sino Oriol Homs, presidente de la Asociació Catalana de Sociología.

Tras leer los datos de este anuario, que es la suma de trece estudios sobre distintos ámbitos, me he abalanzado sobre el espejo del cuarto de baño para inducir de la dilatación de mis pupilas o del rictus de los labios registros del cariotipo del perplejo. Pero no me he visto especialmente desorientado. Es más, me situaría en las antipodas de los personajes que pintaba Edward Munch, que debe ser el pintor de la perplejidad. Sólo he descubierto un poco de ojeras por la dificultad de dormir con la alta humedad reinante.

Más preocupante resulta saber que Homs resumió las conclusiones de su anuario con la expresión catalana "ens hem adormit a la palla", frase sin duda del mundo rural, con un alto nivel de exigencia del trabajo físico que invita a descansar en el pajá, aunque eso no es contemplado por el saber popular como una manera de reponer fuerzas, sino de perder el tiempo. Más sutil resulta la lengua castellana que cuenta con la expresión "dormirse en los laureles", que es el solaz del que ha llegado a la gloria, incorporando al término un nivel de excelencia que no tiene la expresión en catalán.

El presidente Montilla tranquilizó a la prensa, en un encuentro en el Pati dels Tarongers, diciendo que, en caso de que haya perplejidad, el Govern tiene reflejos. Ahora sólo faltarán el GPS para que aclare la hoja de ruta, porque algún conseller parece haber perdido el norte. Aunque para saber eso no hace falta acudir a la sociología.●

Feina que no volem fer

Es justifica l'arribada de gran part d'immigració per la necessitat de cobrir feines que nosaltres no volem fer. Una societat que amb un atur de 2,5 milions de persones accepti sense més ni més afirmacions com aquestes la titllaria, com a mínim, de malalta. I explico el perquè.

S'admet, sense rubor, que un llicenciat en Dret es pugui passar un o més anys fent d'escrivent en un bufet d'advocats sense cobrar perquè vagi aprenent l'ofici, que economistes i advocats treballin en consultors 12 hores diàries per sous de misèria, que els nostres científics visquin de les beques o que s'hagi marginat tant socialment com econòmicament els enginyers, que ara ens trobem que tenim déficit d'aquests professionals. En canvi, tot és comprensió per a gent que no ha pogut o no ha volgut preparar-se per al seu futur professional.

Una massa ociosa que viu a costa de la societat o de les seves famílies (hi ha excepcions, cal recordar-ho). I les lleis del mercat, què? No haurien posat a tothom (empresaris i treballadors) al seu lloc? L'arribada de la immigració ha creat un efecte pervers: ha ex-

clòs i ha justificat aquesta gent que no vol fer determinades feines, ha fet baixar els salaris, els empresaris han perdut l'incentiu per crear productes de més valor afegit, s'ha disparat l'economia submergida, una força mal preparada que comporta uns productes i serveis d'economies en desenvolupament...

La immigració no en té la culpa, aquesta és de la societat d'accollida. Davant la crisi que ens ve al damunt ens trobem amb un país on la població s'ha disparat en els darrers anys i amb unes despeses socials difícils d'assolir. A les dretes ja els hi va bé (els rics són cada cop més rics i, per tant, més fidels) i a les esquerres també (amb més marginació més vots). I el país, què? Cal anar al metge, que ens digui de quina malaltia patim, que analitzi els símptomes i que ens proposi solucions valentes i adients.

A aquells que han criticat el ministre Corbacho amb tanta rapidesa i virulència els demano una mica de reflexió, almenys ell ha proposat alguna cosa. Jo també, com diu l'estudi de l'IEC, estic perplex.

ENRIC CURTO CAPDEVILA
Barcelona

Jordi Barbeta

Todos, o ninguno

Proclamar la unidad para derribar al adversario. Esa parece ser la paradójica consigna de los sagaces estrategas de la política catalana para este nuevo curso político. Reivindican el frente común en Madrid para lograr un buen sistema de financiación de la Generalitat, pero existen demasiados indicios de que, en el fondo, lo que pretenden unos y otros es sacar provecho de una división que presentarán como inevitable.

La unidad brilla por su ausencia empezando por el propio Govern. Desde las elecciones de marzo, los socios del tripartito se han descubierto más rivales electorales que nunca, y todos los debates en Esquerra Republicana e Iniciativa per Catalunya se centran en cómo impedir que el PSC se los merienda de ya del todo. Y justo cuando el president de la Generalitat da un paso al frente en defensa de los intereses de Catalunya, sus aliados de Iniciativa, en vez de apoyarle, le ponen la zancadilla, e intentan en el Congreso de los Diputados situar al PSC entre España y la pared. La vicepresidenta del Gobierno, María Teresa Fernández de la Vega, aprovechó que estaba de vacaciones en Vilanova i la Geltrú para recordar a los ecosocialistas que sin los socialistas no serían más que un eco, y estos se rindieron de inmediato. En un alarde de solidaridad, el portavoz republicano, que comparte grupo parlamentario con el joven de la bicicleta, calificó cariñosamente a sus socios de "calientabraguetas".

Más sutil, pero no menos gallinácea, resulta la partida de póquer a la que se enfrenta el conseller Castells con CiU, ambos proclamando la unidad para poder reprocharse luego mutuamente haberla re-

ventado. CiU ja-lea a los socialis-tas contra el PSOE convenci-da de que cuanto más alta sea la apuesta, más du-ra será la caída del PSC, y el PSC pretende un aval

Si los líderes catalanes acaban tirándose de nuevo los platos a la cabeza, quizá ya no la levanten nunca más

gratuito de sus adversarios que daría larga vida a un tripartito cuyo objetivo fundacional es acabar con Convergència i Unió.

Todo es tan edificante que a nadie debería extrañar que los sociólogos vean a Catalunya "perpleja y desorientada". Es una cuestión de prestigio colectivo. Y es desde este punto de vista que los intereses de los partidos catalanes podrían empezar a coincidir. El grado de insatisfacción política que revelan los sondeos cada mes es un problema que afecta a toda una generación de dirigentes. La negociación de la nueva financiación de la Generalitat se presenta dura y difícil. Todo apunta a que el Gobierno español no está dispuesto a aceptar los criterios catalanes. Ni los de CiU, ni siquiera los del PSC. Habrá que administrar la situación, pero ahora, tanto o más importante que el dinero será la conclusión política. Si los líderes catalanes acaban tirándose de nuevo los platos a la cabeza, quizás ya no la levanten nunca más. O todos, o ninguno.

QUÉ HAY DE LO NUESTRO

Toni Soler

Hipocresías varias

TONI GARRICA / EFE

El conseller Castells y el ministro Corbacho, el viernes, en la sede del PSC

INMIGRACIÓN. Para que las izquierdas te traten bien, no hay nada como ser de izquierdas. Serlo, sin más: En política, *ser* es mucho más fácil y más gratificante que creer, parecer, ejercer o comportarse como. Los *nuestros* lo son hasta la muerte, aunque sus actos sean propios de los otros. Eso es lo que permite al ministro de Trabajo Para Españoles, Celestino Corbacho, cruzar un auténtico campo de minas sin sufrir –hasta ayer– daño alguno. Corbacho es el primer gobernante español, incluyendo a los de derechas, que admite lo que en la calle, cuando no hay micrófonos delante, está más que asumido: que los españoles tienen preferencia sobre los inmigrantes y que estos sólo son bienvenidos mientras nos son útiles, es decir, mientras sobra el trabajo; en tiempos de crisis, en cambio, son vistos como una remora y una fuente de problemas. Y aunque se queden sin empleo, se les considera culpables del aumento del paro, y no sus víctimas.

Corbacho ha cerrado el grifo de la contratación en origen, y después lo ha vuelto a abrir, porque De la Vega le desmintió, y porque no está claro que los parados de aquí quieran recoger la pera blanquilla. En un tema tan delicado, Corbacho actuó con un desparpajo que ya quisieran para si algunos representantes de la derecha más estricta, que es también –a veces– la más acomplejada. Y es que Corbacho es de izquierdas, y eso tranquiliza un montón. Cuando

uno es del PSOE puede clamar “los españoles, primero” sin que los Pepitos Grillos de siempre le consideren nacionalista, ni xenófobo, ni racista. Callan las derechas, para no criticar una política que es la suya: callan las izquierdas (las que chillan de indignación cuando a alguien se le escapa la palabra *moro*), por solidaridad con el compañero ministro, callan por disciplina mental, por

que Corbacho es de izquierdas. Y si uno de izquierdas dice que aquí no cabemos todos, no es lo mismo que si lo dice Duran Lleida. O quizás callan porque, en el fondo, están de acuerdo con el ministro, y se sienten aliviados: Ni el más hipócrita resiste tanto tiempo siendo políticamente correcto.

FINANCIACIÓN. “Hemos aprendido la

lección del Estatut”, dicen los negociadores catalanes del nuevo sistema de financiación autonómica. Hace dos años, la politiquería y el tacticismo nos dejó con un Estatut trasquilado y con la moral por los suelos. Pusimos el listón alto (pero sin creérnoslo), luego lo rebajamos nosotros mismos, y al final terminamos *emprenyats*, frustrados y a la greña con España. Ahora no se está dirimiendo si somos una nación, se trata de negociar los dineros, nuestros dineros, y el bloque catalán (CiU + tripartito) se conjura para actuar de forma unitaria. Pero desengáñense, por muy gallitos que algunos se pongan, esta vez no habrá maximalismos, como cuando el malogrado Estatut, sino una propuesta realista (es decir, resignada), que tenga posibilidades de prosperar. El PSC quiere un acuerdo para no enemistarse con el PSOE; CiU, además, quiere hacer notar su influencia y vender un éxito como propio; y Esquerra no se puede permitir quedar al margen del consenso por segunda vez. Zapatero lo sabe y eso le hace estar moderadamente tranquilo.

En resumen, cuando los políticos catalanes dicen que “han aprendido la lección” se refieren a que esta vez no se les notará el disgusto; nos venderán que el acuerdo de financiación es muy bueno, aunque no lo sea. Y así, al menos, nuestra moral colectiva no se verá afectada. Por Navidad, los sociólogos dirán que ya no estamos perplejos, sino moderadamente *cabis*, y santas pascuas.

la galeria | MARTÍ ROSELLÓ

Filòsofs i perplexos

Si ja costa prou refiar-se de les estadístiques fetes de números, balanços i tants per cent, quan el resultat d'un estudi sociològic es concreta en un sol adjetiu la cosa es torna encara més volàtil. L'Associació Catalana de Sociologia de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va concloure que la societat catalana està perplexa. Perplexa. Un gran resultat. Es pot definir una societat amb un sol adjetiu? Aquesta simplificació ens hauria de deixar atònits. Tots els catalans ens sentim perplexos? El diccionari en va ple, d'adjectius. No fa gaire va triomfar una pàgina web que recollia les signatures dels catalans emprenyats. Hi ha molts catalans emprenyats, n'estic segur, n'hi ha de decebutos, n'hi ha de satisfets i fins i tot d'incons-

cients. Sí, és clar. El president de l'associació, Oriol Homs, denunciava que Catalunya «s'ha adormit a la palla» i ara es troba perplexa i desorientada davant dels canvis que ha experimentat el món. Ja no som ni pal de paller, ni motor, ni fàbrica principal de cap regne. Res. La perplexitat, segons l'estudi, és el terme que ens unifica. Fins i tot en una època de l'any tan vertebral com és els dies pròxims a l'11 de setembre és possible assumir com a nostra aquesta perplexitat? Sí. I si fos així, seria un pas d'una qualitat humana innegable. L'alegre desconcert de sentir-se enganyat des de fa molts anys i el meravellós estupor de continuar existint en la desorientació més absoluta ens obre de bat a bat les portes de la filosofia.

EN DIRECTE

Perplexos?

Pere
Cullell

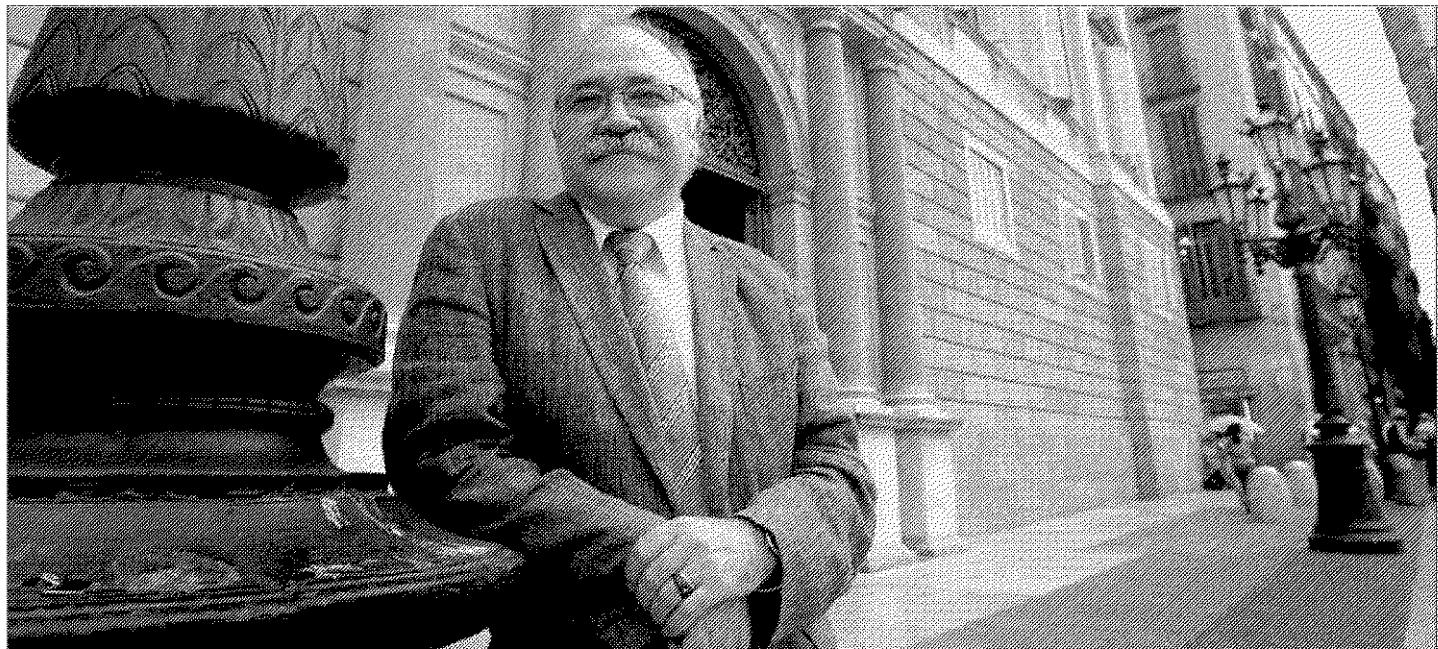
Catalunya està immòbil, amb les celles aixecades i la mirada perduda. Veredicte: perplexitat. Ens ho diuen des de l'Associació Catalana de Sociologia. Donem per bo que l'any passat estàvem confosos, d'acord. Déficit fiscal, col·lapse d'infraestructures... Però si el 2008 mantenim aquesta incertesa, el problema és un altre. Quant de temps pot viure un país en el dubte? La perplexitat hauria de ser un estadi que precedis a l'acció, un cop superat el factor sorpresa. No sabem què fer, però hem de fer alguna cosa. No sabem cap a on mirar, i guairem des del melic fins a Madrid, els nostres objectius preferits. És curiós, tot just fa uns mesos els vots de la majoria van decidir que érem una "Catalunya optimista", quan parlar de crisi estava mal vist. Abans d'enquistar-nos en la "Catalunya desorientada" o en la "Catalunya cagadubtes" hem de buscar altres opcions. Podem ser la "Catalunya irada", però la prudència diu que no ens convé. Podem ser la "Catalunya passota", però no fa per a nosaltres. La "Catalunya emprenedora" ha passat a la història perquè no surt a compte. Què ens queda? La "Catalunya reivindicativa" no té credibilitat i es dissol com un terrós de sucre en el cafè per a tothom o en baralles d'estar per casa. La "Catalunya cofoia" és l'origen de tots els mals. Ala "Catalunya pactista" sempre li aixequen la camisa. Catalunya està immòbil, amb les celles aixecades i la mirada perduda. Veredicte alternatiu: ens tenen agafats per un lloc que no sona i diuen que si ens movem ens farà mal i serà culpa nostra.

Josep-Lluís Carod-Rovira vicepresident del govern de la Generalitat

“Si ERC sols és notícia pel que passa a dins, no tindrà majoria”

PRIMÀRIES • “ERC no es pot permetre obrir ara debats que no toquen” **OBJECTIU** • “La prioritat és el millor finançament possible d’acord amb la legalitat” **NEGOCIACIÓ** • “El poble castigarà qui trenqui la unitat” **ESPOLI** • “El país s’ha de plantejar quin és el valor afegit que representa Espanya” **Per: T. Riba i S. Arenas**

El vicepresident del govern, Josep-Lluís Carod-Rovira, a la plaça de Sant Jaume moments abans de començar l’entrevista ■ CRISTINA CALDERER

Josep-Lluís Carod-Rovira analitza en aquesta entrevista el debat del finançament, la relació entre Catalunya i Espanya i la realitat d’Esquerra.

Els catalans estan perplexos, segons un estudi de l’Associació Catalana de Sociologia. ¿El vicepresident del govern té aquesta percepció també?

La catalana és avui una societat amb fatiga civil, provocada pel cansament de picar ferro fred durant dècades. Tota la història del segle XX de les relacions de Catalunya amb Espanya és l’execució d’un pacte no escrit en què Madrid feia la política i Catalunya feia rulltar l’economia. El pacte ha estat trencat perquè Madrid ha entrat a competir amb nosaltres i perquè en un món globalitzat ningú pot assegurar cap mercat. Catalunya aguanta perquè té una pràctica industrial. Per a Espanya, Cata-

lunya és un valor afegit. El valor de la indústria i la creativitat. I, a més, és una font regular i segura de finançament. Ara Catalunya s’ha de plantejar quin és el valor afegit que representa Espanya. Què hi guanya formant part de l’Estat espanyol.

El problema és només Espanya?

El problema de Catalunya no és Extremadura ni Andalusia, és l’Espanya centralista. A Espanya li sobra Estat i tot l’Estat és centralista. Hem de passar a l’ofensiva i girar els arguments: com és possible que el govern espanyol no ens expliqui per què necessita diners el ministeri de Cultura si la competència es exclusiva de Catalunya?

I com es passa a l’ofensiva?

Dones denunciants això, que fins ara no s’ havia fet. No només hi ha massa Estat, sinó que és centralista. Espanya vol els nostres impostos, però no la nostra llengua.

Però que l’Estat és centralista ja ho sabiem, no?

Alguns sí, i fa anys que ho denunciem en solitari. Altres feien veure que no ho sabien. L’encara ara no se sent a dir gaire. Quan començarem a dir els partits, els agents socials i els sindicats que s’han de tancar ministeris com el de Cultura, Habitatge, Sanitat i Igualtat? Ha arribat l’hora de denunciar que el centralisme espanyol és el pitjor enemic de Catalunya perquè és un tap econòmic, cultural i polític. El radicalisme és el centralisme espanyol, que es nega a reconèixer la realitat.

Però qui és l’antidot d’aquest govern contra la perplexitat i la desorientació?

L’autoestima a partir de la feina ben feta i de subratllar les potencialitats de Catalunya. Els últims dies d’agost vaig fer de president en funcions i vaig voler visitar una empresa capdavantera a nivell internacional cada dia. Per enviar un missatge que hi ha una Catalunya que s’arrisca, valenta, que no plora ni

PERPUS:
Uavi d’en Nil

El dia que va néixer el seu primer né, de tres mesos, va agafar-lo en braços en veure que plorava, i li va dir: “Nil, no ploris, que sóc el teu avi; sóc el Carod-Rovira”. I el Nil, va fer una pausa, com si se'n adones... i va continuar plorant. El vicepresident del govern ha iniciat una nova etapa en la seva vida que li fa veure la importància relativa d’antics maldecaps.

espera que li resolguin els problemes.

La política també ha ajudat a contribuir a aquesta perplexitat. A més de la fatiga del procés de l’Estatut, ¿creu que hi té res a veure el fet que el president de la Generalitat no va guanyar les eleccions? Això és història passada. Aquí no tenim un sistema presidencialista i és president qui aconsegueix formar una majoria. El que sí que hi ha és una constatació que la política en els països democràtics està quedant envellida. Hi ha la sensació d’una certa ranciosa política. Als partits europeus els falta capacitat de seducció, com demostren el nombre baix d’afiliats que tenen les organitzacions polítiques.

¿I és fruit també d’una certa grisor en el panorama polític?

No... Els polítics no són éssers estranys en el cos social del món. Molts tenim una professió prèvia a l’exercici de la política. Som un exponent del que tenim. La societat catalana arriba fins

Entrevista

El radicalisme és el centralisme espanyol

on vol arribar i amb qui considera oportú d'arribar-hi. Tots som coresponsables de la Catalunya que tenim. Al catalanisme hi ha una excessiva tendència autoflagel·ladora. Un cert masoquisme nacional que no és atracció per a ningú. Més que grans proclames, l'única sortida que tenim és la feina ben feta des del govern.

Durant uns anys hi va haver un hipoderatge, que ara no es percep...

Són models diferents, no només perquè les persones són diferents. Però tampoc era el mateix un país que sortia d'una dictadura que un país que porta 28 anys d'institucions recuperades. El president Puigol connectava amb els sectors democràtics, progressistes, antifranquistes i catalanistes, i alhora el perfil socioeconòmic que representava creava complicitat amb un espai de centredreta conservador. Un espai amplissim que només era possible de conservament es mantenía en l'ambigüitat. Les coses comencen a anar a mal borràs els últims vuit anys. Per a la història de Catalunya i els exíts de CiU els vuit anys d'accord amb el PP sobre.

El 9 d'agost es va acabar el termini per pactar el nou finançament. El termini per a incomplir, però aquí el govern i CiU són incapços de posar-se d'accord en una proposta de mínims.

Ja vaig avisar fa molts mesos que no era possible que el govern espanyol que entràs després de les eleccions del març tingüés a punt una proposta seria. Dit això, confio que tots els partits catalans hagin après la lligó i que ningú tingui la temptació d'anar a trobar una mala solució per a Catalunya. En aquest cas, la ciutadania hauria de castigar qualsevol moviment que debiliti la força de Catalunya. I Catalunya només és forta quan va unida. El poble castigará qui trenqui la unitat i busqui solucions unilaterals pel seu compte.

Però la proposta unitària encara no hi és. ¿Creu que es desbloquejarà amb un accord i una foto entre Montilla i Mas?

Confio que acabi amb una foto de totes les forces polítiques que hauran fet possible aquest accord. El problema no és una foto, sinó un bon finançament.

I per part d'ERC, qui hi haurà d'haver en aquesta foto, el màxim representant del govern o el del partit?

És un acord de govern, no? Per tant, l'acord de govern el representen els membres que hi ha al govern.

A la campanya electoral ERC va dir que el nou model hauria de permetre reduir el deficit fiscal en un terç en quatre anys. Això són uns set mil milions d'euros i no sembla que les xifres vagin per aquí.

Això és el que ERC voldria. Però s'han de fer tots els passos que prevegin millorar la situació en què ens trobem. Ara el principal error que podríem commetre és fer públiques les xifres perquè ens afebliria en les negociacions.

Així i tot, ¿aquesta xifra hauria d'estar escrita per comprometre tots els partits?

El que ha d'estar escrit és el model. Després ja ens posarem d'acord en la xifra. Ara: estem negociant un Estatut que el meu partit va considerar en el seu moment que era insuficient. En

Carles Rovira durant un moment de l'entrevista ■ C. CALDERER

el cas que aconseguim pactar un model que s'ajusti a l'Estatut, ens quedarà encara el deficit fiscal. L'aportació de Catalunya no pot ser eterna.

¿ERC farà costat en qualsevol cas al conseller Castells a l'hora d'acceptar una proposta o de rebutjar-la?

ERC forma part del govern, defensa les posicions del govern i estic convençut que el govern aprovarà un bon acord. Si no fos així, ja no l'aprovaria el govern, sinó només una part.

¿Però es pot donar l'eventualitat que Castells cregui que és un bon acord i ERC no?

Sóc polític, no futuròleg. Però la política econòmica la marca el conseller i quan hi ha discrepàncies es resolen al consell de govern. Si ERC és al govern és perquè comparteix els postulats bàsics d'aquest govern.

Però vostès van votar que no a l'Estatut, entre altres coses, perquè considera-

raven que el model de finançament que preveu és insuficient.

Si, però el poble de Catalunya, no. I respectem la legalitat vigent. Ara la prioritat d'ERC és que Catalunya tingui el millor finançament possible d'acord amb la legalitat vigent.

Per tant, no està d'acord a engregar una campanya pel concert com ha plantejat algun dirigent republicà.

No en consta que ningú estigui fent una campanya pel concert. ¿Algú ha vist cap campanya?

Amb un debat farragós com el del finançament i una possible sentència adversa del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, ¿ERC es pot permetre ara obrir una altra batalla interna per celebrar les primàries?

Jo crec que no. Un partit que aspira a liderar la societat, que vol ser un referent per al conjunt dels ciutadans, no pot plantear debats que no troquin en el moment inadequat. I en aquests

ERC a la roda

"És un acord de govern, no? Doncs l'acord el representen els membres del govern"

Orientació

"Quan comencarem a dir als partits i agents socials que s'han de tancar ministeris com el de Cultura, Habitatge, Sanitat i Igualtat?"

moments, per a ERC el més important com a partit ha de ser que Catalunya tingui un bon sistema de finançament.

Creu que ERC està en un procés de reconstrucció o d'autodestrucció?

S'ha escollit una direcció a la qual faig confiança i espero que en el futur hi pugui haver un equip de direcció que reflecteixi la pluralitat existent al partit, de manera que hi hagi les persones més capacitades al marge de l'enqueridament intern. Però quan vaig pel carrer no sento que la gent parli d'això.

A ERC s'han passat uns quants mesos parlant d'això...

Si, però jo li parlo d'ara. Els problemes de la gent no són si ERC ha de fer primàries o no, sinó si pot pagar la hipoteca o no, què passarà si el TC ens tomba drets que considerem essencials o si el finançament continua anant malament.

Vostè se sent recolzat per la direcció?

Tant com la direcció se sent recolzada per mi des del govern. Té la meva confiança com a militant del partit i jo sóc al govern en funció dels resultats electorals que va tenir el meu partit. Cadascú fa el seu paper.

Vostè aspira a tornar a encapçalar la lista d'ERC. S'hi veu amb cor, amb un partit a hores d'ara trinxat?

Aquest qualificatiu el posa vostè. No m'imagine que gaires periodistes tinguin el coratge de fer servir aquesta qualificació amb altres forces polítiques. Hi ha mitjans que fan enquestes que pregunten: "D'aquest partit vostè qui preferí, aquest o aquest altre?". No he vist cap enquesta que pregunti si es preferix Mas o Duran Mir. Tinc molt clar que els partits endogàmics ho tenen fotut. Un partit que només és notícia pel que passa dins del seu partit no té cap possibilitat d'aconseguir un dia una majoria social. Com que vull que ERC tingui un dia aquesta majoria social, no faré ni un sol comentari que no faci referència a la consciència que el millor que jo puc fer per ERC és governar-be. I fer bé les coses des del govern.

El govern té en marxa una llei de consultes. ¿Hi ha voluntat política per part dels socis per aprovar-la?

Tots els partits del govern defensen que Catalunya tingui una llei de consultes populars a partir del marge legal que ens dóna l'Estatut.

¿Per al PSC pot resultar incòmode que s'aprivi de manera imminent?

No sóc especialista en incomoditats.

Vostè va llançar la proposta de fer una consulta el 2014. Si l'Estat s'hi oposés, cridaria els catalans a denunciar el govern central a Estrasburg com i han retxe?

Jo no sóc el president de la Generalitat. I Catalunya ha de mirar els moviments dels altres però ha de saber trobar el seu propi model. A més, el president del govern d'un país, que és d'un partit, porta el govern espanyol als tribunals internacionals i el seu mateix partit vota els pressupostos del govern espanyol a Madrid. Aquest no és el camí a seguir per Catalunya. ■

CATALUNYA, NI MOTOR ECONÒMIC NI MODERNITAT

Era un secret que tothom es deia a cau d'orella. Finalment, l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l' Institut d' Estudis Catalans, ha tingut el mèrit històric de gosar exposar-ho. Moltes gràcies pel seu valor, per la seva dignitat i per seu patriotisme. Aquella benemèrita associació afirma en un estudi que hi ha «la presa de consciència que Catalunya ha deixat de ser el motor de l'economia i de la modernitat d'Espanya». Aquest diari en va informar dijous passat, donant-li justament una gran importància. Els mitjans públics i la majoria de polítics hi han passat de puntetes, o senzillament ho han ignorat.

Com ja va passar amb l'informe PISA sobre ensenyament -on quedavem els penúltims d'Espanya- no sembla que hi hagi interès a conèixer a fons aquella diagnosi. Potser a molts els fa por que l'existència de la malaltia obligui a parlar de teràpia i, finalment, a canviar una situació de pura davallada. Aquesta, fa mal a la majoria però en beneficia uns quants.

Per tant, es tracta d'un fet cabdal. S'ha acabat -per ara o per sempre- un objectiu de la Renaixença, del noucentisme (amb el seu ideal de feina ben feta) i de tot allò de bo que Catalunya ha volgut aportar al món en els darrers 175 anys, si es fa el compte a

partir de l'oda «La Pàtria» d'Aribau (1833).

Caindrà llegir l'estudi amb atenció i respecte, per tornar-hi un grapat de vegades. Veurem qui ho fa i qui ho evita. Això sol ja serà clarificador.

Des de ben abans de l'estudi, estàvem submergits per fets que acreditaven la nostra decadència. N'hi ha en tots els ordres. En el cultural i intel·lectual és esgarrifós. En els anys cinquanta el general Franco, que no era pas precisament un intel·lectual, es va fer traduir «Catalans en el segle XIX» (esdevingut després «Industrials i polítics») de Jaume Vicens Vives perquè creia que li calia.

Quin polític espanyol o d'enlloc necessita ara llegir algun llibre escrit en català, estigui o no traduït? Algú gosaria aconsellar llegir les destmemoriades memòries de Jordi Pujol, malgrat que l'editorial, amb capital familiar per cert, el qualificés d'obra d'«el polític més important dels últims segles»?

En el terreny econòmic, des del poder i des de la Transició, s'ha fet de tot i més per afavorir el que en anglès se'n diu el «crony capitalism», el capitalisme de conxorxa, basat en l'entrelligat entre polítics i empresaris, o el que sigui, per oposició a l'economia realment lliure de mercat. Ves per on els deliris d'extrema esquerra en contra de la globalització -filla i mare de la independència de l'economia respecte de la política- tam-

bé van anar molt bé al nostre capitalisme de conxorxa. Les volades de colom tapen la llum del Sol i la veritat.

El mateix tipus de confusió de gèneres es produeix aquí a tots els nivells: l'universitari, el mediàtic, el financer, l'acadèmic i tot el que es vulgui. Precisament per això parlar de societat civil catalana és una cosa i trobar-la n'és una altra, infinitament més discutible. Cal anar amb un llum d'oli a la mà, com feia Diògenes per intentar trobar un home honrat.

Ara es veu que no som un motor per l'economia ni per la modernitat. Però, ai las, se'n va dir de mil maneres que ho érem. Varem patir la pujolista i incomprendible cabòria de «l'economia intersticial», «l'euro-regió», la creació (i falliment) de l' Institut Català de Mediterrània, la vilesa totalitària de la manipulació del passat històric, la pallassada caríssima i inútil del Fòrum de les Cultures i mil coses més, com TV3 salvant el món de la mà de José Bové, Hugo Chávez i els germans Castro.

Ara el globus ha rebutjat. Si algú no ho veu així, que ho digui, mentre que si admet el nostre evident desastre no hauria de poder ser que es continuï com si res no hagués passat. No hauria de poder, però probablement els responsables de la davallada faran com si res no hagués passat.

T(R)ÒPICS

El porter, el penalty i J.G. Ballard

MARCEL-LÍ BORRELL
COLLABORADOR PERIODÍSTIC

Potser l'única manera d'enganyar-lo una mica és quedarme ben quietet, que no pugui endevinar ni la més lleu de les meves intencions. Haig d'estar del tot en disponibilitat", murmura el porter davant el penalty en el monòleg de Palau i Fabre. És la perplexitat, l'angoixa del porter a encaixar el gol decisiu que ens pot marcar la vida (econòmica, política, cultural). Aquest dimecres l'Associació Catalana de Sociologia va posar la pilota al fatídic

punt dels onze metres. I com el Barça de les últimes temporades, resulta que la Catalunya del Tripartit no rasca bimba ni titols. Ja no pilotem la locomotora del tren i tot just viatgem a la cua del comboi...

Segons conclou l'Anuari 2008 presentat a l'Institut d'Estudis Catalans, "ens hem adormit a la palla". Suspenem en escolaritat, renta, consum, salut, cultura (som depredadors, diuen a la Franja) i productivitat. Això sí, guanyem en esperança de vida: 80'5 anys front els 77'8 a l'Europa dels 27. Tot un cant al cofoisme i la migdiada. El dilema entre el seny i la rauxa s'ha resolt a favor del menjar poc i pair bé. Fins ahir, en creuar

l'Ebre, el panorama teatral et retornava a l'Edat Mitjana. El teatre català era envejat. Avui és un de tants a la pell de brau. ¿Té alguna cosa a veure que certes patums escèniques s'hagin vist forçades a exiliar-se sud enllà on diuen que la gent és més oberta i menys superba? A tot això, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) dirigit pel cerverí Josep Ramoneda, convoca J.G. Ballard, l'escriptor anglès de ciènciaciència interior, en l'exposició antològica: *Autòpsia del nou mil·lenni*. El transgressor autor de *L'imperi del sol*, *Crash*, *The Atrocity Exhibition* i l'extensa nòmina de narracions distòpiques objecte de culte, ens aler-

ta dels perills de no saber desxifrar el present i, per tant, no preveure les conseqüències psicològiques de la nostra (inevitabile) negociació amb el futur. Un futur immediat segons que etziba el Ballard més murri: "El futur que m'interessa són els propers cinc minuts"...

En traspassar les laberíntiques sales del CCCB, miratge colpidor entre el camp de concentració, el quiròfan forense i la multipantalla televisiva, em recorria la pell un calfred de futur deshumanitzat. Al recordar ara a l'ordinador aquells cops psicològics, la perplexitat del porter catalanet davant el penalty es converteix en sainet grotesc. Com quan el conseller Tresserras (erre que erre) diu que abans passaran sobre el seu cadàver (polític) que cedir ni una sola obra d'art sacre a Osca. Però als burros, catalans o no, se'ls fa obeir al crit d'Osque, oi?

Catalunya està perplexa. Ha passat d'estar emprenyada, a estar perplexa. I destremada. Tota la força que va tenir el moviment que lluitava per aconseguir el reconeixement de les nostres seleccions nacionals s'ha desinflat a mida que la selecció de futbol ha caigut en la rutina dels amistosos contra seleccions amb suplents, i a les renúncies d'alguns dels nos-

EDITORIAL

Un torneig per a perplexos

tres jugadors a jugar. Altres seleccions fan la seva, i altres haurien tocat el cel si no fos per les estratègies de Madrid. Sigue com sigue, Catalunya, un país de gran tradició esportiva, continua tenint el futbol com a punta de llança, i un

revivament de la selecció de futbol seria una gran notícia. Aconseguir engregar el torneig de les nacons seria una d'aquestes grans notícies, per la qual cosa l'optimisme del president de la Federació Ricard Campoy obre

una escletxa. Aconseguir fer desplaçaments a Escòcia, Gal·les o un altre cop al País Basc (en el que va ser el darrer èxit de la nostra selecció, aquells dos amistosos), seria un motiu per deixar d'estar perplexos, i tornar a estar animats. I per als futbolistes, seria una motivació poder guanyar un torneig, encara que sigue no oficial. En espera d'aconseguir un futur *oficial*.

POSTALES

PAN, CEBOLLA Y SUBVENCIONES

JE STÁ funcionando el Estado de las Autonomías? A juzgar por los envites que recibe el Estado español, no demasiado. Pero tampoco las Autonomías parecen satisfechas. Mejor dicho, algunas de ellas lo están, pero otras no hacen más que quejarse. ¿Y saben ustedes cuáles son? Pues aquellas donde los nacionalistas llevan la voz cantante. Lo que autoriza a preguntar: ¿es el nacionalismo un freno al desarrollo?

La respuesta es afirmativa si nos fiamos de dos informes recién publicados por prestigiosas instituciones: la Asociación Catalana de Sociología y el Club Financiero de Vigo. La primera depende del Instituto de Estudios Catalanes, nada sospechoso de anticatalanismo, el segundo incluye firmas tan sólidas como todas las *caxias* y bancos gallegos, Unión Fenosa, Pesca-nova y los fabricantes de conservas. Y, por una vez, los gallegos son más explícitos que los catalanes: el plan de la Xunta para forzar el uso del gallego en la ense-

ñanza, la administración y el comercio puede frenar el desarrollo de Galicia de mil maneras, desde la atención al cliente a los trámites administrativos, pasando por la dificultad de contratar fuera profesionales de prestigio que contribuyan al desarrollo del país.

«Toda política lingüística que apele al imperativo tiene el riesgo de fracasar», advierte el informe, que aboga por el bilingüismo que prevalecía hasta ahora, con igualdad entre gallego y castellano, y libertad para elegir uno u otro en la enseñanza, los trámites administrativos y los rótulos.

Sin tanta crudeza, como exige el «oasis» catalán, su Asociación de Sociología describe la «perplejidad y confusión» en que se encuentran hoy los catalanes ante el hecho de haber dejado de ser el «motor» de España para situarse detrás de otras comunidades, como Madrid o Navarra. Advirtiendo que el «mirar a Europa no sirve, ya que para competir allí hay que tener detrás un estado

JOSÉ MARÍA
CARRASCAL

cómlice». «No es que hayamos perdido el tren —añade—, pero estamos en los últimos vagones». Sobre las causas, el informe es ya más vago, diciendo sólo que «Cataluña se ha dormido en los laureles, creyéndose el centro del mundo». ¿Pero no es esa precisamente la esencia del nacionalismo, creerse el ombligo el mundo? Durante las últimas décadas, Cataluña ha volcado todo su empuje, capacidad de innovación y potencia económica en su proyecto nacionalista, con representaciones en el exterior, selecciones «nacionales», publicaciones, cursos, etcétera, mientras se le caía la casa dentro. Nada de extraño que otras autonomías la adelantasen. No hablemos de Galicia si sus socialistas siguen los dictados de sus socios nacionalistas. Si el País Vasco mantiene su alto nivel es gracias al generoso «cupo», que le permite no dar nada y recibir mucho del resto de España. Aunque sufre una ruina peor: la de ETA.

Servirán estos informes para corregir la deriva nacionalista en Cataluña y Galicia? Temo que no. El nacionalismo, como el amor, mantiene lo del «contigo pan y cebolla». Lo malo es que nuestros nacionalistas exigen que España les subvencione. Y hasta ahora, de una forma u otra, lo hemos hecho.

CAIXA TARRAGONA

[+] Picasso, Miró, Fortuny, Gimeno, Mir, Casas i Rusiñol van pintar paisatges de les terres del sud de Catalunya. Ara, La Fundació Caixa Tarragona ha reunit en l'exposició *Paisatges del sud* una quarantena d'obres originals d'aquests i altres artistes, en una antologia paisatgística d'aquelles terres que va, del romanticisme de finals de segle XIX fins els llenguatges contemporanis, passant pel realisme, el modernisme i el noucentisme. Una bona manera d'interpretar el territori.

ELS CATALANS

La perplexitat detectada per un important equip de sociòlegs de l'institut d'estudis Catalans i rebatuda pel president Montilla tot sol (sic!), va més enllà de la desafecció per la política, la immigració o els ridiculs del Barça i del tripartit. L'historic autoodi contra tot el que ens és propi, oposat a un cert tuf xarò històric de certs aspectes centrals de la nostra cultura només poden provocar la confusió més absoluta entre els ciutadans. Encara han trigat massa a adonar-se.

El nou curs ▶ El pols pels recursos públics

Els polítics tenen entre mans diverses negociacions pendents. El diàleg entre els partits catalans ha permès establir una posició comuna en matèria de finançament, que ha quedat reflectida en una proposta. Sense un plantejament ampliament majoritari de les forces polítiques i el suport de la societat civil és difícil que se superin les reticències del Govern espanyol a acceptar una revisió a fons del sistema de finançament perquè Catalunya rebi el tracte fiscal, més just, que necessita.

Aquest partit, el Govern espanyol el juga alhora que el dels pressupostos del 2009 i el de la renovació del Tribunal Constitucional i el Consell General del Poder Judicial. Això fa que el Govern de **José Luis Rodríguez Zapatero** treballi simultà-

Mirador

Carles DUARTE

Negociacions i perplexitat

niament en diversos fronts i que ho faci amb interlocutors i aliats diferents. Si li cal l'entesa amb el PP per desbloquejar les renovacions jurídico-pendents, opta al mateix temps per intentar un pacte amb el PNB i el BNG per a l'aprovació dels pressupostos.

Sens dubte, la consecució d'un bon finançament és prioritària per a Catalunya, però també és fonamental la composició del Tribunal Constitucional a l'hora de prendre decisions com la sentència sobre l'Estatut. I evidentment Catalunya no ha de renunciar a influir en uns pressupostos que han de servir per plantar cara a una crisi econòmica que ens està afectant seriosament.

Així, doncs, cal concentrar les energies en el que és més decisiu, però seria imprudent desatendre

Catalunya ha de tornar a fer sentir la seva veu, amb serenitat però amb fermesa

questions que algú pot considerar erròniament secundàries, però que d'aquí a uns mesos necessitem que hagin estat ben enfocades.

En aquest context, l'Associació Catalana de Sociologia de l'Institut d'Estudis Catalans ha presentat les conclusions del seu anuari del 2008. L'informe conclou que Catalunya està perplexa: els catalans estem desconcertats per la pèndula de lideratge econòmic a Espanya, les dificultats per integrar la immigració massiva dels darrers anys i els canvis en les

formes de vida, incloent-hi una secularització creixent combinada amb l'arrelament d'una considerable diversitat de confessions religioses. Segons l'estudi, Catalunya no ha sabut treure prou profit dels moments favorables viscuts després del restabliment de la Generalitat i ara ha deixat de ser capdavantera i no s'agrada, usant la imatge expressiva que **Jordi Pujol** va fer servir arran de l'agre debat estatutari.

La perplexitat pot ser paralitzant. Catalunya necessita recuperar la confiança. Ho ha de fer amb un model de societat que sigui engrescalador, apostant amb convicció per la formació i la qualitat, la recerca i la capacitat d'innovació. Com va passar durant la Transició, Catalunya ha de tornar a fer sentir la seva veu, amb serenitat però amb fermesa. ■

EL RASCLÉT

Jordi
Cabré
jordicabre@jordicabre.net

Contra la perplexitat

Una bona colla de perplexos ens fotografiàvem ahir al passeig Lluís Companys de Barcelona, convocats per la Plataforma pel Dret de Decidir, per insistir un cop més en la trampa de la via autonòmista. És lògic que hagin proliferat reflexions i llibres sobre quina via és l'alternativa, amb especial predomini de les conclusions independentistes.

És allò que el president Montilla anomena "perill de radicalització" i que, segons ell, allunyaria la seva formació de la centralitat. També en aquest context, però, el president Pujol s'apressa a deixar clar que ell no creu en la via independentista malgrat entendre, i compartir, la frustració generada pel que havia de ser el desenvolupament autonòmic.

Cal actuar començant per la recuperació del prestigi institucional del govern català

Un servidor sí que creu en la viabilitat de la independència, però estaria d'acord a atacar urgències més immediates abans que clucubrar sobre la pregunta exacta o (encara menys) sobre l'any o la data. El catalanisme hauria de començar per una mena de reconciliació. Admetre que l'independentisme pot estar carregat de raons, però que també en finançament Catalunya *tiene sus razones i mirín como pinta* el panorama. Abans que teoritzar amb altaveu caldrà actuar dia a dia, començant per la recuperació del prestigi institucional del govern de la Generalitat (desgastadíssim), de la seriositat de la nostra política (perduda en excess), de la consecució d'un èxit (per petit que sigui) i de la total rectificació de les batalles sectàries en auge des de l'any 2003. Per sortir del pou de la perplexitat, o de qualsevol pou, grimpar cap amunt no foneiona. Cal que els ulls s'acostumin a la foscor. Després, identificar on cal recolzar-se. Recuperar forces i trobar el camí segur, no el més ràpid. Tenir raó? Calla i camina. ■

Perplexitat catalana

● Jo estic una mica perplex de com es donen les notícies, perquè el senyor Oriol Homs hauria de saber que els catalans no estem ni desorientats ni confusos. Els catalans estem senzillament indignats. Sabem quins són els nostres mals i d'on ens vénen. O és que no sabem qui mana, com i des d'on? Es que no recordem l'espoli continuat infligit a Catalunya durant dècades, demostrat ara amb la publicació de les balances fiscals? Tampoc no recordem l'evolució dels fets que van conduir a l'opa sobre Endesa, ni la falta d'inversions que van produir els talls de llum a Barcelona, o el mal funcionament dels trens i transports durant mesos a Catalunya? Tampoc no veiem l'evolució de l'Estatut amb totes les trampes, mentides i pals a les rodes que ens posen? No fotem! Podem estar sorpresos de la cara dura i de la manca de democràcia que impera a l'Estat espanyol, però ens adonem de les coses i sabem per què passen. Ara només caldrà seguir la part final de l'aprovació de l'Estatut a les *Cortes espanyolas*. El mal ve d'Almansa, que diuen els valencians que hi veuen clar. *Tontos, tontos del tot, no ho som.*

Quan es dóna una informa-

ció d'aquesta magnitud, penso que s'han de dir més coses, que s'ha de filar més prim, perquè la *Brunete mediàtica* només necessita notícies així per treure les seves interessades conclusions i dir que «*los catalanes están perplejos y desconcertados pero reconocen sus propios errores*». Jo

ho veig així, senyor Homs. / MIQUEL GUIVERNAU. Cúbelles (Garrat).

viure per veure

MARTA
ALÓS

Esperant la Diada

D'un temps ençà, em passa que els dies previs a l'arribada de l'Onze de Setembre sovint tinc el sentiment que, més que mai, Catalunya celebra, amb la seva Diada Nacional, una derrota com una casa de pagès de la qual mai més no ens podrem desfer. Però el més esfereidor de tot plegat és que tinc el ple convenciment que el nostre benvolgut país no rememora només una derrota, que en el cas de Lleida fou l'any 1707 i la darrera a Barcelona l'any 1714, sinó que també celebra les derrotes que dia a dia ens van engaltant enemic de les nostres cares de babaus. Perquè aquella Castella que va guanyar Catalunya per la força de les armes és la mateixa que ens segueix negant el pa i la sal, tot i que ara ho faci amb tarannà i parpetada sota tones gegantines de màrqueting. Ara que sembla que la font de la memòria històrica no

deixa de brollar, algú m'hauria d'explicar amb sinceritat què coi hi feien els catalans en aquella Guerra Civil espanyola. Era aquella una guerra que havia de conduir el nostre poble a la llibertat nacional, potser? Durant aquests dies previs a la Diada em torna aquella història que explica Avel·lí Artís Gener, Tisner, a les seves memòries. Diu que un dia,

Algú m'hauria d'explicar amb sinceritat què coi hi feien els catalans en aquella Guerra Civil espanyola

mentre estava en una trinxera amb altres companys, esperant l'ordre d'atacar, un d'aquests, català com ell, li va preguntar: "Escolta, Tisner, qui creus que guanyarà la guerra? Nosaltres, o els feixistes que tenim

davant nostre?" En Tisner explica que li va contestar: "Ai, Marcel·lí, guanyi qui guanyi, els catalans a perdre!"

La setmana passada, la filial de l'Institut d'Estudis Catalans, l'Associació Catalana de Sociologia, va presentar un estudi realitzat durant l'any 2007 en què revelava que els catalans vivim una etapa de desorientació. L'estudi afirma que els catalans estem perplexos davant la situació social, política i econòmica actual. No sé si dos tripartits seguits al capdavant del Govern de Catalunya han contribuït a aquesta desorientació i a la perplexitat de barretina, però crec que mai com ara l'autoestima havia caigut fins a aquests nivells de mínims. D'un temps ençà, els catalans tenim la sensació que cada dia és Onze de Setembre i que el cop de falç només és una frase feta dins d'un himne nacional d'un país inexistent.

Els adolescents catalans estan perdent el desig de ser adults

Un estudi de la Fundació Pere Tarrés apunta la *desorientació dels més joves* pels canvis i les noves dificultats socials

TONI AYALA
20 MINUTOS

Els catalans estan apàtics i perplexos pels canvis vertiginosos en l'economia i en la societat. És la diagnosi de l'Associació Catalana de Sociologia, que ha fet pública l'Institut d'Estudis Catalans. Però, si els adults estan desorientats, com estan els joves? Doncs un estudi de la Fundació Pere Tarrés apunta ara que els adolescents tenen un menor desig per ser adults.

«El que neix social i històricament com una etapa de transició de la infància a l'adulstesa ha acabat sent, donades les dificultats per a la incorporació social, una etapa vital en si mateixa en què, a més, els adolescents s'hi installen fent de la necessitat virtut», explica la professora Anna Berga al pròleg d'*Adolescents singulars: notes crítiques per a una educació social marginal*, de la Col·lecció d'Animació Sociocultural.

Atrapats pel canvi social
«No es desitja com abans l'entrada a l'edat adulta, les coses estan ara tan complicades que un queda atrapat en aquesta adolescència. Així, ser adult no és un atracció per a molts», explica Asun Pie, professora de les Escoles Universitàries de Treball Social i Educació Social Pere Tarrés-URL, i coautora de l'estudi amb Montse Pastor, psicòloga i educadora d'àmbits d'infància, família i salut mental.

Les investigadores han formulat aquesta hipòtesi tot

«Un se sent cara més sol sovint i els adolescents necessiten un grup on sentir-se segurs i acollits»

ASUN PIE
Coautora de l'estudi sobre les malalties mentals en l'adolescència

centrant-se en les malalties mentals de l'adolescència, com les fòbies escolars. Han volgut «parar-se un moment i mirar què passa».

La família, com a institució d'accompanyament, ha variat i hi ha més tipologies de famílies, l'accés al treball és més dur, entre d'altres factors. En definitiva, «les relacions socials no són les mateixes; ara, un amic et dura igual dos dies que cinc», exemplifica la professora Pie: «el context social no ajuda als adolescents», que moltes vegades són encallats massa ràpid amb alguna malaltia mental.

«Fa dos dies no hi havia hospitals de dia per a adolescents. Ara sí i això no és perquè sí, llavors, què passa?», es pregunta Pie. Una de les causes és «la situació actual, que és tan complexa i ha canviat tan ràpid que facilita» que els adolescents, més «vulnerables» que els adults, no puguin encabir-se en la nova realitat de forma «més salvable», conclou la professora.

PAS A NIVELL

JAUME SELLÉS

El pastís

Si una novetat de darrera hora no ho impedeix, aquest 11 de setembre no tindrem res millor per celebrar que el 25è aniversari de la nostra televisió. No és poca cosa, TV3 no ho ha estat mai. Va néixer amb la missió de normalitzar un país idealitzat al cap de molts patriotes, però amb pocs referents morals moderns, tret del Barça, Montserrat i una certa autoconsciència de poble elegit i injustament maltractat per la història. Els polítics de l'època van saber intuir la importància que tindrien uns mitjans de comunicació potents per garantir la supervivència de la llengua i la cultura nacionals en la postmodernitat en què tot just entràvem, l'any 83. En certa forma, podria dir-se que ha assolit l'objectiu marcat, en la mesura que ha conformat una legió de seguidors que l'hem convertit en la nostra pàtria virtual. Una pàtria que es projecta cada dia en l'ex-traterritorialitat dels mapes del temps, des de la Franja fins a les Illes i de Salses a Guardamar. És clar que, 25 anys després, el país és molt diferent del que somiaven aquells prohoms. El fenomen de la immigració estrangera massiva era, llavors, inimaginable i tampoc podia esperar-se que el desenvolupament de l'estat autonòmic triés el greuge comparatiu com a motor de les relacions entre els pobles d'Espanya que, sumats a la modernització que

han proporcionat els fons europeus al conjunt peninsular, han provocat la ja famosa perplexitat que aquesta setmana ens anunciava la branca sociològica de l'IEC.

Ja no som el motor econòmic ibèric ni la punta de llança de la seva modernització. Per primer cop en molt temps, el mirall màgic, quan li preguntem quina és la millor nació de la pell de brau, no ens respon Catalunya com a la Transició o als Jocs

Tenir, 25 anys després, una bona televisió nacional a la recerca de l'audiència perduda és un pastís descomunal

Olímpics del 92. Segur que l'enfonsament del Carmel, la crisi ferroviària i elèctrica, la gestió de la sequera i la reforma de l'Estatut hi tenen molt a veure i arribar a la Diada tenint a sobre una turmenta econòmica perfecta, el nou finançament més incert que mai i la capacitat d'unir el país sota mínims, no hi ajuda. Ara, tenir, 25 anys després, una bona (i caríssima) televisió nacional a la recerca de l'audiència perduda és un pastís descomunal. Si al menys la Mònica López no ens hagués plantat per anar a RTVE...

tribuna | SIXTE MORAL. Diputat del PSC al Congrés dels Diputats

Vull votar «SÍ»

Voldria votar «sí» al pressupost de l'Estat, perquè garantís la cohesió social i ajudés a la superació de la crisi. I en aquest pressupost hi volem els paràmetres del finançament just, raonable i necessari per a Catalunya

Sóc un dels 25 diputats del PSC que hem estat en la boca de molta gent aquest estiu, sóc el darrer d'arribar, per tant el menys indicat per parlar –questió de jerarquia, aprenentatge i prudència– perquè encara no estic avesat a la política madrilenya ni als usos i costums de la capital. Si però que, potser com a català corrent de tipus mitjà, estic perplex i desconcertat com diuen els sociòlegs de l'IIEC. Perplex perquè aquest estiu, en el moment en què la calor collava ben fort i la neuromas s'estrovava, he llegit en aquestes mateixes planes que sóc un enemic de Catalunya. Qui això afirmava signava com a dirigent d'un partit català i republicà. Jo hi aseguiria, a més, maquinqueu perquè encara que, sortosament han baixat molt, queden alguns comissaris que s'atorguen la capacitat de decidir qui és bon o mal català en funció dels seus interessos i en funció de les seves idees, que intueixo perillósament excludents. He rebut indicacions, recomanacions i pressions (?) perquè voti «no» al pressupost per part de dirigents de CiU, en actiu i jubilats, que en un exercici pro-

pi de la més preclara amnèsia política no recorden qui va ser el seu paper en l'acord de finançament que van pactar amb el PP, tot dient que era tan bo que seria ja definitiu. És allò tan classic de: «Jo no ho vaig fer quan governava, però ara que no governa vull que els altres ho facin.» En nom de l'estabilitat i dels interessos més alts de Catalunya s'havia de pactar amb el PP al marge dels altres partits i sense posició unitària. Així es va fer i així hem anat aquests darrers anys. Simplement recordem-ho.

He escoltat des de la meva pròpia família alguns missatges que no m'han sonat iguals, fins diria que contradictoris, tot i que veus autoritzades ho han desmentit, però ho he atribuït més a marcar territori en les posicions internes –allò dels sectors– que no pas a discrepàncies profundes en el que cal fer amb vista al futur, que em sembla que ha quedat força clar en els discursos del MH Montilla, president de la Generalitat.

Voldria votar que sí al pressupost de l'Estat i ho dic amb tranquil·litat, sense perdre'm en declaracions de guerra apocalíptica; amb normalitat, sense que això

em faci traidor a Catalunya (de quina Catalunya parlem?) ni vulgui socavar la unitat de les forces polítiques catalanes. I voldria votar que si perquè voldria un pressupost de l'Estat que, a més de ser positiu per al conjunt de la societat catalana i espanyola en els temes socials, garantís la cohesió social i ajudés a la superació de la crisi amb oportunitats i recursos per distribuir justament. I en aquest pressupost hi volem els paràmetres del finançament just, raonable i necessari per a Catalunya. Perquè aquest vot positiu es concreti ens cal una dosi de confiança.

És l'hora de la política, i la política es nodreix del gran titular i també de les frases occurrents, agressives o divertides però, per descomptat, també es nodreix dels silencis, del treball rigorós i de la negociació dura i feixuga –perquè serà així– que requereix discreció i formalitat, claredat en les propostes i reconeixement polític de la realitat actual i del futur de Catalunya. I també vol gestos que es puguin interpretar en positiu i absència de dogmatismes tromats. Quan hi ha molt en joc segurament es requereixen

virtuts com la prudència, que no vol dir la traïció; la flexibilitat, que no vol dir l'abandonament; la fortalesa, que no vol dir la inflexibilitat, i també les necessàries dosis de pragmatisme.

- La política també es nodreix dels silencis, del treball rigorós i de la negociació dura i feixuga

I segur que això ja s'està fent. En tinc la certesa. I també la tinc en el convenciment que s'arribarà a un acord que satisfàrà les dues parts. No en la seva totalitat, però que no significarà cap renúncia inacceptable del nostre país però tampoc ha de significar continuar com ara, quan ja ens veiem abocats a ofegar-nos en les necessitats. Creu que serà així i per això estic convençut que aquest desig de votar «sí» al pressupost es convertirà en una realitat. Si no és així, estripem la baralla que tenim a les mans i cerquem-ne una altra per continuar jugant. A un altre joc, naturalment.

barra lliure

JOSEP
BORRELL

Som una regió

Lls catalans estem perplexos, diu l'informe dels sociòlegs de l'IEC. Que si ens trobem que es parla més el castellà i altres llengües que el català, que si hi ha tants immigrants com autòctons, que si ja hem deixat de ser els primers industrials i el motor d'Espanya, que si els nostres polítics no se'n surten de cap manera a Madrid (mai com ara la marassa dels ous) ni a casa nostra, que si a part del desgavell administratiu només ens faltaven les vegueries, que si naps que si cols. En fi, que estem descol·locats. Que percebem, intuïm, olorem, palpem que la identitat es difumina en un oceà d'espanyolíssima hispanitat i que els nostres tòtems, llocs comuns i mitos se'ls ha cruspit el llop de la globalització i del multiculturalisme i, sobretot, l'ós emparrat en un arboç. Què hi fa que Jaume I nasqués ara fa vuit-cents anys? I què voleu que

en fem d'aquest rei d'un regnat que és més llunyà en el temps de les nostres consciències i sentiments que el rei de bastos? Sí, la conclusió és que ser català vol dir tenir més problemes que qualsevol altre espanyol i, a sobre, haver de suportar el sarcasme de ser insolidaris i gasius, i, el que és més greu, separatistes, quan en realitat els seces-

Percebem, intuïm, olorem, palpem que la identitat es difumina en un oceà d'espanyolíssima hispanitat

sionistes es poden comptar amb els dits de les mans.

Ras i curt, els sociòlegs vénen a dir que els catalans percebem que ja no som una nació. Que finalment s'ha aconseguit el que fa anys es ve-

orquestrant des de les oficines de l'Estat encarregades del tema, des de la brama mediàtica i en el si mateix de les entranyes polítiques de casa nostra. No són temps ni de líders carismàtics ni de grans moviments de masses ni de revolucions de cap mena. L'apatia campa com una lepra i la desmobilització social i cultural és tan natural com el rebut de la llum. Les institucions pròpies són ben poca cosa més que una complicadíssima gestoria dels recursos públics. I l'enfadosa cançoneta de la cohesió social i la sostenibilitat, que te la trobes fins a la sopa, ha vingut a substituir qualsevol missatge de país, de nació o d'identitat. De tal manera que qui només insinui parlar avui dia, en públic, de defensar els trets identitaris catalans és molt probable que sigui titllat, còngruament o no, de xenòfob, fatxa o similar. Apa, que no ens empatxi demà la diada regional!

DIARI DE REDACCIÓ

LLUÍS SIMON]

1 setembre

Mugabe i Kirsty

Curiosa relació la de l'il·legítim president de Zimbabwe i la de l'estrella de la natació Kirsty Coventry. Aquesta accepta un xec en mà que li ofereix Robert Mugabe de 100.000 dòlars per les quatre úniques medalles que va guanyar a Pequín el país africà, un estat on l'esperança de vida ha baixat als 36 anys (jo en tinc 37), l'índex de desocupació és del 80 per cent i la inflació anual és del 10.000 per cent. Lògicament, Coventry viu als EUA i no s'ha pronunciat mai públicament sobre la situació dels seus conciutadans.

2 setembre

Robinho

Però, és clar, què són 100.000 dòlars al costat dels 6 milions d'euros anuals que cobrarà el brasiler en el Manchester City gràcies a la generositat sense límits de Sulaiman al-Fahim, nou propietari del club. Després de comprar-lo per una quantitat indecent de milions ell encara es considera un filantrop. Quina manera més meravellosa d'ajudar el gènere humà.

3 setembre

Diners per a tothom

Aquí, qui no corre vola. Una setmanari espanyol ens ven en exclusiva que ha «atrapat» Gemma Mengual a la platja mostrant des de bona perspectiva alguns dels seus atributs. Bé, és una manera com una altra de rendibilitzar els èxits olímpics i veure créixer el compte corrent de manera espectacular. Si Coubertin aixequés el cap...

4 setembre

Això és el que hi ha

L'Institut d'Estudis Catalans ha arribat a la conclusió que la societat catalana està perplexa. I jo, davant del resultat d'aquest estudi no puc fer cap altra cosa que mostrar la meva perplexitat.

5 setembre

Pobre nen

Imagino que la ministra francesa Rachida Dati demostrarà al seu futur fill amb proves ben consistents (ADN inclos) que Aznar no és el seu pare. Imagineu, sinó, l'horror de l'innocent noi en descobrir en el futur en la viquipèdia que potser l'home del bigotí és el seu pare biològic. Almenys la Botella (la dona, no la de conyac) no hauria tingut res a veure en tal perversió.

6 setembre

El tren de mitjanit

Els americans demanen que la final dels 100 m dels Jocs de Londres del 2012 (els experts ja veuen Usain Bolt fent 9.33) es corri en *prime time* al seu país, que per alguna cosa és el que paga més diners de televisió. Això vol dir que, com a molt aviat, hauran de correr a mitjanit. Si fos per Samaranch, ja estaria aprovat.

7 setembre

Vagues magres

Ara els diputats espanyols es barallen per veure qui es congela més ràpid el sou en temps de crisi. Es veu que això dóna bona imatge pública. No estaria malament, doncs, establir una cursa entre polítics per veure qui se'l rebaixa més ràpid. I si al final hi haguessin medalles, segur que els més espanyols *ho donarien tot* per pujar al podi.

8 setembre

Copa Catalunya

L'únic argument raonable perquè es juguin aquests partits a Sant Carles de la Rapita és la senyorial i bestial mariscada que es deuen haver empassat –per la pàtria, això sí– els atrafegats directius de la federació catalana. No cal tenir gaire imaginació per saber a càrrec de qui ha anat...

9 setembre

Resultat de tennis

Roger Federer, 13 Grans Slams - Rafa Nadal, 1 Príncep d'Astúries.

10 setembre

Per molts anys

TV3 fa avui 25 anys. Un bon moment per rememorar el millor espai que s'ha fet mai a Catalunya, el llegendarí *Persones humanes* (1993-1996). El programa dedicat a la infanta Helena va ser, probablement, el moment més pletòric que ha passat davant de la televisió i la posterior disculpa de Jordi Pujol, una de les humiliacions més grans a les quals s'ha sotmès un polític.

■ ¿Perplejos? ¡Hartos!

■ ¿Perplejos? ¡Los catalanes estamos hartos! Hartos de la crisis económica y la ausencia de soluciones. Hartos de la discusión por el *financament* sin propuesta unitaria de la Generalitat de Catalunya.

Hartos de las obras redundantes en Barcelona, como la del AVE por la calle Mallorca. Hartos de tener una de las ciudades más caras del mundo. Hartos del turismo de baratillo que se fomenta y no aporta nada. Y en el paroxismo de nuestro hartazgo, nos desayunamos con la propuesta mediática del alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, que nos por menoriza *La Vanguardia* de hoy, martes 9 de septiembre, de construir un tranvía por la Diagonal para cambiar el modelo de movilidad de la ciudad que no hace tanto dijo que funcionaba bien. ¿A qué coste económico? ¿A qué coste social? ¿100 millones de euros de presupuesto? ¿En cuánto acabará? ¿De dónde va a salir el dinero para pagarlo?

La mayoría de los coches que circulan por Barcelona en días laborables son de personas que residen fuera y que precisan de unos transportes apropiados que los residentes ya utilizamos; ellos no tomarán el tranvía. Es hora ya de estudiar un peaje al modo de la Congestion Charging de Londres para desincentivar la circulación por el centro de Barcelona, que sería mucho más barato que el tranvía y con mejores resultados de movilidad. Cercanías de Renfe será gestionada por la Generalitat, luego ya no tendrán que venir en coche. ¡Ah!, y los autobuses no contaminantes, como los de hidrógeno.

SERGIO BROSA

*Suscriptor
Barcelona*

LA DIADA NACIONAL

Els lleidatans també estan perplexos, com la resta de catalans, per la pèrdua de força del país al conjunt de l'Estat i a Europa. No només econòmic, sinó en termes d'influència. Així ho defensen representants dels principals sectors de Lleida, que veuen en les infraestructures i la indústria de transformació els principals esculls per al desenvolupament de l'economia de la província. Amb aquesta consciència arriba la Diada 2008.

La senyera
oneja avui a
tot el país

Farts de parar l'altra galta

La societat lleidatana es reconeix en l'estat de perplexitat que l'IEC va descriure per a Catalunya i demana actualitzar les inversions pendents

H. CULLERÉ

[LLEIDA] Catalunya commemora avui el (gairebé) tricentenari d'una derrota i no sembla disposada a fer-ho parant l'altra galta. Malgrat el simplisme d'aquesta afirmació, la Diada d'aquest any arriba en un moment clau del debat del finançament, que portarà els partits polítics a mostrar —en la recepció institucional d'avui a la Ciutadella— una unitat l'absència de la qual se'n ha retret durant mesos. La Diada també arriba poc després que l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), a través d'un informe de l'Associació Catalana de Sociologia, afirmés que els catalans estan "perplexos". El president d'aquest ens, Oriol Homs, va assegurar a aquest diari que l'incompliment de les elevades expectatives que va generar l'Estatut, com qualsevol altra frustració, genera "tensió social". L'alta abstenció en les passades eleccions municipals, diu l'informe, és un síntoma d'aquesta desorientació. A Lleida, l'abstenció registrada el 27 de maig de l'any passat va créixer 5 punts respecte a la del 2003. 112.024 electors lleidatans no van anar a votar, xifra que suposa un 35,7% del total.

Gairebé la totalitat dels polí-

AUTONOMIES QUE EMPENYEN
La pèrdua de pes a Espanya es deu, en part, al creixement que si que s'ha registrat en altres comunitats autònombes

tics lleidatans assumeixen com a cert aquest estat de perplexitat també aquí i la majoria entona un *mea culpa*. Altres representants dels sectors econòmic i social coincideixen que en els últims anys s'han deixat escapar moltes oportunitats i això ha portat a deixar de ser el motor de l'economia estatal i de la modernitat, principal causa de la frustració.

L'economista Ramon Morell mané que aquesta situació és fruit d'una incapacitat "de fer el pas de l'empresa familiar a la impersonal" i també del deficit d'infraestructures. "A Lleida, ara tenim l'AVE, però no hi ha cap trajecte directe fins a Girona. Això és un retard total", afegix Morell.

Juan Simó, president de la Cambra de Comerç, defensa que Catalunya continua perdent pes al conjunt de l'Estat. "Amb la crisi, això és una bola de neu i els polítics no generen confiança." Per Simó, el principal simbol que s'ha deixat escapar el tren és la falta de sol indus-

L'AVE, símbol de modernitat

CINC ANYS. L'AVE va arribar a Lleida el 2003, després de més de 7 anys en obres.

■ El tren d'alta velocitat va arribar tard, però és una de les principals consecucions a Lleida en les últimes dècades, tant a nivell social com econòmic. Diverses infraestructures pendents també estan en marxa, com el Segarra-Garrigues o les autovies d'Osca i de Vilella. No obstant, el retard que acumulen és de diversos anys o dècades, en el cas del canal.

■ Diversos projectes anunciats, però poca promoció pública. Aquest seria el resum de com veuen els empresaris l'oferta de sol industrial a Lleida. Per la Cambra de Comerç, els preus i les condicions de gestió que planteja el Govern aragonès a escassos quilòmetres de Lleida són molt millors i empenyen les empreses lleidatanes a anar-se'n a Fraga o Binéfar.

SÓL.

Els
empresaris
volen sòl assequible.

Sòl industrial, el pilar que fa coixear la maquinària

trial, "que reclamem des de fa 10 anys". "A pocs quilòmetres d'aquí —a Aragó—, s'ha estès una catifa roja a les noves empreses."

El rector de la Universitat de Lleida (UdL), Joan Viñas, assegura que "en els últims anys hi ha hagut una política de caça per a tothom" i que les inversions a Catalunya "no han sigut les que haurien d'haver sigut". "Si Lleida és un referent al sector agroalimentari no només aquí, sinó a Europa, llavors la UdL hauria de rebre més su-

port, per exemple, en investigació agroalimentària, noves titulacions i equipaments esportius."

El secretari general de CCOO a Lleida, Jaume Sellés, va afirmar que la província "sempre

RODALIES A LA LLEIDATANA
Males infraestructures i poca indústria de transformació, cavalls de batalla per als pròxims anys

ha expressat el pitjor del sistema econòmic i no s'ha modernitzat, motiu pel qual cal abordar la construcció d'un model productiu".

El primer secretari del PSC, Joaquim Llena, va admetre que "les comunitats veïnes a la catalana han tirat fort i nosaltres hem seguit igual, encara que estem mirant d'integrar un milió de nous habitants". "A Lleida, s'estan construint les infraestructures promeses i hi ha molts triomfs a la màniga", va afegir. Per la seua part, el diputat de

La Universitat reivindica més atenció

INVERSIÓ. La UdL en demana per a investigació, entre altres capitols.

■ En la inauguració del curs 2007-2008, el rector Viñas va denunciar actuacions contràries als interessos de la UdL per part de la Generalitat. Un any després, la facultat de Medicina està pitjor i encara que s'ha estrenat Ciències i Salut Animal, Joan Viñas no deixa de destacar que si la Universitat ha de ser puntera en agroalimentació, necessita més inversions.

■ L'autovia d'Osca, encara que amb retards, ja s'està construint i la de Vilella es començarà aviat. La de Tarragona està en tràmit, però per ara Lleida només ha conegut una autovia i la va executar Foment, amb dificultats. Els lleidatans opinen que els beneficis d'aquesta via són innegables però són allà perquè enllaçen les ciutats de Madrid i Barcelona.

EN

OBRES.

L'única que està en obres és la d'Osca.

Autovies, promeses a punt d'arrancar

CiU Josep Grau va assegurar que "Catalunya ja no compta a Espanya" i va instar a construir a Lleida "infraestructures i la indústria cànvia que es va anunciar".

Carmel Mòdol (ERC) també va centrar en les infraestructures i en una escassa indústria de transformació els principals déficits de l'economia lleidatana. Per Jordi Montanya (PP), més que perplexitat "hi ha desencant" i, segons Francesc Pané (ICV), "no hi ha economia sense bones infraestructures".

la columna | MANUEL CUYÀS

«Match-Point»

Abans, tal dia com avui –un Once de Setembre– TV3 programava pel·lícules com ara *La ciutat cremada* o *Companys, procés a Catalunya*, unes pel·lícules que tibaven la corda patriòtica i feien enarborar la bandera. Avui –vint-i-cinc anys després de la TV3 en marxa, i quan l'Estatut és recorregut al Tribunal Constitucional, sense que se sàpiga per qui cantó caurà la sentència, i quan els partits diuen que fan pinya però no se sap fins quan durarà aquesta pinya, i quan l'Institut d'Estudis Catalans diagnostica que estem perplexos– aquesta «nosta» TV3 resulta que programa *Match Point*, un film de jugadors de tennis en què hi ha un moment que la pilota queda perplexa just al llindar de la xarxa i no se sap cap a qui costat caurà: si cap al cantó de la constitucionalitat o el de la inconstitucionalitat; si per la pinya o per les pinyes, si per on els punts ens serien favorables o no... *Match Point*, d'Allen, té com a protagonista l'atzar. Woody Allen va filmar a Barcelona una pel·lícula que s'estrenarà un dia d'aquests. Diuen que el film ofereix només imatges de postal de Barcelona. Postals, i alguna altra cosa més que el director deu haver observat des de la seva plena preocupació per l'atzar i per les coses atzarooses.

La mateixa TV3 es troba en el punt de la xarxa en què la pilota vacila. El ministre dels diners, Solbes, en la seva intervenció davant dels diputats catalans que feien pinya per defensar el finançament, va dir que estava disposat a donar diners a Catalunya per pagar hospitals, escoles i per algun altre producte de primera necessitat, però no pas per eixugar dèficits de televisions i ràdios públiques. Sobre això, els nostres diputats no van pas protestar. Ni tampoc aquells que quan governaven oferien *La ciutat cremada* i deien que els beneficis de TV3 s'havien de comptar per la labor cultural i lingüística que fa, i no pas pels diners.

La Mònica Terribas, directora de TV3, i aquest director americà mig fill adoptiu de Barcelona ens diuen, aquesta nit, en quina corda fluixa ens trobem.

la columna | MANUEL CUYÀS

«Match-Point»

Abans, tal dia com avui –un Once de Setembre– TV3 programava pel·lícules com ara *La ciutat cremada* o *Companys, procés a Catalunya*, unes pel·lícules que tibaven la corda patriòtica i feien enarborar la bandera. Avui –vint-i-cinc anys després de la TV3 en marxa, i quan l'Estatut és recorregut al Tribunal Constitucional, sense que se sàpiga per qui cantó caurà la sentència, i quan els partits diuen que fan pinya però no se sap fins quan durarà aquesta pinya, i quan l'Institut d'Estudis Catalans diagnostica que estem perplexos– aquesta «nosta» TV3 resulta que programa *Match Point*, un film de jugadors de tennis en què hi ha un moment que la pilota queda perplexa just al llindar de la xarxa i no se sap cap a qui costat caurà: si cap al cantó de la constitucionalitat o el de la inconstitucionalitat; si per la pinya o per les pinyes, si per on els punts ens serien favorables o no... *Match Point*, d'Allen, té com a protagonista l'atzar. Woody Allen va filmar a Barcelona una pel·lícula que s'estrenarà un dia d'aquests. Diuen que el film ofereix només imatges de postal de Barcelona. Postals, i alguna altra cosa més que el director deu haver observat des de la seva plena preocupació per l'atzar i per les coses atzarooses.

La mateixa TV3 es troba en el punt de la xarxa en què la pilota vacil·la. El ministre dels diners, Solbes, en la seva intervenció davant dels diputats catalans que feien pinya per defensar el finançament, va dir que estava disposat a donar diners a Catalunya per pagar hospitals, escoles i per algun altre producte de primera necessitat, però no pas per eixugar dèficits de televisions i ràdios públiques. Sobre això, els nostres diputats no van pas protestar. Ni tampoc aquells que quan governaven oferien *La ciutat cremada* i deien que els beneficis de TV3 s'havien de comptar per la labor cultural i lingüística que fa, i no pas pels diners.

La Mònica Terribas, directora de TV3, i aquest director americà mig fill adoptiu de Barcelona ens diuen, aquesta nit, en quina corda fluixa ens trobem.

ENTRE SABADELL I BARCELONA

Capitals en l'anàlisi i en la planificació...

JOAN BRUNET I MAURI

A Igú va dir —i va escriure després— que Barcelona i Catalunya eren les capitals de la diagnosi i dels plans estratègics. És a dir, que els catalans érem —som— capaços de fer moltes diagnòstics i planificacions i així podem saber perfectament què ens passa i per què ens passa. Però, a la vista dels resultats als quals em referiré més endavant, és evident que una cosa deu ser diagnosticar i fer plans i, l'altra, ben diferent, saber com posar fila l'agulla a l'hora d'aplicar correctament els remeis que els nostres mals precisen.

Hem de reconèixer, doncs, que a la nostra alta capacitat de fer estudis es contraposa la nostra incapacitat per fer front als problemes adequadament. I això és el què, casualment, acabem de saber gràcies a un nou estudi-informe elaborat per l'Associació Catalana de Sociologia que és una secció de l'Institut d'Estudis Catalans; un estudi els resultats del qual es recullen en l'Anuari de la Societat Catalana corresponent al 2008 i que fa uns dies va ser presentat en societat.

L'estudi, després d'analitzar el que ha estat el darrer any per a la societat catalana en els àmbits polític, econòmic, cultural i educatiu, conclou que ara com ara Catalunya no està evidenciant la seva capacitat d'innovació i d'empenta per recuperar el lloc preeminent que havia tingut entre les nacionalitats i regions de l'Estat. Això, afgeix l'estudi que la pèrdua de lideratge de Catalunya a Espanya i fins i tot a Europa, és un dels motius pels quals la societat catalana se sent "perplexa" tal com va destacar el sociòleg i president de l'Associació, Oriol Homs, en la seva presentació. Va ser Homs mateix qui va atribuir la causa d'aquesta "perplexitat" al fet que no ens "acabem de moure en la direcció correcta".

Oriol Homs, president de l'Associació Catalana de Sociologia

I precisament aquí rau la mare dels ous del que ens està passant: que no fem allò que caldia per avançar i ser el motor de desenvolupament que abans érem. Venim d'una llarga etapa durant la qual ens pensàvem que tot estava fet i que, per això mateix, no havíem acabat de fer els esforços que calia per treure profit de la bonança econòmica i impulsar un canvi en el nostre model productiu i social. Els Jocs Olímpics del 92 van tenir un gran protagonisme i ens van fer visibles en el mapa i arreu. I certament no vam saber

Sociologia, no sigui nova del tot. Altres informes i estudis prospectius anteriors ja ens venien anunciant la pèrdua de pes de Catalunya en el conjunt d'Espanya. A banda, però, del cfoisme i d'ignorar els avisos que ens arribaven en forma de descensos en els rànquings de referència, altres factors han contribuït a portar-nos fins aquí, com canvis socials, deslocalització d'empreses, no consolidació suficient de la societat del coneixement, mancances en formació bàsica que ara estem intentant corregir, manca de recursos suficients per impulsar la recerca i la innovació que, al cap i a la fi, són els autèntics motors del progrés econòmic i social...

Sigui com sigui, la possible causa més rellevant dels nostres mals rau en la nostra poca capacitat d'establir les sinergies que calen entre política i societat amb l'objectiu de no desaprofitar cap oportunitat. La història explicarà que la manca d'entesa entre les administracions catalanes amb els agents econòmics i socials ha estat una de les causes de retards en el desplegament de determinades infraestructures. I és que cal dir-ho ben clar: no sempre tota la culpa és de Madrid. I si no fem memòria d'alguns episodis com, per exemple, els de la Fira de Barcelona i la seva ampliació i la no entesa entre institucions i agents socials per fer-la fàcil i ràpida; el retard en el desdoblament de la N-II per problemes de pas només imputables a nosaltres; el debat inacabable i impossible per decidir per on havia d'arribar l'AVE a Barcelona i els canvis de posicionament dels uns i dels altres... I mentre això passava aquí, en d'altres punts de l'Estat no desaprofittaven les seves oportunitats...

Ara que tornem a saber de qui peu coixegem, la pregunta és clara: sabrem aplicar el remei que correspon sense més dilacions? (joan.brunet@periodistes.org) ■

DS

«Catalunya no està evidenciant la seva capacitat d'innovació i d'empenta»

aprofitar suficientment aquesta oportunitat a la vista dels resultats. Han passat els anys i Catalunya no s'adona fins ara que "el país es va adormir quan les coses anaven bé econòmicament parlant". Ens creiem els reis del mambo i sota aquella creença vàrem viure massa anys, sense adonar-nos de què anava la cosa.

D'aquí que la situació, que ara posa de relleu l'Anuari de la Societat Catalana de

NEXES

Jordi Rodó i Rodà

Del català emprenyat al català perplex

L'associació catalana de sociologia –filial de l'Institut d'Estudis Catalans– ha presentat recentment la segona edició de l'anuari Societat Catalana 2008. Segons aquest informe, es veu que els catalans estem perplexos davant la situació del país, especialment pel que fa a la pèrdua de lideratge en l'economia i la modernitat respecte d'Espanya, per la immigració i per les noves formes de vida. En resum, que sembla que ens hem adormit i no hem aprofitat els temps de bonança per refermar el nostre lideratge. No hi tinc res a objectar. Però les raons d'aquesta perplexitat són les mateixes que poden tenir els francesos o els americans, per posar dos exemples. Que el lideratge polític i institucional del país és nul és evident, i que ho és l'empresarial i l'associatiu també. Però això passa de tant en tant en molts països, ciutats i societats i sempre se li pot donar la volta, encara que es truqui alguna generació. El nostre problema és que, a més, estem perplexos davant d'una profunda crisi d'identitat. Tampoc no és nova, però, ara més que mai, no sabem qui som ni on anem. O potser sí...

Quan en Pau Gasol fa un anunci

per la tele on diu sentir-se orgullos de ser espanyol, i el Xavi del Barça crida «visca Espanya» amb la selecció espanyola, i els motoclistes catalans no diuen que ho són, és que alguna cosa ens passa. Per què no tenim mai cap esportista d'èxit mundial que sigui compromès nacionalment amb Catalunya? Quan a TV3, la gran –immensa– majoria de preguntes que es fan al carrer a gent de menys de 45 anys són respuestes en castellà ho fan per militància lingüística, perquè no poden desconèixer la llengua amb què han estat escolaritzats. Com els entrevisitadors no poden ignorar què significa la tele per a la normalització lingüística del país. Quan el president de Catalunya, i consellers del govern, i dirigents d'ERC i de CiU parlen com parlen de malament és perquè no tenen vergonya; en canvi, la tindrien els polítics espanyols si parlessin malament el castellà.

Ens prenen els calés barroerament, però, en canvi, ens deixem seduir pels Jocs Olímpics més simpàticament espanyols de la història. Estàvem emprenyats per les obres del TGV, per la Renfe, per l'aeroport, però seguim sense reaccionar. Què ens passa,

doncs?; estem emprenyats, perplexos, o és que som mesells, cornuts i pusillànimés? Els polítics, els presidents de les caixes, de les cambres, de les patronals, dels sindicats, de les entitats, els periodistes espanyolats, els artistes progres i els intel·lectuals cosmopolites, estan emprenyats o perplexos? On són i què fan per restituïr la nostra dignitat?

Quina imatge oferim als nouvinguts si veuen que una societat es deixa trepitjar d'aquesta manera? Com volem que s'integri a la nostra identitat si no tenim orgull ni força per fer-nos respectar? Els serà molt fàcil sentir-se espanyols en l'esport, en la llengua, en la política, malgrat disposar de menys prestacions socials i d'haver perdut el lideratge i l'empenta. Per això l'estratègia espanyola és negar-nos el finançament, els trens o la llengua a canvi d'acceptar-nos com a seus el Gasol, el Xavi o el Pedrosa, i de vendre'ns totes les icones del desacomplexament, de l'èxit i de l'orgull que fabriquen. Un bon negoci. I encara estem perplexos perquè no sabem on anem. Jo crec que altres ho saben més bé que nosaltres, mentre restem immersos en la perplexitat dels feliços.

O ha usado las mismas palabras que Juan Carlos I dedicó a Chávez, pero Rodríguez Zapatero también ha mandado callar a los miembros de su gobierno y partido sobre la por ahora inevitable polémica de la reforma de la financiación autonómica de Catalunya. Para el jueves, fiesta nacional del Principal, se prepara una gran concentración para reivindicar una adjudicación justa, suficiente, y que recoja el texto del Estatut.

Hoy volverá a ser un 11 de septiembre reivindicativo, pese a la renuncia de Esquerra a llamar a una manifestación, no se sabe si por miedo a una escasa capacidad de convocatoria o por motivos diferentes. El titular que *Avui* sacaba de las declaraciones del incombustible presidente Pujol no dejaba lugar a equívoco: "Un país ha de decir basta al engaño sistemático."

Pero la resonancia del 11 de septiembre catalán está condenada a ser menor, desde lo de las torres gemelas y, antes, desde que en la misma fecha el *Pinochetazo* acabó con los sueños de Allende. Los medios españoles ya se encargarán de difuminar lo que convenga y destacar las inevitables expresiones de extremismo, que de buen seguro se producirán, porque convocatorias del independentismo radical no han faltado.

ZP ha dicho también, y recientemente, que la Generalitat tendrá fondos suficientes cuando acaben las negociaciones con la fórmula que de buen seguro se conseguirá acordar. Puede ser el síntoma más evidente de un nue-

vo desengaño en el Principal, porque ya sabemos en qué quedaron otras promesas anteriores en la misma dirección. Igual que cuando los diarios seguían la consigna de decir que no subiría un precio... la víspera del aumento.

Los resultados del paso de socialistas catalanes a cargos de responsabilidad tampoco invitan al optimismo. El anterior ministro de Industria y ex alcalde de Barcelona, Juan Clos, no ha hecho más que llegar a Turquía y se le accidenta un autobús con turistas españoles. El actual titular de trabajo y ex alcalde de Hospitalet, Corbacho –no confundir con el actor cómico del mismo pueblo y apellido– ha rozado el ridículo al anunciar que no se harán más contratos de trabajo a inmigrantes en los países de origen. Su jefa, Fernández de la Vega, ha tenido que salir a desmentirle después del escándalo ante una medida con tufo a conservadurismo berlusconiano y que muchos consideran la mejor manera de fomentar, por dejar como única,

Colaboración

POR ROBERT PASTOR

Otro que manda callar

Hoy volverá a ser un 11 de septiembre reivindicativo pese a la renuncia de Esquerra de llamar a una manifestación

El PNV puede sacar una excelente tajada de las dificultades de Zapatero para aprobar el presupuesto

la inmigración ilegal. Suerte tienen, por ahora, de la decorativa ministra de Defensa.

Entre unas y otras no es de extrañar que la sensación más generalizada que expresan los catalanes en la macroencuesta del Institut d'Estudis (IRE) sea la de desconcierto ante las posiciones y actuaciones de unos y otros. El PNV puede sacar una excelente tajada de las dificultades de ZP para ver aprobado el presupuesto del 2009, repitiendo los desencuentros con el Principal en el Congreso de los Diputados, donde se ha roto con cierta frecuencia la solidaridad en el voto. Los más viejos suelen recordar en Euskal Herria que la representación catalana se separó primero, cuando contribuyó al rechazo del Estatuto vasco de 1932.

Entre tanto, la inauguración del año judicial se ha retrasado para dar tiempo a que los dos grandes partidos españoles hayan consensuado finalmente la formación del Consejo Superior del Poder Judicial y del Tribunal Constitucional. La aproximación al rodillo parece cada vez más amenazadora. Pero lo último, hablando de judicatura, es la iniciativa de Carzón para cesar las víctimas de la guerra y de la represión franquista y derivar las responsabilidades correspondientes que no han eliminado las amnistías. Por ahí podía haber empezado quien tiene el triste récord de hacer condonar al Estado por inhibirse en la investigación de los indicios de torturas a los detenidos por independentistas violentos que demostraron no serlo, el 92 y en vísperas de los juegos de Barcelona.

Josep López de Llerma

Perplejidad

Perplejidad es el adjetivo que mejor definiría el estado de ánimo de los catalanes, según estudio realizado por la prestigiosa Asociación Catalana de Sociología, filial del Institut d'Estudis Catalans, la academia por excelencia del Principado. Cataluña, dicen, se halla como un "adolescente en la pubertad que no se da cuenta que su cuerpo va cambiando y se ha de adaptar a ese cambio". Se encuentra, han concluido, en "un auténtico estado de confusión" y de "desorientación".

Según el equipo de sociólogos que lo ha realizado, la sociedad catalana no acaba de entender la realidad que la envuelve y no ha sabido apreciar los cambios que obligan a replantear "su economía, su política y su cohesión social". Son tres los ejes que alimentan esa "desorientación": La interiorización de que Cataluña ha dejado de ser el motor económico de España, la modernización de ésta y los dilemas morales y éticos derivados de una inmigración intensiva como la habida en los últimos años. El presidente de la entidad, señor Hom, ha sido taxativo: "Hemos seguido creciendo pensando que todo funcionaba y que éramos el centro del mundo, cuando la realidad nos dice que esto no es así". A mí me recuerda aquél "Contra Espanya vivíem millor" que hace ocho años publicara Andreu Claret en el *Avui* y que empezaba afirmando que "estamos desconcertados por España" y terminaba apostando por un cambio de mentalidad en lo político, en lo económico y en lo sociológico. Se avanzó al diagnóstico de ahora.

La desafección que proclamara el president Montilla al tratar de las relaciones entre Cataluña y el conjunto de España se ha demostrado que es de los catalanes respecto de sí mismos. Más allá de la economía, donde Cataluña sigue teniendo el liderazgo español en materia de exportaciones, el discurso político de CDC, ERC, IC-V y en parte PSC, salvándose UDC de Durán-Lleida, el más moderno de todos, huele a alcanfor cuando de ir contra el abstracto Madrid se trata. Se han quedado en esa broma protagonizada por Francesc Macià i Lluís Companys, ambos de ERC, de proclamar la independencia de Cataluña cuando Alfonso XIII decide abandonar España, la cual se ha convertido en icono-meta a alcanzar.

Lo he dicho aquí en algunas ocasiones: España se ha modernizado, se ha convertido en la octava potencia mundial y es Europa, y encima lidera la descentralización política en el territorio como ningún otro estado lo hace. Ante esta realidad, la Cataluña oficial se ha numantizado en la historia que historia es e historia será. Sin ir más lejos, ayer, jueves, se volvió a rendir honores al año 1714, falseando la historia verídica, en vez de pensar en qué ser cuando 2050 llegue.

quatre pilans

ALBERT
VILLARÓ

Perplexitat

Normalment, els estudis que presenten les més diverses institucions, ja siguin públiques o privades, sobre qualsevol tema són perfectament prescindibles. Moltes vegades, responen als interessos particulars, per fer negoci i enredar la clientela potencial. Els informes que passa a la premsa el gabinet de comunicació d'una fàbrica de preservatius diran necessàriament que encara se'n fan servir pocs, mentre que un informe pagat per una casa de locions capil·lars assegurrà que els calbs pateixen en silenci per la seva condició i serien molt més felicços i lligarrien més si anessin pel món amb una bona tofa. Les conclusions a què arriben els estudis impulsats per les administracions sovint són tan evidents i sabudes que prou s'haurien pogut estalviar la feina –si és que s'ha fet efectivament i no ha estat tot un simple refregit de retalls de premsa embastat per un becari.

Però hi ha excepcions felices: ha fet fortuna la publicació de l'Anuari 2008 sobre la societat catalana que ha encarregat l'Institut d'Estudis Catalans a una de les seves filials. On qualsevol altre hagués posat tot de gràfiques de formatgets i la més grisa i buida prosa acadèmica, en aquest estudi brilla, amb llum pròpia, una paraula: perplexitat. És un mot sonor,

És un mot sonor, descendent directíssim del llatí, que s'ajusta a la perfecció a l'estat d'ànim dels catalans

descendent directíssim del llatí, que s'ajusta a la perfecció a l'estat d'ànim dels catalans, que són conscients que s'ha perdut el lideratge estatal i, el que és pitjor, no veuen cap sortida honorable a la situació, perquè la

classe política s'entesta a mantenir les seves divisions, seces i capelletes, i fan actuacions contingents i calculades només en funció dels horitzons electorals, mentre que els votants van també tots a la seva. La catalana és una societat perplexa, diuen els sociòlegs, i tenen pla raó: ho han encertat de ple. Més enllà d'ideologies i visions del món, tothom té les seves raons per experimentar la perplexitat, que és un estadi mental molt interessant, que combina el dubte, la impotència i la incredulitat a parts iguals. Els uns no saben massa bé si viuen en un país o en un altre, n'hi ha que pul·lulen per un món de fantasia, i encara n'hi ha que, en funció d'obscurs interessos superiors, s'autointimosen límits i mutilacions. Però no passarà res. Tot flueix i avança cap a la solució final. Quan se'n hagi acabat la capacitat per assimiliar la perplexitat passarem sense piular a l'era de l'estupefacció.

L'UNA NOVA REFLEXIÓ SOBRE
LA SITUACIÓ DE CATALUNYA

Sebastià Alzamora

Escriptor

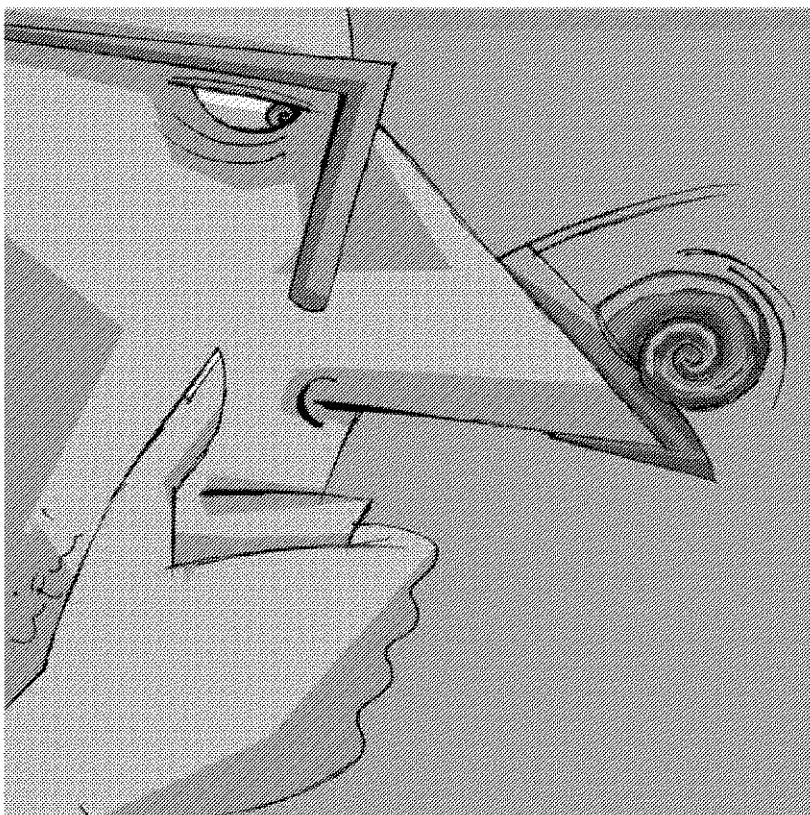
Sobre la perplexitat

Es la paraula de moda de les últimes setmanes. Catalunya està perplexa, afirmen des de l'Associació Catalana de Sociologia de l'Institut d'Estudis Catalans (observi el lector amable que, en diverses variants, ja ha aparegut la paraula *català* tres vegades en menys de dues línies), i tots ens hem abraçat al diànit del nou diagnòstic com un sol català –un altre cop– fervent. Portem alguns dies salivant, llestant i mastegant la perplexitat. Sembla que la paraula *perplex* ens agrada, i és que és prou tèbia, com el caràcter del país. Ni molt, ni poc. Ni emprenyats, ni acollonits. Ni revoltats, ni submisos. Perplexos: la justa mesura.

PERSONALMENT, L'ADJECTIU de marres em sembla sinònim de tants altres que s'han aplicat a Catalunya, inclosos els que fan referència a la seva hipòtesi mort o a la seva eventual resurrecció, a la seva potència suposada o al seu declivi presumpte. *Perplex* em sona també a sinònim d'aquella frase del president Pujol que va fer tanta fortuna, en els temps poc glòriosos de la negociació de l'Estatut: els catalans ens hem vist al mirall, i no ens hem agradat. *Perplexos* igual a mesells, *perplexos* igual a abrandats, *perplexos* igual a enganyats o a desenganyats, *perplexos* igual al que vostès vulguin. *Perplexos* igual al de sempre.

SÓC INCAPAÇ DE CORROBORAR o desmentir si Catalunya està perplexa, però el que sí que puc dir amb prou convicció és que és una mica pesada. Aquesta delectança per l'autodiagnòstic, aquest gust morbós per mirar-se, remirar-se, observar-se i repensar-se, i al mateix temps aquesta repugnància per l'acció, aquest esperar perenneament que algun dia –Déu sap quin– la resta del món s'adoni de com som de valorosos i ens ho reconequin, aquesta eterna suspicàcia i aquest no saber mai què fer-hi, aquest malícia permanent, acaben per aclaparar el personal i abocar-lo a una gamma d'opcions sentimentals, a escollir entre el desencís, la mandrà, el ressentiment o l'esgotament pur i simple.

PERPLEXA O NO, LA SITUACIÓ en què es troba Catalunya –van vuit vegades, ja– apareix definida d'una manera cada vegada més nítida: pot avançar cap a la plena assimilació dins una Espanya *comme il faut* (com ja ha succeït al País Valencià i fa tota la pinta que ha de succeir a les Balears), o bé cap a una plena emancipació respecte de l'Estat que la constreny (com han fet en els últims anys una vertadera pila de nacions europees, fins al punt de modificar substancialment el mapa del Vell Continent). Ja sé que les comparacions són odioses, però també són il·lustratives; per altra banda, es dona la paradoxa que els dos extrems que acaba de descriure apareixen igualment remots dins l'imaginari col·lectiu, però, al mateix temps, no deixen de ser els dos possibles horitzons que determinen totes les relacions entre Catalunya i Espanya. Unes relacions que es poden resumir en un mot: conflicte. És una paraula que no agrada perquè, a les nostres latituds, remet a un antecedent macabre, com és el de la Guerra Civil. Però potser hauríem de recordar que no cal que hi hagi armes ni morts a l'enemic –ni cap desig que n'hi hagi, en qualsevol

GUILLEM CIFRE

“L'adjectiu de marres és sinònim de tants altres que s'han aplicat a Catalunya, inclosos els que fan referència a la seva hipòtesi mort o a la seva eventual resurrecció, a la seva potència o al seu declivi presumpte”

queda, doncs, la cultura. I, amb la cultura, la llengua. No ho dic com un consol o un lenitius, sinó com un estimul: dins de les magnituds europees, el nostre mercat cultural es troba artificialment parcel·lat i incomunicat, però, per poc que un se'l miri, és ampli, és potent, i dóna marge més que suficient per a tota mena de temptatives i, sobretot, de guanys.

EL LLEGAT CULTURAL CATALÀ, per altra banda i sense exagerar, és d'una riquesa i una importància no gaire habituals, sobretot si se'l contempla en conjunt, i no fragmentat per comunitats autònomes tan ridícules com males d'explicar. I finalment, ens podem emmirallar quan vulguem en les realitats nacionals més potents d'Occident (la nord-americana, la francesa, l'anglesa, l'alemanya, la italiana, no necessàriament per aquest ordre) que han mantingut –i sobretot mantenen– la cultura com un dels actius més importants de les respectives nacions: potser és veritat que no estem en condicions de competir en el mercat global de la cultura de masses, però podem aspirar a presentar-nos com una cultura de l'excellència –perdó per la paraula–, com han fet i fan tantes altres comunitats de magnituds semblants o fins i tot inferiors. És una cosa que no hem acabat de fer mai, i és ben possible que això també sigui una causa de la perplexitat dels catalans –i amb aquest ja van dotze esments, en un sol article.

PARLANT DE PERPLEXITAT, a mi allò que em sorprén és la renúncia dels catalans a esgrimir la que possiblement sigui la seva arma més poderosa, que no és altra que la cultura. El dret ens el dicten, la política –la faci qui la faci– la tenim subsidiària, els calés depenen de les necessitats o l'avidesa d'uns altres, la informació i l'opinió les fem gairebé sempre a remolc: ens

Los efectos perversos de una sociedad bien informada

La sociedad catalana desmenuza una y otra vez sus conflictos mientras otras comunidades prescinden de todo diagnóstico

PERPLEJOS

Catalunya en el diván

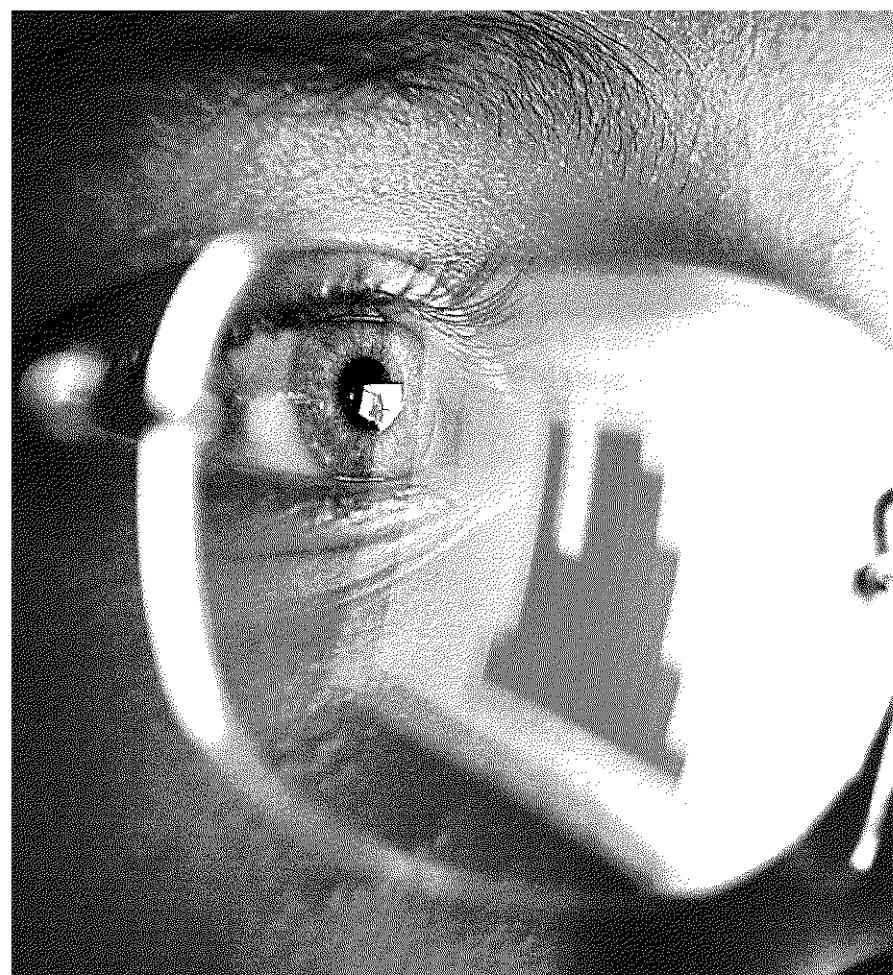
JAUME V. AROCA
Barcelona

Con la única salvaguardia del País Vasco, la sociedad catalana es, con diferencia, la más auditada de España. Catalunya es una fábrica de estudios, sondeos, informes, indicadores y análisis. Todo consagrado a averiguar cómo estamos, cómo nos va. Se trata de una afición colectiva que nos viene ya de lejos lo que, además, nos otorga mayor perspectiva: hoy estamos peor, pero menos que mañana. El cata-

Un ejemplo: el informe PISA sobre la calidad de la enseñanza. En la última muestra de 2006, Catalunya contrató, al igual que otras once de las diecisiete comunidades autónomas, un informe específico para sus escuelas. Resultado: al menos en materia de conocimiento científico resultó ser la antepenúltima del tablero español sólo por delante de la nota obtenida por Andalucía y la media española. Pero pasó casi desapercibido un dato revelador: algunas comunidades no se sometieron a este estudio regional, entre ellas dos con las que el sistema escolar catalán debería poder compararse en términos relativamente homogéneos: Madrid y Valencia. Si todas las comunidades, incluida Catalunya, están por encima de la media española y sólo Andalucía está por debajo, quién más le acompaña en la lista negra? Hay más ejemplos: las encuestas sobre seguridad, los sondeos políticos...

Sólo la Generalitat elaborará este año más de 300 indicadores para poner en claro los principales parámetros de la comunidad. Elaborará 18 grandes sondeos y explotará con una perspectiva específica para Catalunya otros bancos de datos españoles y europeos. A éstos hay que añadir las encuestas políticas y los estudios sobre valores personales que elabora el Centre d' Estudis d' Opinió que depende del Parlament.

Pero además habría que sumar todos los trabajos demoscópicos que elabora la administración lo-

LA OPINIÓN DE UN SOCIOLOGO...
"Catalunya se indaga más que nadie, con el riesgo de obtener un mal resultado"

...Y DE UN POLITÓLOGO

"Desconocer los problemas no significa que vayan a desaparecer"

lán perplejo -de acuerdo con la última exitosa definición de la hipochondria colectiva- es un tipo deprimido, pero sobradamente documentado. Y algo peor: no tiene con quien medirse de su propia talla. La España plural tampoco es igual en materia estadística.

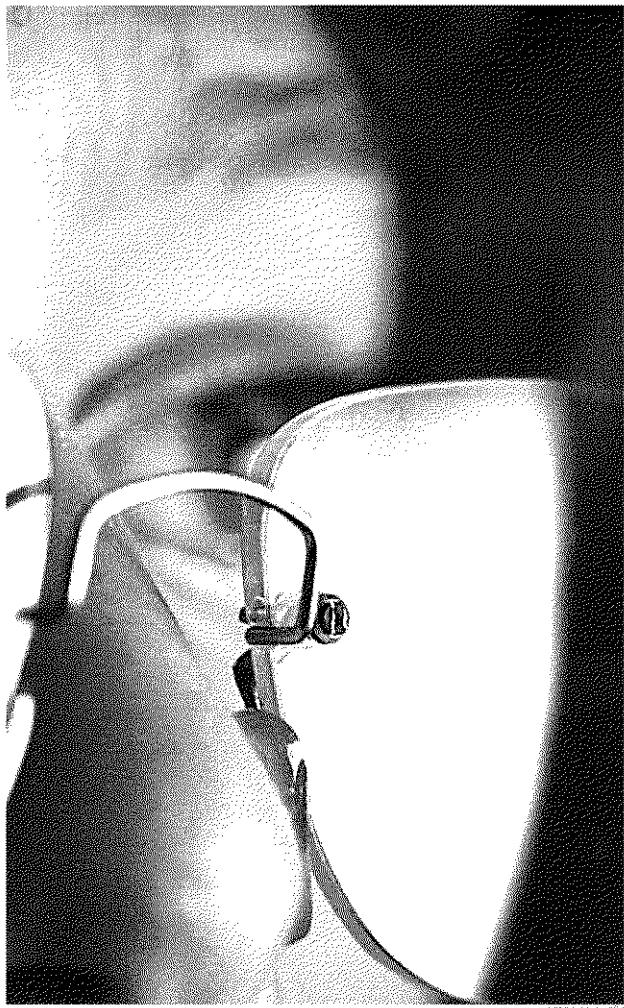
cal, municipios, diputaciones y organismos supramunicipales. Sólo el ayuntamiento de Barcelona produce dos grandes encuestas al año amén de los barómetros trimestrales sobre el estado de opinión de la ciudad. El área metropolitana barcelonesa cuenta con su propia célula auditiva, el Institut d' Estudis Metropolitans, y otro tanto ocurre con la Diputación de Barcelona.

Añádanse los sondeos específicos que periódicamente se realizan sobre salud, educación (sólo este año Catalunya se ha desayunado con no menos de cuatro indicadores, a cual peor, sobre la calidad de su enseñanza), economía, desarrollo tecnológico, los trabajos de campo sobre la seguridad ciudadana o las investigaciones que realizan las fundaciones y las universidades. En materia estadística Catalunya parece emular el perfil casi obsesivo de

la cultura anglosajona donde todo se cuenta, se compara y se desmenuza.

Pero la cuestión es: ¿esta sobre-carga auditiva no multiplica la hipochondria catalana? La psiquiatría clínica describe una rara enfermedad conocida como el síndrome de Briquet: se trata de un hipochondriaco al que le resulta inevitable acudir al médico una y otra vez para que le ausculten.

Fernando Vallespin ha dirigido

PEDRO MADUEÑO

do hasta hace algunos meses la gran fábrica española de datos, el Centro de Investigaciones Sociológicas. Sostiene Vallespin que, en efecto, "Catalunya es con diferencia la comunidad que más analiza, estudia y desmenuza sus problemas. En mi opinión esta característica, similar a la de muchos países europeos maduros, tiene su origen en la búsqueda de una identidad propia". En resumen: nosotros no somos iguales a los otros ergo habrá que ver cómo somos. "Pero en los últimos años -añade- muchos de estos indicadores han señalado problemas. Catalunya es una sociedad muy compleja que ha padecido una evolución muy rápida. Y es verdad -añade- que esa reiteración de datos negativos puede derivar en una cierta neurosis alimentada, es posible, por el hecho de que otros a los que tampoco les van bien las cosas no hacen sus deberes". Sin embargo concluye con un aviso: "Es importante saber cuáles son los problemas, pero tanto o más, saber hacia dónde se quiere ir. Hasta hace un tiempo Madrid lo ha sabido. No sé qué ocurrirá en adelante".

"Una vez más -sostiene Jordi Sánchez, director de la Fundació Jaume Bofill, uno de los think

EN PAPEL

Libros, libros y más libros

Sólo la Generalitat publicó en el 2006 (la última memoria disponible) 339 títulos, casi uno por día, y mantuvo vivas 119 publicaciones periódicas de toda índole. El catálogo de libros a la venta del Ayuntamiento de Barcelona alcanza los 700 títulos. ¿Y el sector privado? Una evidencia poco científica pero efectiva: comparar el espacio que ocupan las publicaciones sobre Catalunya y Barcelona en la librería de la Casa del Libro en Paseo de Gracia -no olviden la pila de las novedades editoriales-, y luego hacer el mismo ejercicio en la misma tienda de la Gran Vía de Madrid para los libros publicados sobre la capital española. Catalunya gana en metros cúbicos de conocimiento.

Pedimos informes... ¿pero con quién comparamos los resultados?

EN EDUCACIÓN

Clasificación del informe PISA	EN SEGURIDAD CIUDADANA	EN LISTAS DE ESPERA	EN POLÍTICA
1.Castilla y León	6. Asturias	Percepción de seguridad en su municipio, 2006	Valoración de la satisfacción política de los ciudadanos
2.La Rioja	7.Galicia	el 21% cree que ha empeorado	el 68% de los catalanes se siente políticamente insatisfecho
3.Aragón	8.País Vasco	138 días de media de espera para operarse	
4.Navarra	9.Cantabria	ENE DIC	
5.Cantabria	10.Andalucía		

Madrid no ha querido una evaluación homologada

La única autonomía que hace este sondeo es Catalunya

Madrid es la única autonomía sin datos homologables

Sólo Catalunya y el País Vasco publican este tipo de sondeos

FUENTE: ELABORACIÓN PROPIA

LA VANGUARDIA

tanks más activos de la industria escrutadora de la sociedad catalana: se demuestra que los datos objetivos son importantes pero la percepción colectiva lo es todavía más".

Además de los problemas reales existe una deliberada predisposición comunitaria a ver las cosas de un cierto modo. Sin embargo, Sánchez, al igual que los otros sociólogos consultados por *La Vanguardia*, rechaza la idea de que la tormenta estadística a la que se somete la opinión pública catalana sea negativa: "Aunque pretendiéramos ignorarlos los problemas seguirían allí. No conocerlos no significa que desaparezcan. El asunto está en que, si sabes qué te ocurre, puedes y sobre todo debes resolverlo".

A vueltas con la predisposición: ¿puede ser el pesimismo una oportunidad comercial? Es decir, ¿vende el pesimismo? El presidente de la Asociació Catalana de Sociología, Oriol Homs, que acuñó recientemente el nuevo término de moda para describir la hipocridría catalana, la perplejidad, expresaba su particular sorpresa por el éxito mediático de su propio hallazgo. "Nuestro trabajo -el informe sobre la sociedad catalana que anualmente edita la Asociació- no puede resumirse sólo en este concepto".

En suma, ¿Es toda la industria escrutadora catalana responsable de tanta perplejidad y desánimo? Gabriel Colomé, director del Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat, cuyos sondeos han medido al milímetro la evolución de la desafección política de los catalanes, cree, como todos los sociólogos consultados, que ocultar la realidad no va a resolverla. Todo lo contrario: "Es preciso saber qué ocurre". Y añade: "Lo que nosotros hacemos es devolverle el dinero a la sociedad. Todas, todas las administraciones, hacen encuestas. Pero no todas las publican. Nosotros sí".

Último dato: Transparencia Internacional es una ONG dedicada a estudiar en todo el globo los niveles de corrupción. Desde hace un año elabora en España un informe sobre el nivel de transparencia de la administración local en base a un centenar de indicadores. Se trata de medir cuánta información vuelcan los municipios en sus ciudadanos, cuánto les dejan saber. Globalmente, el conjunto de los ayuntamientos catalanes encabezan la lista. Algo es algo. •

LA CONSULTA

¿Puede ser traumático estar muy informado?

La perplejidad es una reacción subjetiva ante la irrupción de un acontecimiento traumático, sea un accidente, una catástrofe o una pérdida brusca (muerte, ruptura). A partir de allí el sujeto inventa significaciones para tratar de explicarse lo sucedido y recuperar su locus control: se buscan culpables, antecedentes, teorías que justifiquen lo sucedido y nos proporcionen alguna orientación para seguir viviendo.

Hoy, en la sociedad del riesgo, lo traumático adquiere nuevas formas y empieza a ser también aquello que emerge fuera de la programación, de manera imprevista, aquello con lo que no contábamos. Y no lo hacíamos porque en nuestra sociedad, organizada a partir del dominio de la ciencia y las nuevas tecnologías, todo parece previsible y calculable.

El estudio de la Asociació Catalana de Sociología señala tres factores potencialmente causales de la perplejidad: la pérdida de liderazgo, el fenómeno migratorio y los dilemas éticos que plantean las innovaciones tecnológicas. Todos ellos apuntan a cuestiones claves en el ser del sujeto: la confianza en sus ideas, la relación con lo extranjero y diverso y la coherencia identitaria entre el (deber) ser y el hacer.

¿Cómo percibimos hoy esas nuevas formas de lo "traumático"? Sin duda a través de la evaluación que se ha convertido en nuestro principal referente de "saber". Un día despertamos y descubrimos, según el último estudio científico, que en pocos años todos estaremos deprimidos, o que muchos de esos niños con dificultades escolares, que creímos inquietos y movidos, ahora

son hiperactivos. La política de las cosas (Milner) se nos impone así, sin que podamos hacer nada para replicar a eso que se ofrece como supuesta evidencia científica.

Esta evaluación generalizada -que alcanza a propios responsables políticos- rinde culto a la cifra como una nueva mística: ya no hay tristes, sino cerebros deficitarios de monoaminas, ni adolescentes en conflicto sino jóvenes con amigdalas de gran tamaño. Un afán de que todo sea reducible a la cantidad, producto de una firme voluntad de dominio que cree que la acción sólo es posible sobre lo que se ofrece a la medida, para aumentarlo, disminuirlo...

Algo de todo esto parece reflejarse en la perplejidad catalana. Una sociedad que cuenta su ser ("Som 6 millones") y ha apostado siempre por la modernidad como referente, se ve ahora, en su permanente esfuerzo de evaluación (esfuerzo más re-

Este evaluación generalizada rinde culto a la cifra como una nueva mística

nuenta en otras partes de España) decepcionada por los resultados económicos, sociales y educativos. No somos los únicos (Estados Unidos, Gran Bretaña, Francia) pero quizás valga la pena tomar esto como una oportunidad, no para recrearse en la melancolía o la rumiación empredida, sino para revisar nuestras prioridades en los diversos ámbitos de la vida colectiva.

JOSÉ R. UBRIETO

Psicólogo clínico y psicoanalista

LA CALLE / Las perlas

Ciencia y paciencia

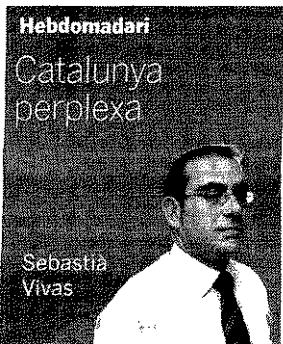
FRANCESC ARROYO

»**Cientificismo.** La Asociación Catalana de Sociología (ACS) forma parte del Institut d'Estudis Catalans. La sociología es lo que algunos llaman "una ciencia blanda", es decir, una ciencia que no lo es, por oposición a las "duras" que sí lo son. Una de las características de la blandura es sustituir las leyes y teorías por expresiones metafóricas. Así, el último informe de la ACS explica que los catalanes están perplejos y duermen en el pajaro. ¡Mayor precisión descriptiva es imposible!

»**Movilidad laboral.** Francesc Baltasar es consejero de Medio Ambiente, de quien depende la Agencia Catalana del Agua. Gabriel Borràs es director de planificación en esa agencia. Borràs dice que trabaja en un proyecto para que el área metropolitana reciba agua del Segre. Baltasar dice que no es un proyecto del Gobierno catalán. ¿Trabaja Borràs, sin saberlo, para la oficina de turismo de Albania?

»**Ciudad fiestera.** Barcelona se ha convertido desde hace un tiempo en la ciudad más atractiva de Europa para despedidas de soltero (déjase borracheras a granel), aficionados al fútbol loco (o sea, grandes consumidores de cerveza) y gente que, en general, disfruta meando en la calle. Ahora, su alcalde, Jordi Hereu, reclama que lleguen los ciclistas del Tour, y Alberto Fernández, del PP, que sea la Vuelta la que recalce en Barcelona. Dos carreras asociadas a dopaje. ¡Que no decaiga!

»**Patriotismo.** Propuesta de ICV: que no puedan competir con la camiseta de la selección española los deportistas que no paguen sus impuestos en España. Es una posibilidad, pero seguro que no cuela. Tiempo atrás hubo incluso unas listas electorales (nacionalistas, quiere decirse, por tanto, que supuestamente patriotas) que llevaban una candidata que tenía fijada su residencia fiscal en Andorra. Sigue siendo legal.

Hebdonadari

Catalunya perplexa

Sebastià
Vivas

La presentació de l'*Anuari d'Estudis Catalans* que publica l'Associació Catalana de Sociologia ens descobreix una Catalunya perplexa i plena d'incerteses després de tretze anys de creixement econòmic i d'augment del benestar. Els catalans hem descobert, de cop, que no som el motor de l'economia ni el bressol de la modernitat a Espanya.

Pel que fa al vessant més econòmic, Catalunya s'ha mostrat incapàc de reduir els nivells de pobresa i no ha sabut trobar la fórmula per fer créixer la productivitat. L'economia catalana ha estat poc àgil per fugir d'un model econòmic de baixa productivitat que basa la seva capacitat de competir en els salaris i en un alt índex de temporali-

HEM DESCOBERT QUE ELS CATALANS NO SOM EL MOTOR DE L'ECONOMIA

tat dels seus treballadors, sense oblidar les mancances que presenta la formació contínua d'aquests. Pot haver causat sorpresa, però és una situació previsible. L'any 2004, un estudi del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya titulat «La competitivitat de l'economia catalana» ja assenyalava: «Semblaria raonable amb vista al futur

l'establiment de models de creixement econòmic cada cop més fonamentats en l'augment de la productivitat. En conseqüència, el treball estable i la millora de la formació professional, contínua i ocupacional esdevenen factors positius per al futur de l'economia catalana». ■

Periodista

TRIBUNA

DE LA PERPLEXITAT A LA DECISIÓ

JOSEP ALBET

Benvolgut empresari, estem perplexos!

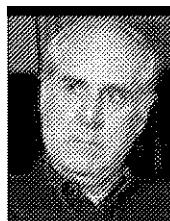
Vull agrair a l'Associació Catalana de Sociologia de l'Institut d'Estudis Catalans la seva contribució. Crec que ha trobat la paraula escaient: *perplexitat*; és a dir, quan, en plena confusió, no es pot sortir del dubte, no se sap què decidir, qui partit prendre, què pensar, etc. I això és científic, ens ho diuen els acadèmics de l'IEC. De moment no he sentit encara altres acadèmics que qüestionin les conclusions ni la metodologia, però sí que he sentit la veu d'algun polític que diu que, tot i estar, en general, d'acord amb l'aportació, en discrepa en alguns aspectes. La política que dissenteix de la ciència; la percepció i l'opinió -legítimes- enfot del mètode.

No es pot qüestionar la ciència? Evidentment, però amb ciència. Si no t'agrada la solució, ignora-la, no en parlis, però no la qüestionis. En tot cas, l'estudi és una nova contribució al diagnòstic. I estem tan ben diagnosticats des de tots els vessants! Tanmateix, ens explica perquè, tot i coneixer tots els símptomes que patim, no actuem: per perplexitat. Els antònims d'aquesta paraula són: decisió, fermesa, resolució. Però també sabem on volem anar o, si més no, ho intuïm. L'*Avui*, des del 23 d'abril fins al 2 de juny, va publicar diàriament la resposta, de noms rellevants del món econòmic, social, cultural, científic, associatiu i dels mitjans de comunicació, a la pregunta «Cap on va Catalunya?». Les cambres de comerç, les patronals, el Cercle d'Economia, els sindicats i associacions diverses han manifestat també el seu parer sobre com imaginen el futur. És a dir, hi ha prou material per construir un projecte. El DAFO (debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats) està fet i l'aportació dels sociòlegs el remata; la visió

existeix, potser massa hi tot, però es pot arribar a un consens; aleshores fem el pla estratègic i executem-lo. És a dir, apliquem el que ens ensenya la ciència del *management* per gestionar la nostra societat, i això no és adaptar mètodes d'empresa privada, sinó incorporar el coneixement generat durant els darrers 200 anys. Estimat amic, potser l'experiència del Govern d'Austràlia del Sud ens pugui ser d'utilitat, www.ministers.sa.gov.au. Per començar, el lema: «Action now for the future». I sota aquest eslògan han estructurat la seva acció: un pla estratègic. El primer el van fer l'any 2004 i ha estat renovat el 2007. Conté sis objectius estratègics relacionats amb sis camps d'actuació i 98 objectius concrets a assolir (uns setze per cada objectiu estratègic), definits sota el

APLIQUEM EL QUE ENS ENSENYA LA CIÈNCIA DEL 'MANAGEMENT'

criteri SMART (*specific, measurable, achievable, relevant, time bound*). La seva elaboració ha estat participativa, té el suport de diferents agents socials i hi ha compromís d'execució: s'emeten informes periòdics sobre la seva evolució i existeix un comitè d'auditoria, en què hi ha membres de la societat civil, que té com a finalitat, no comentar les estratègies ni fer recomanacions, sinó supervisar com avança l'execució del pla. No puc explicar-te'n més coses en aquest espai però la web dóna tota mena de detalls. És només una idea per actuar i sortir de la perplexitat. A propòsit, tot pla necessita un lideratge, però aquest és un altre tema. ■

EL CROQUIS

Josep Camprubí

Sortim de la perplexitat

Una de les aportacions més interessants que s'han fet els darrers mesos a la situació sociològica dels catalans és l'estudi Societat Catalana 2008, que ha editat l'Associació Catalana de Sociologia, de l'Institut d'Estudis Catalans, la nostra màxima institució científica i acadèmica. Entre molts altres comentaris s'hi afirma que els catalans, col·lectivament, estem perplexos davant dels canvis rapidíssims que han afectat la nostra societat els darrers anys, en els quals hem perdut probablement el lideratge econòmic a l'Estat, la població ha quedat profundament afectada per la nova immigració, s'han constatat resultats poc satisfactoris en l'educació, s'han fet evidents grans resistències polítiques a les reivindicacions catalanes més justes i s'han reproduït actituds contràries que semblaven superades. Davant d'això el país s'ha mostrat cansat, amb poca capacitat d'empenta i reacció i amb iniciatives insuficients. L'excés de controvèrsia i discussió ha fet allunyar una bona part dels ciutadans de la política i d'aquí prové l'abstenció creixent a la majoria de consultes electorals. A això s'hi

ha sumat des de fa un any la incertesa econòmica i el convenciment que les coses, si més no a curt termini, difícilment milloraran. Com a resultat de tot plegat, molts catalans estan perplexos i no saben cap on caldría anar.

Evidentment, en aquesta situació el paper dels dirigents polítics del país podria ser clau. I és que un país amb problemes necessita líders que propugnin opcions clares, que plantegin objectius engrescadors amb els quals el ciutadà es pugui identificar i línies d'actuació que serveixin de referència i d'estímul. Però no és gaire així. Més d'un dels nostres grans polítics no accepta gens que es parli de perplexitat col·lectiva però la reforça cada dia actuant sempre amb la més absoluta ambigüïtat de plantejaments. El resultat és que som una societat que

oficialment no té aspiracions conegudes ni objectius majoritàriament assumits. Una societat perplexa en el sentit exacte que donen els diccionaris al terme: que no sap cap on decantar-se ni cap on ha d'anar tirant. De fet, com més perplexa estigui més fàcil serà de fer-la anar cap allà on vulguin els que tinguin el poder efectiu a les mans.

Però potser alguna cosa comença a canviar. La celebració de l'Onze de Setembre d'aquesta setmana passarà a la història com l'any de l'aparició pública de la bandera de la independència en més d'un centenar d'ajuntaments catalans. I no serà fàcil impedir que aquest gest tan significatiu —i les seves conseqüències— creixi en el futur. Per a molta gent, pel que s'ha vist, la perplexitat sobre el futur nacional català comença a desaparèixer. La independència no serà un camí senzill però la seva capacitat d'atracció sobre les alternatives és extraordinària. Perquè, a veure, hi ha algú que encara creu realment en allò de l'Espanya plural, després de veure com està anant la discussió sobre l'Estatut i el finançament?

La independència no serà un camí senzill però la seva capacitat d'atracció sobre les alternatives és extraordinària

,

AL POT PETIT...

Joan Roy. Periodista

Perplexitat!

L'estudi recent de l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'IEC, detalla a través de sis extensos treballs quina és la situació i les característiques de la societat catalana després de les transformacions socials i polítiques dels darrers anys, i arriba a una conclusió: Catalunya viu en una situació de «perplexitat» «desconeぐada fins al moment» que pot acabar molt malament. Entre els problemes, assenyala la pèrdua de lideratge econòmic a l'Estat, i una creixent desafecció política. Certament, no calia fer un estudi per adonar-se de les greus conseqüències de la incompetència de la classe política, de la baixa qualitat informativa dels mitjans de comunicació, de la manca de finançament, de la massificació de la sanitat, del desprestigi de l'aparell educatiu, bàsic i superior, i d'un punyent fracàs escolar que voreja el 30%, per no parlar d'una minva generalitzada de qualitat en les feines i serveis desenvolupats al país. El mateix passa amb la llengua, que no

arriba al 30 % d'ús social a l'àrea metropolitana de Barcelona i amb prou feines supera el 50 % a la resta del país, tot i que les últimes dades del Grup d'Estudis de Llengües Amenaçades (GELA) només han advertit del perill d'extinció del català a Andorra, on l'ús social és d'un minxo 29 %.

Caldria algun estudi més per comprovar que, malgrat tot això, l'economia encara rutlla a casa nostra, mercès al 30 % d'indústria que encara tenim, la major part exportadora, si bé no ha crescut més els darrers anys per la preeminència induïda des de fora que prengueren l'immobiliari, la construcció i els serveis associats, activitats totes abocades essencialment a engrerixar nominalment els comptes de resultats de caixes i bancs, produir finançament addicional per als ajuntaments, i absorbir més i més immigració, la mateixa que ara costarà molt de recol·locar, igual que els milers de pisos que es van fer i que ningú ja no pot comprar.

,

JOAN RAMON ZABALLOS

Perplex no, emprenyat

TOT JUST ARRIBAT de les meses vacances comprovo com tots els mitjans de comunicació es fan ressò de l'informe de l'Institut d'Estudis Catalans, que sota el títol *Societat Catalana 2008*, conclou que Catalunya viu un moment de confusió davant canvis actuals com ara el pes de la immigració o la pèrdua del seu lideratge a l'Estat espanyol. El resultat d'aquests aspectes, i d'altres, diu que té la societat catalana *perplexa*. A mi, la veritat, és que no m'han fet cap enquesta per demanar-me la meva opinió. En tot cas, si me la fessin, els diria que de *perplex* n'estic poc, però d'*emprenyat*, força i des de fa temps. Després d'escoltar en aquests darrers anys polítics, mitjans de comunicació i periodistes d'estómac agraït com deien que tot era magnífic, funcionava de meravella i justificaven el caos regnant a la manca de tradició democràtica de la ciutadania per poder entendre certs pactes i decisions, ara resulta que tot això ha deixat la societat catalana *perplexa*. El fet de deixar de ser el motor de l'Estat espanyol, fa temps que ens l'hem guanyat a pols, sempre més pendents de lluites fràtricides que de tirar el país endavant. Sobre immigració, in-

fraestructures o educació, millor ni em parlem. La negligència amb què s'han tractat aquests temes ha fet esparverar. Els resultats parlen per si sols. Massa temes tenim pendents per creure que ara, amb el nou finançament que ens venen com a manna celestial, començarà una nova Renaixença catalana. Els diners són bàsics per redreçar la situació a Catalunya –no en tinc cap dubte–, però no ho són menys les ganes per superar els

Massa temes tenim pendents per creure que ara, amb el nou finançament, començarà una nova Renaixença

problemes i la confiança amb les nostres forces i capacitats per canviar el rumb. Deixem la perplexitat de banda i posem-nos a treballar per millorar el futur. Pensem que ens toca negociar el nou finançament en una època de crisi econòmica a la qual el Govern central no sap con fer-hi front. Amb la sort que tenim els catalans, a veure si el manna celestial acaba sent engrunes de padur.

Ens interessa la teua opinió.

Si vols fer suggeriments de reportatges, comentar els ja publicats o aprofundir en algun dels temes tractats, escriu-nos.

lectura@diarisegre.com - Lectura. C/Del Riu, núm 6 25007 Lleida

Catalunya perplexa. Aquest mes de setembre hem conegit una enquesta de l'Institut d'Estudis Catalans que afirma que Catalunya està perplexa. Diu el diccionari a l'entrada *perplex-a*: "dit de la persona que, en plena confusió, no pot sortir del dubte, no sap què decidir, quin partit prendre, què pensar". Probablement la perplexitat de Catalunya no és d'ara, però hi ha hagut moments de la història en què alguns catalans –pocs– han pres partit per posicionaments extremos que han arribat a transgredir la legalitat. Va ser el cas de Terra Lliure, una organització que va

tindre una àmplia implantació a Ponent. El prestigiós periodista David Bassa, probablement el que millor coneix l'organització independentista, fa un repàs en aquest "Lectura" de la trama lleidatana de Terra Lliure. Bassa és autor del documental *Terra Lliure. Punt final*, que va causar impacte quan va ser emès per TV3, i del llibre que porta el mateix títol. Després de llegir el seu reportatge queda clar que la relació de Lleida amb la banda va anar molt més enllà del fet que per la presó de Ponent van passar molts dels seus militants.